

Consell Comarcal del
Maresme

Diagnosi de la participació sociocultural de les persones grans als municipis de menys de 20.000 habitants del Maresme

Novembre 2021

Amb la col·laboració de:

**Diputació
Barcelona**

Diagnosi elaborada per encàrrec i amb la col·laboració de:

Direcció tècnica

Pilar Martínez Rodríguez

Directora del Programa d'Envel·liment Actiu i Autonomia Personal

Servei de Suport de Programes Socials

Gerència de Serveis de Benestar Social

Àrea d'Igualtat i Sostenibilitat Social

Diputació de Barcelona

Equip de treball

Toni Rivero Fernández

Cap de consultoria i projectes d'envel·liment

Sergi Blancafort

Marta Roqué

Aleixandre Domingo

Helena Garrigós

Sara Domènech

Taula de continguts

Introducció	9
1. Marc conceptual.....	11
1.1. L'envelliment actiu de l'OMS com a punt de partida	11
1.2. La participació sociocultural com a eina de l'envelliment actiu	12
1.3. Les noves generacions de persones grans.....	14
1.4. Les polítiques públiques de promoció de la participació sociocultural de les persones grans	15
2. Context de les persones grans	17
2.1. Característiques i condicionants del territori	17
2.2. Característiques i evolució de la població.....	19
2.3. Característiques i tendències de l'envelliment demogràfic	25
3. Equipaments per a la participació sociocultural de les persones grans	33
3.1. Casals de gent gran	34
3.2. Equipaments socioculturals generalistes	35
3.3. Equipaments culturals	37
3.4. Equipaments esportius.....	38
4. Visions dels agents clau del territori	40
4.1. Ajuntaments	42
4.2. Associacions de gent gran	47
4.3. Associacions adreçades a tota la població	53
5. Diagnosi	59
5.1. Fortaleses.....	60
5.2. Oportunitats.....	61
5.3. Debilitats.....	63
5.4. Amenaces	65
6. Línies estratègiques a desenvolupar	67
6.1. Plantejament de les línies estratègiques.....	67
6.2. Objectius estratègics de les línies estratègiques	69
6.3. Indicadors bàsics dels objectius estratègics prioritaris.....	70
7. Mecanismes d'implementació i seguiment	72
7.1. Estratègia de treball transversal interdepartamental i intermunicipal.....	73
7.2. Estratègia de participació comunitària	73
7.3. Estratègia de seguiment i avaluació continua	74
8. Procés d'elaboració	75
Annex A	77
Annex B	100

Introducció

L'envelliment humà ha canviat molt als darrers cinquanta anys. Però, molt més han canviat les persones grans. Aquests canvis encara es faran més intensos en les dues dècades que tenim per endavant, culminant un veritable canvi d'època. La modernització de les polítiques locals de gent gran resultarà imprescindible per assegurar la seva rellevància social.

La diversificació de les activitats socioculturals; la promoció de la coproducció de les persones grans i la cooperació municipal amb el teixit associatiu; el reforç de la qualitat dels serveis i equipaments públics; així com els canvis en les aspiracions, interessos i necessitats que comporten tant les noves generacions de gent gran com els diferents escenaris post-pandèmia seran aspectes clau a considerar.

Les polítiques locals de gent gran afronten diversos reptes crucials. D'una banda, han d'estimular la participació sociocultural de les noves generacions de persones grans, que es mostren més atretes per activitats i equipaments orientats específicament a interessos o temes concrets i amb un major nivell de sofisticació tècnica; sense deixar d'oferir oportunitats a les persones grans de més edat, i d'unes generacions anteriors, que es mostren més interessades en activitats i equipaments adreçats específicament a les persones grans. D'altra banda, han de impulsar activitats i iniciatives de participació sociocultural que trenquin amb els estereotips socials sobre l'envelliment i les persones grans que associen la vellesa amb la solitud, la dependència i l'analfabetisme digital; mentre que han d'assegurar la inclusió social dins de la participació sociocultural dels grups de persones grans que es troben en aquestes situacions.

Aquest document presenta els principals resultats de la diagnosi sobre la participació sociocultural de les persones grans en els municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca del Maresme. El Capítol 1 presenta el marc conceptual, que parteix del paradigma de l'envelliment actiu de l'Organització Mundial de la Salut, i on s'aporta una definició operativa del que aquí s'entén per participació sociocultural de les persones grans.

El Capítol 2 resumeix els principals elements del context de les persones grans en l'àmbit territorial, passant pels condicionaments territorials que comporta l'agrupació de 25 municipis amb una població compresa els 758 habitants d'Òrrius i els 19.277 de Calella; fins a destacar el nivell d'estudis elevat entre les persones grans, així com la creixent proporció de dones grans que viuen soles, especialment a partir dels 75 anys.

El Capítol 3 recull l'oferta d'equipaments per a la participació sociocultural de les persones grans en el territori, superant la tradicional restricció d'incloure exclusivament als casals de gent gran. Aquí, a més d'aquests importants equipaments, s'inclouen tot un ventall d'equipaments de proximitat, on destaquen els centres cívics i els ateneus, els espais culturals i artístics, així com els grans equipaments esportius municipals.

El Capítol 4 sintetitza les visions dels agents clau del territori sobre la participació sociocultural de les persones grans. Es tracta de les persones identificades com a referents en gent gran de tots els Ajuntaments; així com de bona part de les associacions de gent gran i d'una selecció representativa de les associacions generalistes del territori. Aquestes visions han estat recollides a través d'entrevistes i grups focals realitzats per videoconferència, ateses les restriccions de la Covid19 durant el treball de camp. Aquest fet il·lustra per si mateix el canvi d'usos favorable a les noves tecnologies de la informació i la comunicació entre les persones grans.

El Capítol 5 presenta la diagnosi pròpiament dita que realitza l'equip de treball a partir de la informació exposada en els capítols precedents. La diagnosi s'estructura en forma d'anàlisi de fortaleces, oportunitats, debilitats i amenaces per al Consell Comarcal i els Ajuntaments del territori. En total es presenten 47 components de la diagnosi sobre la participació sociocultural de les persones grans.

El Capítol 6 formula les línies i objectius estratègics que es plantegen a partir de la diagnosi, així com els indicadors bàsics de seguiment. En total es formulen quatre grans línies estratègiques i 12 objectius estratègics, que hauran de ser desplegats operativament mitjançant un futur pla d'acció. Complementàriament, el Capítol 7 planteja diferents mecanismes d'implementació i seguiment, on destaca la proposta de creació d'un nou servei comarcal específicament centrat en les polítiques de promoció de la participació sociocultural de les persones grans. Finalment, el Capítol 8 resumeix el procés d'elaboració d'aquesta diagnosi.

1. Marc conceptual

1.1. L'envelliment actiu de l'OMS com a punt de partida

El marc conceptual d'aquesta diagnosi parteix del paradigma de l'envelliment actiu proposat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) a la II Assemblea Mundial de les Nacions Unides sobre l'Envelliment, celebrada a Madrid a l'any 2002, i que tenia com a lema “una societat per a totes les edats”. D'ençà, l'envelliment actiu ha estat la principal referència internacional en el desenvolupament de les polítiques de gent gran arreu del món i, en particular, de les iniciatives en aquest àmbit de la Diputació de Barcelona.

L'OMS (2002) defineix l'envelliment actiu com “el procés d'optimització de les oportunitats de salut, participació i seguretat amb la finalitat de millorar la qualitat de vida a mesura que les persones envelleixen”¹. El seu enfocament emfatitza la importància de la perspectiva de cicle de vida alhora d'aproximar-nos a les necessitats, aspiracions i interessos de les persones grans. A més, apunta diferents transicions que es poden produir a la vellesa amb un fort impacte sobre les persones, com ara la jubilació del mercat de treball, el desenvolupament de situacions de dependència o de cura d'altres persones en aquesta situació, així com la viduïtat. D'acord amb la teoria de cicle de vida (Elder, 1994), les transicions comporten un canvi de rol i de l'estatus que prèviament tenien les persones per iniciar altres, amb nous drets, obligacions i responsabilitats i, a vegades, capacitats i, fins i tot, una nova identitat social². Aquestes transicions i, sobretot, les maneres com són abordades per les persones esdevenen crucials pel seu envelliment actiu.

L'OMS (2002) també planteja un ampli ventall de factors determinants de l'envelliment actiu des d'una perspectiva multidisciplinària, tot i que predominen les aportacions des de la salut pública. En primer terme, situa la cultura i el gènere com a determinants transversals, amb capacitat per influir sobre tots els altres determinants. Aquí es destaquen els estereotips derivats tant de l'edadisme com del masclisme i, especialment, la combinació d'ambdós fenòmens. A continuació, distingeix fins a sis grups de determinants, tal com il·lustra la figura 1. En els determinants conductuals destaca la pràctica habitual d'activitats físiques moderades i, en general, els hàbits i estils de vida saludables. En els determinants personals posa èmfasi en l'experiència personal, els coneixements adquirits i la capacitat d'aprenentatge, així com l'autoeficàcia i la resiliència. En els determinants socials assenyalava el suport i les relacions socials front la soledat i l'aïllament social; l'analfabetisme front el nivell d'estudis i les oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida, entre d'altres factors

¹ OMS (2002): Envejecimiento activo: un marco político. *Rev Esp Geriatr Gerontol* 37(S2): 74-105.

² Elder, G. (1994): Time, human agency, and social change: perspectives on the life course. *Soc Psychol Quarterly* 57: 4-15.

rellevants. Actualment, podem afegir l'accés i el nivell d'ús d'Internet.

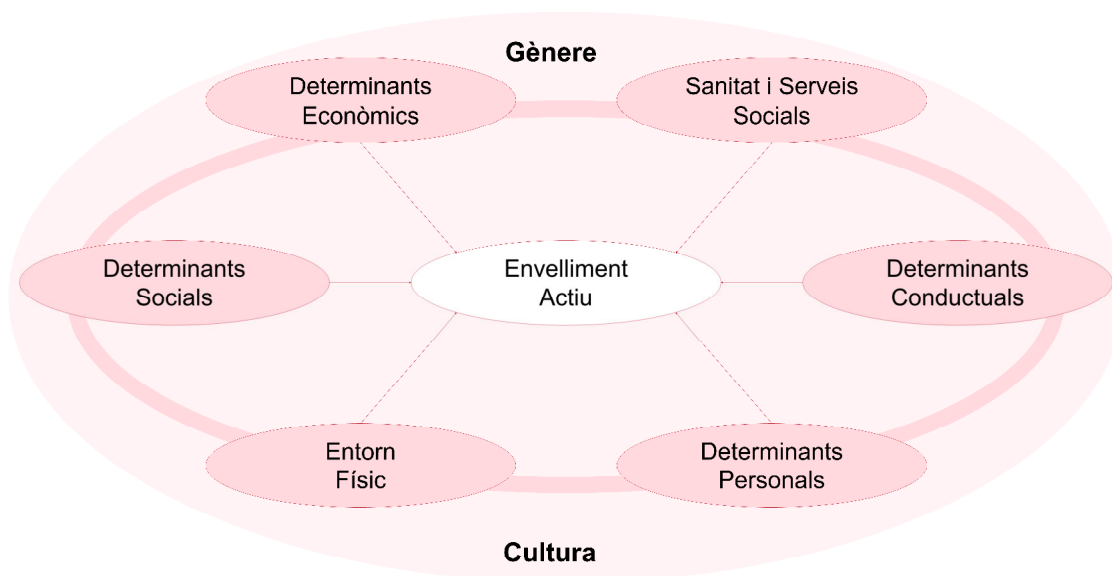

Figura 1. Els determinants de l'envelliment actiu de l'OMS

Font: Adaptat d'OMS, 2002, pàg. 82.

Segons l'OMS (2002), les polítiques adreçades a les persones grans han de cobrir tres pilars fonamentals per millorar la seva qualitat de vida com són la salut, la participació social i la seguretat. A més, tot i la importància de concentrar esforços en la vellesa, anima a desplegar les polítiques d'envelliment actiu al llarg de tota la vida. D'aquesta manera pretén que, a l'arribar a edats més avançades, les persones tinguin més fàcil continuar amb les bones pràctiques; i que, a més, es gaudeixi dels seus efectes acumulats prèviament. D'altra banda, la promoció de l'envelliment actiu en totes les edats facilita les relacions de caire intergeneracional, que són crucials per a la cohesió social.

1.2. La participació sociocultural com a eina de l'envelliment actiu

La participació sociocultural apareix freqüentment quan es parla d'envelliment actiu de les persones grans, sent un marc d'intervenció específic i diferenciat d'altres per la seva capacitat única per evitar, prevenir i fomentar simultàniament en aquest àmbit. En general, la participació sociocultural fa referència a la realització d'un conjunt d'activitats per part de les persones grans en el seu temps lliure.

Les activitats vinculades a la participació sociocultural són molt diverses i varien al llarg del temps. A les darreres dècades hem observat una tendència cap a la incorporació de noves activitats en resposta a les noves aspiracions, interessos i capacitats que demostren les noves generacions de persones grans. Així, per exemple, les activitats de voluntariat i de

treball comunitari s'han afegit a les activitats més tradicionals de lleure recreatiu i d'associacionisme. Aquest fet no és més que l'adaptació de la recerca aplicada i de les polítiques públiques als canvis que es van produint en la forma de viure i aprofitar el temps lliure en les successives generacions de persones grans. En aquesta diagnosi distingim les següents categories dins de la participació sociocultural:

- Temps lliure destinat a la família i a les amistats.
- Associacionisme, voluntariat i treball comunitari.
- Participació política i ciutadana.
- Promoció de la salut.
- Formació.
- Cultura i expressions artístiques.
- Lleure recreatiu.

A la pràctica, però, constatem que la participació sociocultural no equival a unes activitats per si mateixes, sinó més aviat amb l'actitud de les persones que les fan i amb el context social on aquestes les fan. Això pot dificultar la classificació operativa, però resulta crucial en el plantejament d'accions de millora en aquest àmbit. Així, la participació sociocultural requereix necessàriament dues condicions simultànies. D'una banda, la voluntarietat i lliure elecció de la persona interessada, al marge de les obligacions de la vida quotidiana, que responen a la seva satisfacció personal, la qual pot provenir de diferents fonts. D'altra banda, la relació i la connexió amb altres persones, així com el sentiment de pertinença a una comunitat al llarg del desenvolupament de l'activitat.

En conseqüència, la realització d'una mateixa activitat pot ser considerada participació sociocultural en alguns casos i no en altres. Per exemple, caminar en grup al llarg d'una excursió en un entorn natural és participació sociocultural, mentre que fer-ho per anar a comprar no ho és. Aquí cal afegir una reflexió especial sobre la cura d'altres persones, perquè la seva consideració com a participació sociocultural també resulta variable. Així, quan la cura dels altres parteix d'una obligació, llavors no és participació sociocultural. Però quan es tracta d'una activitat que es fa lliurement i per satisfacció personal, llavors ho és. Per exemple, l'avia que porta els nets a l'escola tots els dies perquè els seus pares treballen no és participació sociocultural, front a l'avia que decideix anar uns dies al parc amb els nets i passar-hi una estona junts.

A més, la participació sociocultural pot representar diferents nivells d'implicació i d'impacte sobre les persones i sobre el seu envelliment actiu. No és el mateix l'assistència a una passejada, que la participació en l'organització i realització de la mateixa. Com tampoc és el mateix ser una persona usuària d'un casal de gent gran que ser una persona voluntària del seu funcionament. En particular, observem que la participació com a productors o coproductors genera impactes superiors en l'envelliment actiu que la participació com a consumidors.

En qualsevol cas la participació sociocultural és clau en les relacions socials i en els processos d'inclusió social de les persones grans. Ho és en qualsevol de les situacions vitals

en què aquestes es trobin i per a qualsevol perfil de persona gran. Per aquest motiu, ho considerem una eina fonamental per a la promoció de l'envelliment actiu.

1.3. Les noves generacions de persones grans

A la nostra societat estem ja davant de les primeres generacions de persones grans on la participació sociocultural té un paper fonamental en la vida quotidiana i en les aspiracions personals de bona part d'elles. L'estudi de Rodríguez et al (2013)³, mitjançant una enquesta telefònica amb 1.001 participants de 50 a 69 anys, permet anticipar que el valor social que les persones grans atorguen a la participació sociocultural anirà en augment durant els propers anys, amb la incorporació de les diferents cohorts generacionals del baby-boom al nostre país.

La generació del baby-boom ha comportat, entre d'altres canvis, la incorporació de les classes treballadores a la universitat i de les dones al mercat laboral. En general, mostra un major interès per la seva salut i benestar personal. A més, presenta un patró de consum més hedonista que les generacions precedents. Per últim, tot i que l'esclat d'Internet i les xarxes digitals ha irromput a la seva maduresa, les noves tecnologies – especialment els mòbils intel·ligents – formen part del seu dia a dia.

Com a conseqüència, la diversitat de les necessitats, aspiracions i interessos de la gent gran augmentarà encara més respecte a la situació actual, que ja és notable. A més, s'intensificarà el fenomen de dilució sociològica entre les persones grans i els grups de població més joves (Guérin, 2009)⁴. D'aquesta manera, les persones grans deixen de tenir una identitat social clarament distintiva de la resta de la població, tal com històricament ha succeït.

Tanmateix, l'edat cronològica deixarà de ser un mètode útil per identificar i adreçar-se a la gent gran. Les persones grans no es reconeixen amb la seva edat (Bowling et al., 2005)⁵. Bona part d'elles rebutgen ser classificades dins de la gent gran, així com participar a les activitats que són denominades per a gent gran. Les polítiques adreçades a les persones grans hauran de programar activitats socioculturals més enllà dels casals de gent gran, tenint en compte els equipaments socioculturals de caràcter generalista com les biblioteques, els centres cívics o culturals i els equipaments esportius.

D'altra banda, els estils de vida alineats amb les recomanacions de l'envelliment actiu es consolidaran definitivament entre les persones grans. Aquest fet, juntament amb una cultura més inclinada a l'hedonisme i al benestar personal, comportarà una major i més diversa demanda de participació sociocultural, així com unes expectatives de qualitat acurada en la gestió dels equipaments socioculturals.

Tots aquests canvis tindran un gran impacte social, perquè les generacions del baby-boom

³ Rodríguez et al (2013): Las personas mayores que vienen. Autonomía, Solidaridad y Participación Social. *Estudios de la Fundación 1*. Fundación Pilares.

⁴ Guérin, S. La société des seniors. Paris: Éditions Michalon, 2009.

⁵ Bowling A., et al. 2005. Attributes of age-identity, *Ageing and Society* 25 (4): 479-500.

configuren les cohorts generacionals més nombroses a la història del nostre país, fet que s'afegirà a l'increment de la longevitat que experimenten totes les cohorts – al marge de l'impacte de la COVID19 –. Així, a l'any 2030 gairebé una de cada tres persones tindrà 60 anys (Idescat, 2016)⁶. A partir de llavors serà molt habitual que convisquin dues generacions de persones grans i deixarà de ser extraordinari que convisquin tres.

Per tot plegat, considerem que les noves generacions de persones grans culminaran un canvi d'època sense precedents a la nostra societat, en general, i en la participació sociocultural, en particular. Aquests canvis s'expressaran fonamentalment en tres tendències de la participació sociocultural que ja hi són presents avui en dia:

- Augment de la valoració social de la participació sociocultural.
- Diversificació i sofisticació de la participació sociocultural.
- Increment de l'interès pels espais i activitats intergeneracionals.

1.4. Les polítiques públiques de promoció de la participació sociocultural de les persones grans

Però, la participació sociocultural de les persones grans es troba amenaçada pel creixent individualisme i consumisme de la societat postmoderna. Molts centres cívics i casals de gent gran han esdevingut bàsicament espais de consum d'activitats socioculturals, com si es tractessin de cinemes o centres comercials, arraconant la coproducció d'activitats socioculturals o altres formes de participació sociocultural, fet que redueix el seu impacte sobre l'envelliment i fa insostenible el seu creixement.

Les noves tecnologies poden comportar tant noves amenaces com noves oportunitats per a la participació sociocultural. El consum de cultura i entreteniment a través de les plataformes digitals pot reduir el temps que les persones grans destinen a la participació sociocultural, més enllà del que la televisió ja ha fet fins ara. Però també poden facilitar la relació amb els altres i la participació sociocultural a distància, mitjançant la videoconferència. Durant la crisi de la COVID19 hem estat testimonis d'ambdós fenòmens. De moment, sembla que les amenaces superen a les oportunitats.

La crisi de la COVID19 ha impactat directament sobre la participació sociocultural de les persones grans, esdevenint en un factor determinant transversal que afecta al comportament de tots els agents implicats. Els equipaments socioculturals han estat tancats per més d'un any, la reobertura s'ha tingut que fer amb restriccions importants d'aforament i amb noves normes internes que limiten les relacions entre les persones. Bona part de les entitats del teixit comunitari han cancel·lat les seves activitats. Les persones grans han estat identificades com un grup d'elevat risc davant la COVID19 i, en general, s'ha generalitzat una certa por davant les trobades en grup en espais tancats. En clau positiva, cal destacar que moltes persones grans han descobert el valor de la participació sociocultural per a les

⁶ Idescat. Projeccions de població, 2013-2051. Disponible a <https://www.idescat.cat/pub/?id=proj>

seves vides.

En aquesta línia és crucial que les administracions públiques garanteixin oportunitats atractives de participació sociocultural i que facilitin l'acompanyament a qui tingui dificultats per incorporar-se; així com el suport necessari a les persones grans amb iniciatives socioculturals pròpies. Tanmateix, és molt important el paper de la família en la creació de valors i contravalors en aquells casos en que les persones grans no s'interessen per si mateixes o no donen el pas en la participació sociocultural.

Més enllà, les administracions tenen la responsabilitat de promocionar oportunitats de participació sociocultural que siguin veritables eines de promoció de l'envelliment actiu. Atès que no totes les activitats socioculturals i, en general, de temps lliure ho són. De fet, algunes poden generar dinàmiques contraproductives, com ara el sedentarisme o la manca d'interès pel seu entorn, com per exemple es pot observar en molts grups de persones grans – no en tots – que passen el dia jugant a jocs de taula.

2. Context de les persones grans

2.1. Característiques i condicionants del territori

L'àmbit territorial del Pla Local de Promoció de les Persones Grans del Consell Comarcal del Maresme, endavant l'àmbit territorial, està encaixat geogràficament entre la Serralada Litoral i la Mar Mediterrània i, al mateix temps, entre la conca del riu Tordera i la conca del riu Besòs. Ocupa una superfície de 355,8 km² en total⁷ que conté els 25 municipis amb menys de 20.000 habitants de la comarca del Maresme. Els límits geogràfics dels municipis de l'àmbit territorial s'il·lustren a la figura 2. No s'inclouen, per tant, els municipis del Masnou (23.831 hab.), Mataró (129.661 hab.), Pineda de Mar (27.984 hab.), Premià de Mar (28.531 hab.) i Vilassar de Mar (21.035 hab.), que apareixen representants amb uns fons de color vermell fosc. La llista completa dels municipis de l'àmbit territorial es mostra, ordenada alfabèticament, al quadre 1.

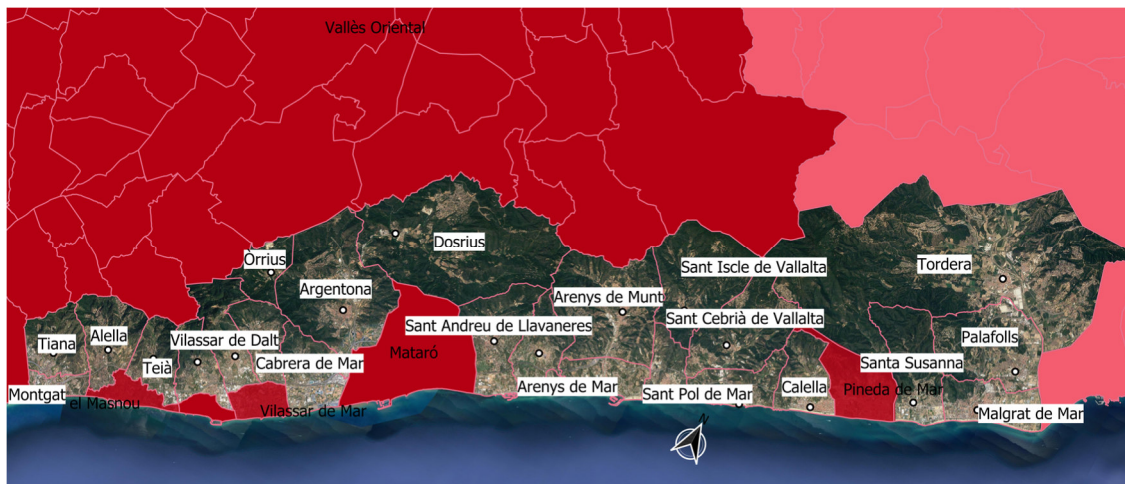

Figura 2. Delimitació geogràfica de l'àmbit territorial

El territori està dominat, en primer lloc, per les condicions morfològiques del terreny. La vessant oriental de la serralada es caracteritza per una orografia accidentada amb serres, rierols i torrents, on abunden les zones boscoses i els desnivells són importants. En canvi,

⁷ L'extensió total del Maresme és de 398,5 km² (Font: Idescat. Anuari Estadístic de Catalunya. (<https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=925>))

la zona de costa gaudeix d'un terreny bastant pla, el que ha afavorit els assentaments urbans, les activitats econòmiques i les infraestructures de transport.

Quadre 1. Relació alfabètica dels municipis de l'àmbit territorial

Alella	Dosrius	Sant Pol de Mar
Arenys de Mar	Malgrat de Mar	Sant Vicenç de Montalt
Arenys de Munt	Montgat	Santa Susanna
Argentona	Òrrius	Teià
Cabrera de Mar	Palafolls	Tiana
Cabrils	Premià de Dalt	Tordera
Caldes d'Estrac	Sant Andreu de Llavaneres	Vilassar de Dalt
Calella	Sant Cebrià de Vallalta	
Canet de Mar	Sant Iscle de Vallalta	

Font: Consell Comarcal del Maresme.

En segon lloc, el territori està fragmentat per la xarxa ferroviària i la xarxa viària de gran capacitat que, al seu pas pel Maresme, travessa tots els municipis de la plana costanera. D'una banda, hi ha la línia de ferrocarril d'ADIF, que és de doble via entre Montgat i Arenys de Mar, i la carretera N-II (línia de color taronja en la figura 2). Ambdues discorren conjuntament a tocar de la franja marítima, dificultant l'accés de la població a les platges. D'altra banda, l'autopista C-32 (línia de color vermell en la figura 2) transcorre de forma paral·lela més al nord, encapsulant els municipis costaners. A l'alçada de Mataró, aquesta autopista connecta amb la C-60, que va fins a Granollers, partint en dues parts l'espai que ocupen els municipis de la vessant oriental de la serralada. El sistema de comunicacions constitueix el 5,8% de la superfície total del Maresme⁸.

En tercer lloc, el territori està caracteritzat pel desenvolupament de diferents nuclis de població i d'un entramat divers de nombroses urbanitzacions en tots els municipis. En la plana costanera, els nuclis de població són més grans, hi ha major densitat urbana i més facilitats d'accés als serveis i equipaments que en la serralada. Això ha propiciat que bastants municipis siguin fruit de segregacions municipals entre la part costanera i la de muntanya, com ara Arenys de Mar i Arenys de Munt o Vilassar de Mar i Vilassar de Dalt. Tanmateix, s'han produït segregacions de diferents municipis costaners de major població, com ara Sant Andreu de Llavaneres i Mataró o Cabrils i Vilassar de Mar.

En darrer lloc, la connexió dels diferents nuclis perifèrics amb el nucli principal de referència, on hi ha la majoria dels serveis, requereix generalment l'ús de mitjans de transport privat. A més, en el cas de les urbanitzacions i bona part dels nuclis de població de la serralada són necessaris també per a la mobilitat interna. Hi ha diferents línia de transport urbà i interurbà, però tenen una freqüència de pas elevada i molta població viu a massa distància de les parades existents.

⁸ Departament de Territori i Sostenibilitat (2020): Mapa Urbanístic de Catalunya.

2.2. Característiques i evolució de la població

Segons el Padró Municipal d'Habitants, a 1 de gener del 2020, la població de l'àmbit territorial ascendeix a 227.584 persones, amb 113.516 homes (49,9%) i 115.826 dones (50,1%). La taula 1 mostra la distribució per municipis i sexe, on es pot apreciar que hi ha molta diversitat municipal en funció de la mida de població.

Taula 1: Població. Per municipis i sexe. 2020

Municipis	Homes	Dones	Total
Calella	9.329	9.443	19.277
Malgrat de Mar	7.761	8.180	18.772
Tordera	8.870	8.649	17.519
Arenys de Mar	10.186	10.849	15.941
Canet de Mar	7.294	7.571	14.865
Argentona	5.513	5.620	12.536
Montgat	4.838	5.066	12.200
Sant Andreu de Llavaneres	5.201	5.240	11.133
Premià de Dalt	6.029	6.171	10.441
Alella	3.667	3.765	9.904
Palafolls	3.245	3.207	9.613
Arenys de Munt	6.197	6.339	9.121
Vilassar de Dalt	2.690	2.738	9.072
Tiana	4.591	4.530	8.945
Cabrils	4.814	4.799	7.432
Sant Vicenç de Montalt	4.464	4.608	6.452
Teià	3.153	3.274	6.427
Dosrius	1.442	1.579	5.652
Sant Pol de Mar	1.775	1.773	5.428
Cabrera de Mar	4.305	4.640	4.747
Santa Susanna	2.881	2.771	3.548
Sant Cebrià de Vallalta	2.381	2.366	3.438
Caldes d'Estrac	1.791	1.647	3.021
Sant Iscle de Vallalta	712	630	1.342
Òrrius	387	371	758
Total	113.516	115.826	227.584

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants.

Així, hi ha un grup de cinc municipis (Calella, Malgrat de Mar, Tordera, Arenys de Mar i Canet de Mar) amb una població compresa entre 14.865 i 19.277 habitants i un altre grup de cinc municipis (Argentona, Montgat, Sant Andreu de Llavaneres, Premià de Dalt i Alella) entre 12.536 i 9.904 habitants, que són els més grans. Entre els municipis de menor població hi ha un grup nombrós de municipis (Palafolls, Arenys de Munt, Vilassar de Dalt, Tiana, Cabrils, Sant Vicenç de Montalt, Teià, Dosrius, Sant Pol de Mar i Cabrera de Mar) amb una població compresa entre 9.613 i 4.747 habitants. A més, hi ha tres municipis (Santa Susanna, Sant Cebrià de Vallalta i Caldes d'Estrac) amb una població al voltant dels 3.000 habitants i dos municipis (Sant Iscle de Vallalta i Òrrius) amb menys de 1.500 habitants.

La població de l'àmbit territorial es caracteritza per la seva evolució expansiva arran la dècada de 1960 (veure figura 3), gràcies a l'acumulació de saldos migratoris positius. L'arribada de nova població ha estat propiciada pel desenvolupament dels assentaments industrials en diferents municipis, la proximitat a l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la disponibilitat d'habitatges i les bones condicions de vida en el seu entorn. Tot i que el ritme de creixement ha estat bastant estable al llarg del temps, durant el 2000 i el 2010 va ser

especialment intens acumulant un 35% de població més.

Des de la dècada de 1980 les diferents urbanitzacions han experimentat un procés de transformació de segones residències a primeres residències, el qual es considera esgotat en la majoria dels municipis, llevat dels que es troben més lluny de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (especialment Calella, Malgrat de Mar, i Santa Susanna)⁹.

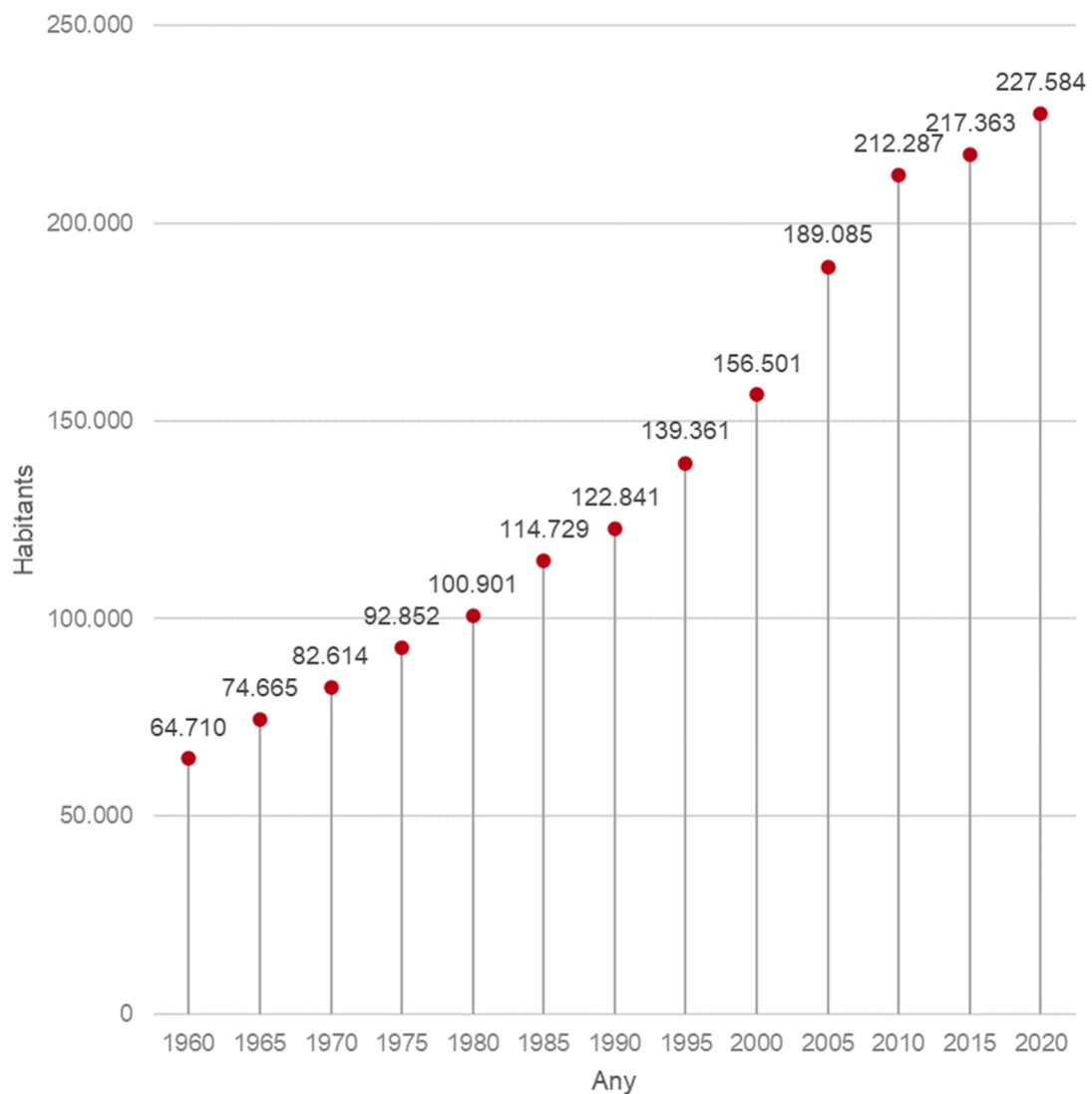

Figura 3. Evolució de la població. 1960-2020

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants.

La piràmide d'edats de l'àmbit territorial mostra més amplitud en els grups d'edat de 35 a 54 anys que en la seva base, el que és una característica pròpia dels països desenvolupats (veure figura 4). En absència de saldos migratoris rellevants, la perspectiva de futur apunta

⁹ Observatori de Desenvolupament Local del Maresme (2019): Població estacional. Maresme 2017. Consell Comarcal del Maresme i Diputació de Barcelona.

cap a un progressiu envelliment demogràfic i cap a un cert descens de la població total. No obstant això, cal tenir present que els diferents plans d'ordenació urbanística municipal vigents plantegen, en conjunt, un 33% de sòl urbanitzable delimitat de desenvolupament residencial respecte el sòl urbà residencial existent, el que pot representar una capacitat teòrica de població de prop de 300 mil persones¹⁰. Per tant, es tracta d'un territori amb un cert potencial de creixement demogràfic a partir de saldos migratoris positius.

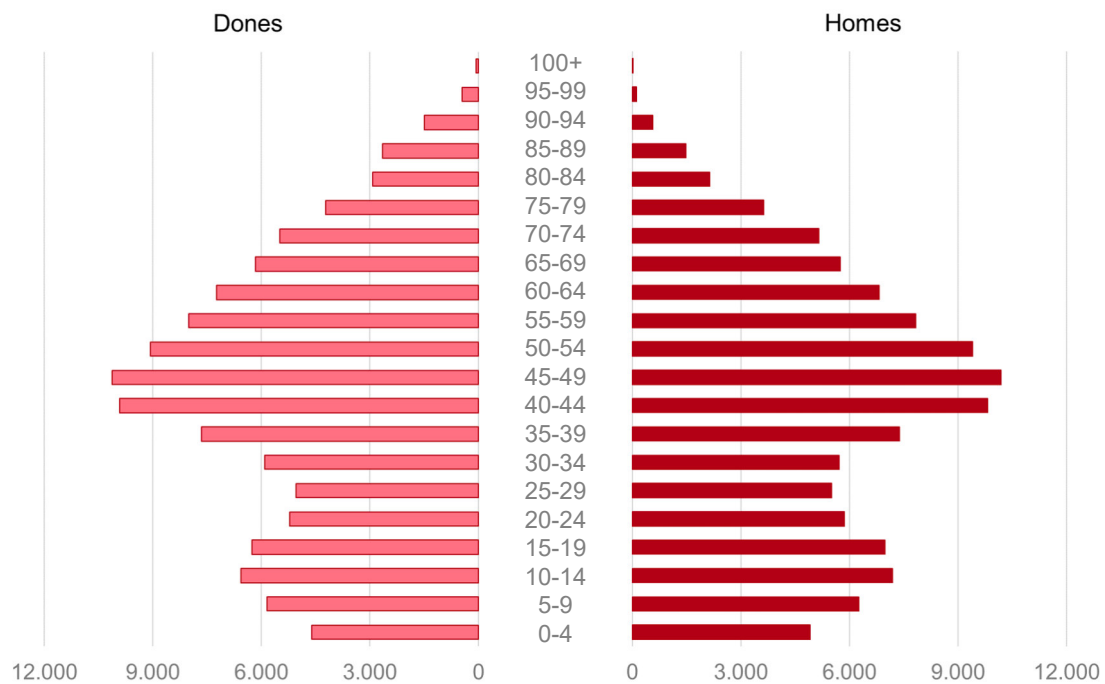

Figura 4. Piràmide d'edats. 2020

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

Actualment, la major part de la població de l'àmbit territorial (73%) ha nascut a Catalunya, mentre que a la resta d'Espanya i a l'estranger ho ha fet el 14%, respectivament. No hi ha diferències rellevants entre homes i dones (veure figura 5). Segons el Cens de Població i Habitatges del 2011, només el 25% de la població havia nascut al mateix municipi on residia, la mateixa proporció que la població nascuda a la ciutat de Barcelona.

D'altra banda, tres de cada quatre persones de 30 i més anys (82%) té assolit el nivell d'estudis secundari o universitari (veure figura 6), no havent-hi diferències importants entre homes (83%) i dones (81%). La població amb estudis universitaris representa el 22% del total.

¹⁰ Aquest escenari de població assumeix la mateixa densitat poblacional que hi ha al sòl urbà residencial existent (73 hab./ha.). Per tant, no té en compte la densitat prevista en les noves figures de planificació urbanística. Les dades utilitzades s'han extret de Departament de Territori i Sostenibilitat (2020): Mapa Urbanístic de Catalunya.

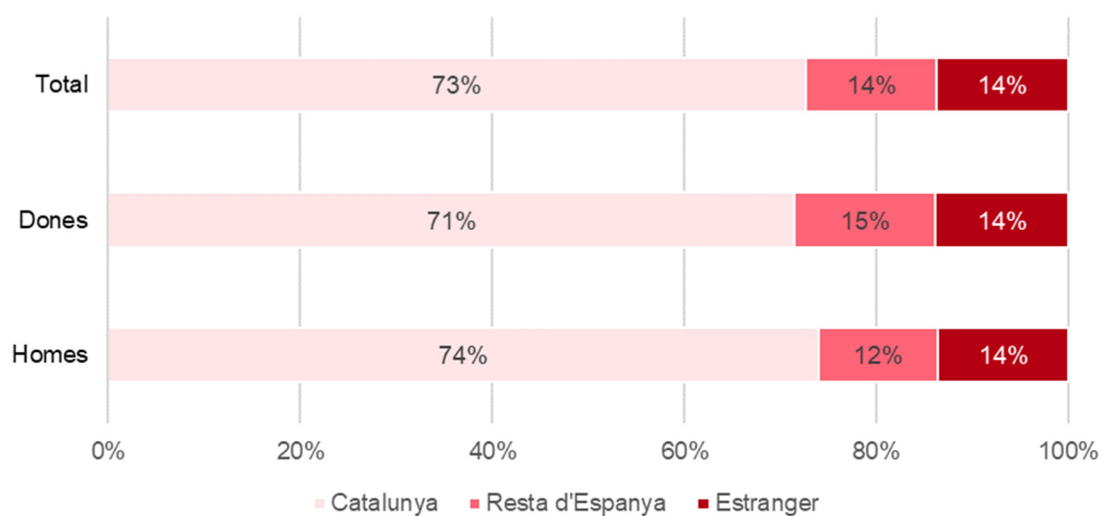

Figura 5. Població. Per sexe i lloc de naixement. 2020

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants.

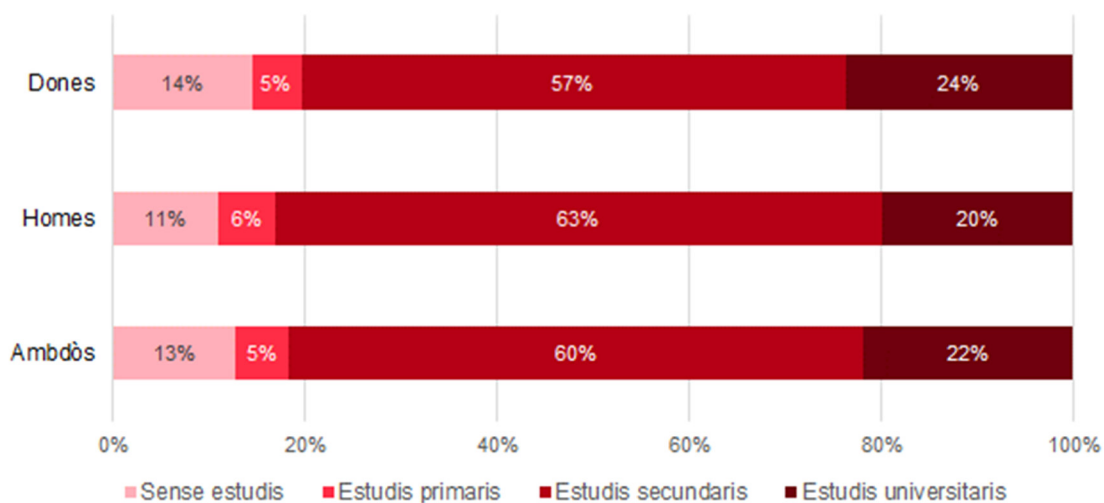

Figura 6. Persones de 30 i més anys. Per sexe i nivell d'estudis assolit. 2020

Font: Dades subministrades per l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme a partir de l'explotació del Padró d'Habitants

La major part de la població de l'àmbit territorial (71%) resideix en el nucli de capçalera del seu municipi¹¹. No obstant això, cal tenir present que, d'una banda, la majoria dels municipis de menys de 15.000 habitants presenten una proporció elevada de població que resideix fora del nucli de capçalera. A més, la gran majoria dels municipis presenten una proporció molt elevada de sòl urbà residencial que està destinat a usos unifamiliars (cases agrupades o aïllades). En conseqüència, bona part de la població viu allunyada de les centralitats teòriques dels municipis, les quals en alguns casos es poden considerar que tenen baixa capacitat d'atracció.

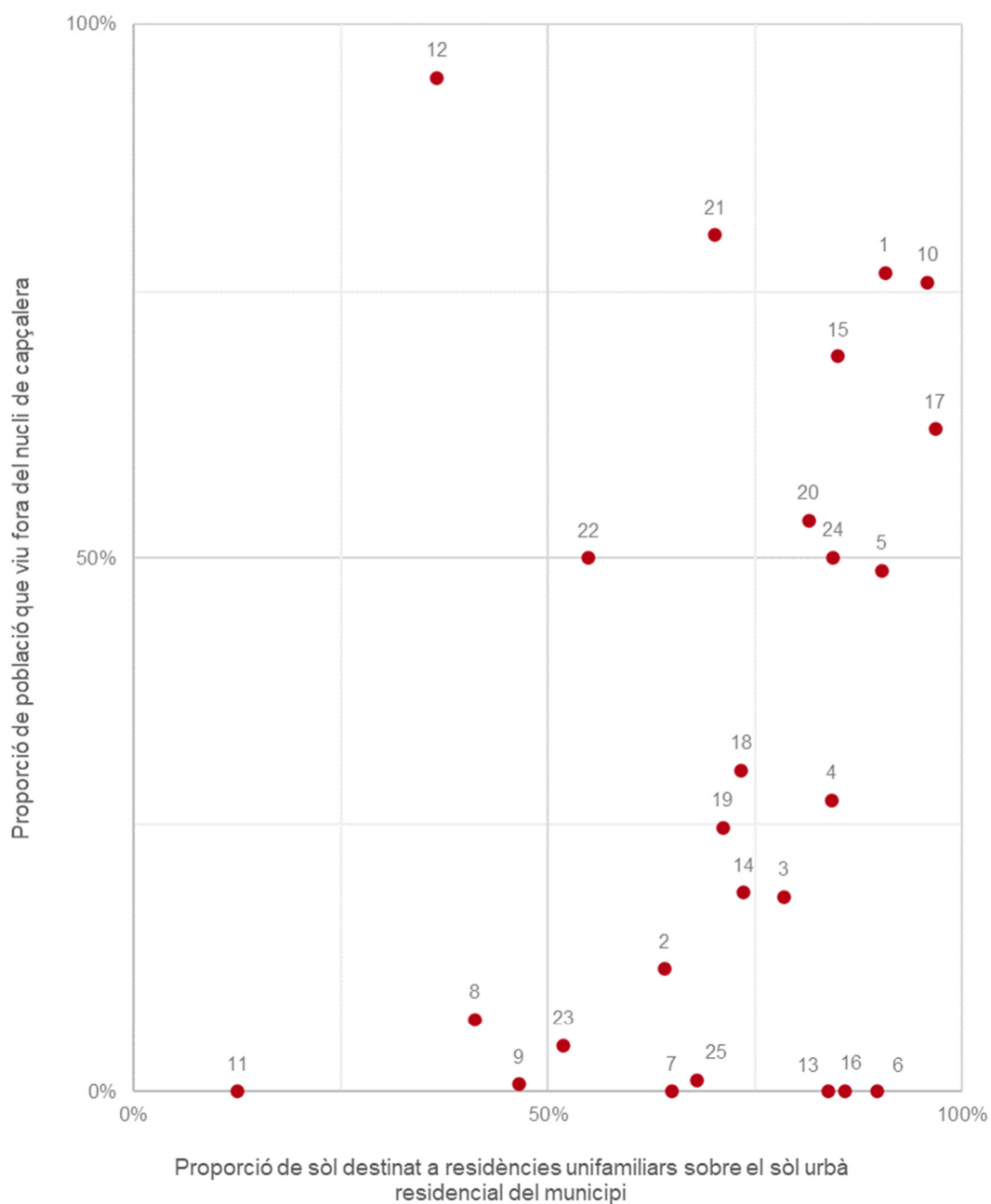
La distribució dels municipis segons la proporció de població que resideix fora del nucli de capçalera; així com la proporció de sòl urbà residencial destinat a residències unifamiliars s'il·lustra a la figura 7. Es pot observar que hi ha 10 municipis on més del 50% de la població resideix fora del nucli de capçalera. Llevat de Montgat (id:12)¹², tots aquests municipis tenen més del 50% sòl urbà residencial ocupat per sistemes de cases agrupades o aïllades, el que comporta que la majoria de la seva població resideix a elevades distàncies amb els punts d'atracció territorials, com ara els equipaments o altres espais públics de referència social.

Però, a més, hi ha uns altres 11 municipis que, malgrat tenir la major part de la seva població en el nucli de capçalera, compten amb una proporció de sòl urbà residencial destinat a usos unifamiliars per sobre del 50%. Aquests municipis són tots els que apareixen en el quadrant principal de la part inferior dreta de la figura 7. En aquests casos podem esperar que, tanmateix, una part important de la població resideixi relativament lluny dels punts d'atracció territorial.

En aquest context, el servei tradicional de transport públic presenta moltes limitacions per donar servei a la població front al transport privat. Bona part de la població es troba fora de les àrees d'influència territorial dels equipaments de proximitat, dificultant la seva atracció i ús quotidià.

¹¹ Càlcul realitzat a partir de les dades municipals publicades per l'Idescat (2020): Nomenclàtor estadístic d'entitats de població de Catalunya

¹² L'assignació del nucli de capçalera és problemàtica en aquest municipi, atès el desbordament del nucli històric de Sant Joan, temps ençà.

1 Alella; 2 Arenys de Mar; 3 Arenys de Munt; 4 Argentona; 5 Cabrera de Mar; 6 Cabrils; 7 Caldes d'Estrac; 8 Calella; 9 Canet de Mar; 10 Dosrius; 11 Malgrat de Mar; 12 Montgat; 13 Òrrius; 14 Palafolls; 15 Premià de Dalt; 16 Sant Andreu de Llavaneres; 17 Sant Cebrià de Vallalta; 18 Sant Iscle de Vallalta; 19 Sant Pol de

Figura 7. Població que viu fora del nucli de capçalera i sòl urbà residencial unifamiliar. Per municipis. 2020

Font: Dades de població d'Idescat (2020): Nomenclàtor estadístic d'entitats de població de Catalunya, i de sòl urbà del Departament de Territori i Sostenibilitat (2020): Mapa Urbanístic de Catalunya.

Notes: El nucli de capçalera de Montgat correspon al nucli poblacional de Sant Joan, per ser el nucli històric, tot i que no és el més poblat del municipi. En Teià s'inclouen els nuclis dels dos costats de la riera, tot i que són diferenciats per Idescat.

2.3. Característiques i tendències de l'envelliment demogràfic

Segons el Padró Municipal d'Habitants, a 1 de gener del 2020, les persones amb 60 i més anys de l'àmbit territorial ascendeixen a 56.366, representant la meitat (49,6%) de totes aquelles que hi viuen a la comarca del Maresme. Les persones amb 60 i 69 anys són el 46% del total, mentre que les persones amb 80 i més anys són el 21%. Tal com s'il·lustra a la figura 8, a l'àmbit territorial 2,5 de cada 10 habitants tenen 60 i més anys, mentre que 5 de cada 100 habitants tenen 80 i més anys.

En conjunt, hi ha més dones (30.689) que homes (25.677) de 60 i més anys. Però, la feminització de l'envelliment s'incrementa en els grups d'edat més avançada. Així, les dones passen de representar el 52% de les persones amb 60 i 69 anys a ser el 74% d'aquelles amb 90 i més anys (veure figura 9), de manera que les dones més que dupliquen als homes (2.012 front a 703). Cal tenir present que la prevalença de malalties cròniques, dependència, solitud i aïllament social s'intensifica en les edats més avançades.

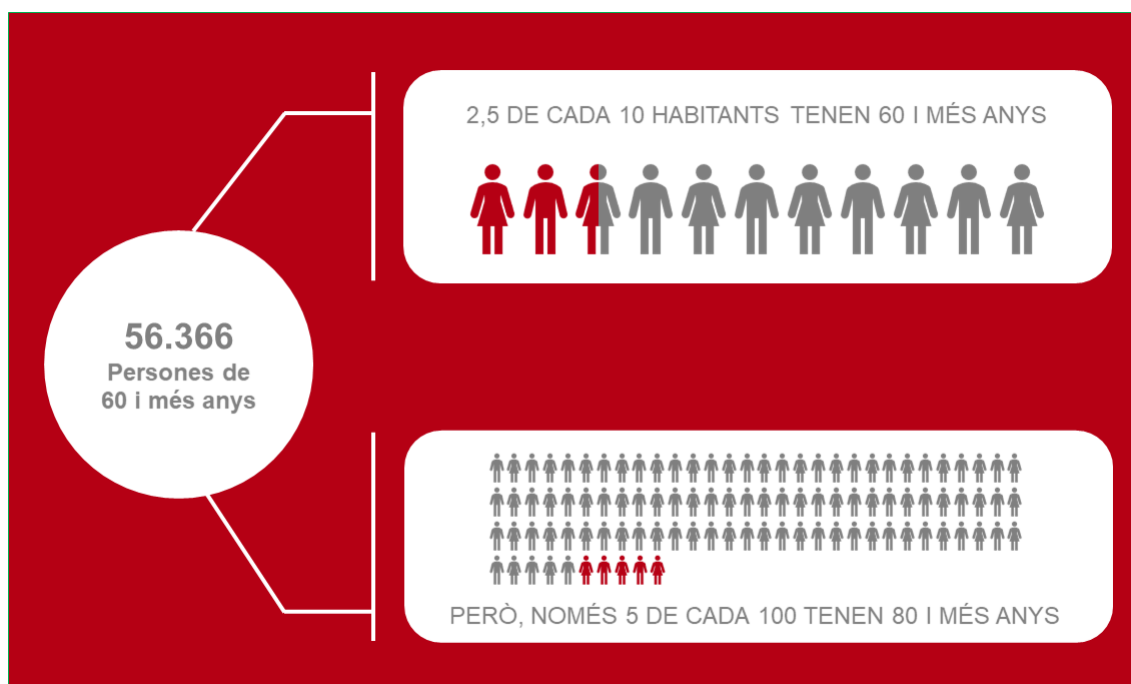

Figura 8. La dimensió de l'envelliment demogràfic a l'àmbit territorial. Any 2020

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

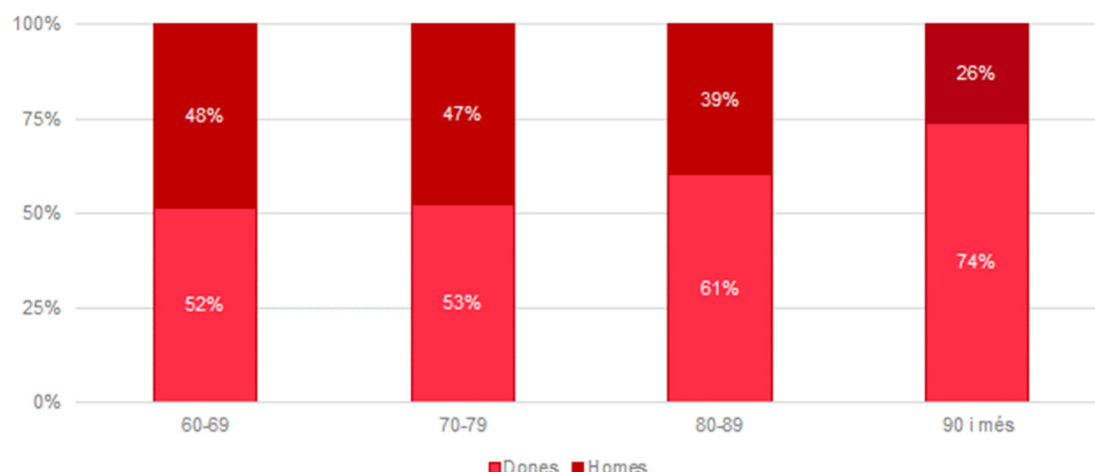

Figura 9. Distribució de les persones de 60 i més anys per sexe i grups d'edat. Any 2020

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

Al llarg dels darrers deu anys (2010-2020), el nombre de persones de 60 i més anys ha augmentat en 13.316 (veure figura 10), exhibint una taxa de variació anual mitjana del 3% al llarg d'aquest període. Aquest creixement ha estat més del doble, gairebé el 8%, en el nombre de persones de 80 i més anys, malgrat que només s'ha traduït en 178 persones més. Això s'explica pel baix pes relatiu de la població de 80 i més anys dins de la població de 60 i més anys.

Pels propers deu anys (2020-2030), les dues projeccions del nombre de persones grans realitzades en aquest treball apunten cap a la continuïtat del creixement demogràfic de les persones grans en uns termes similars als passats, però amb un augment important de les persones de 80 i més anys (veure figura 10). En ambdós casos s'han de prendre els resultats de forma molt cautelosa per les limitacions de les hipòtesis utilitzades i, sobre tot, perquè no tenen en compte els possibles impactes demogràfics de la COVID19.

D'una banda, la projecció de l'Escenari A planteja que, a l'any 2025 i 2030, les persones de 60 i més anys augmenten a 64.623 i 73.909, mentre que les de 80 i més anys a 14.331 i 17.641. Aquesta projecció es calcula aplicant anualment les taxes de mortalitat del 2018 en homes i dones per grups d'edats quinquennals a Catalunya¹³ sobre la població del 2020 en aquest àmbit territorial. Aquí, entre d'altres, s'assumeix implícitament — i restrictivament — que no hi ha saldos migratoris rellevants durant els propers anys.

D'altra banda, la projecció de l'Escenari B apunta que les persones de 60 i més romanen en 63.998 i 73.068 a l'any 2025 i 2030, mentre que les de 80 i més anys en 13.703 i 16.348, respectivament. Aquesta projecció és el resultat de traslladar dues vegades successives la mateixa evolució observada en els grups d'edat quinquennal entre 2015 i 2020 sobre la piràmide de població del 2020. Aquesta projecció assumeix implícitament que la variació

¹³ <https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=292>

demogràfica, que inclou mortalitat i saldo migratori, es manté durant els propers anys.

En les projeccions realitzades la taxa de variació anual mitjana entre els anys 2020 i 2030 es situa en torn al 3%, en persones de 60 i més anys, i el 4,3%, en persones de 80 i més anys. Els desplegaments urbanístics previstos en el territori podrien afectar al resultat d'aquestes projeccions, augmentant el nombre d'efectius a la població gran més jove als darrers anys d'aquest període mitjançant saldos migratoris positius per l'atracció de noves persones residents.

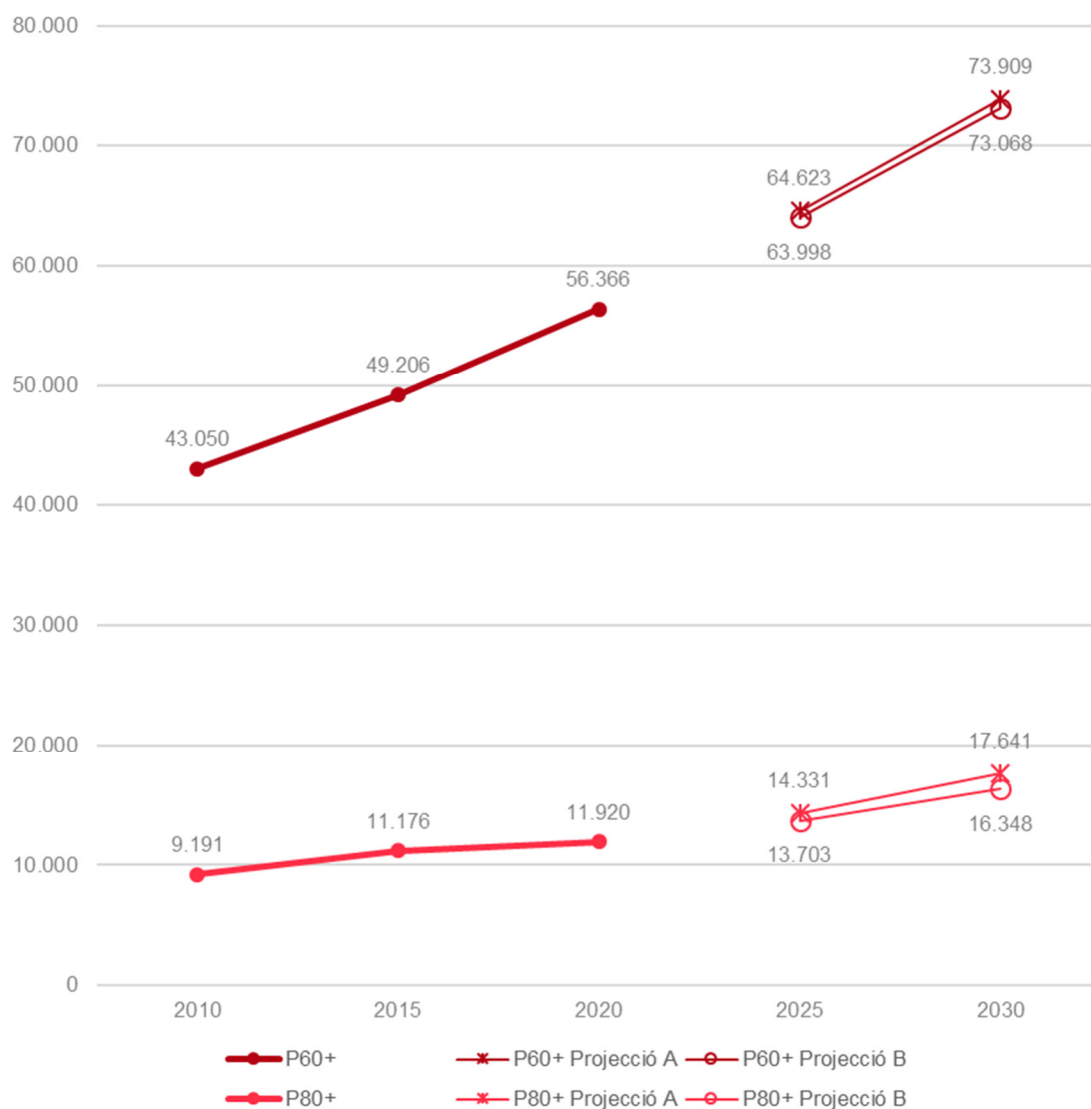
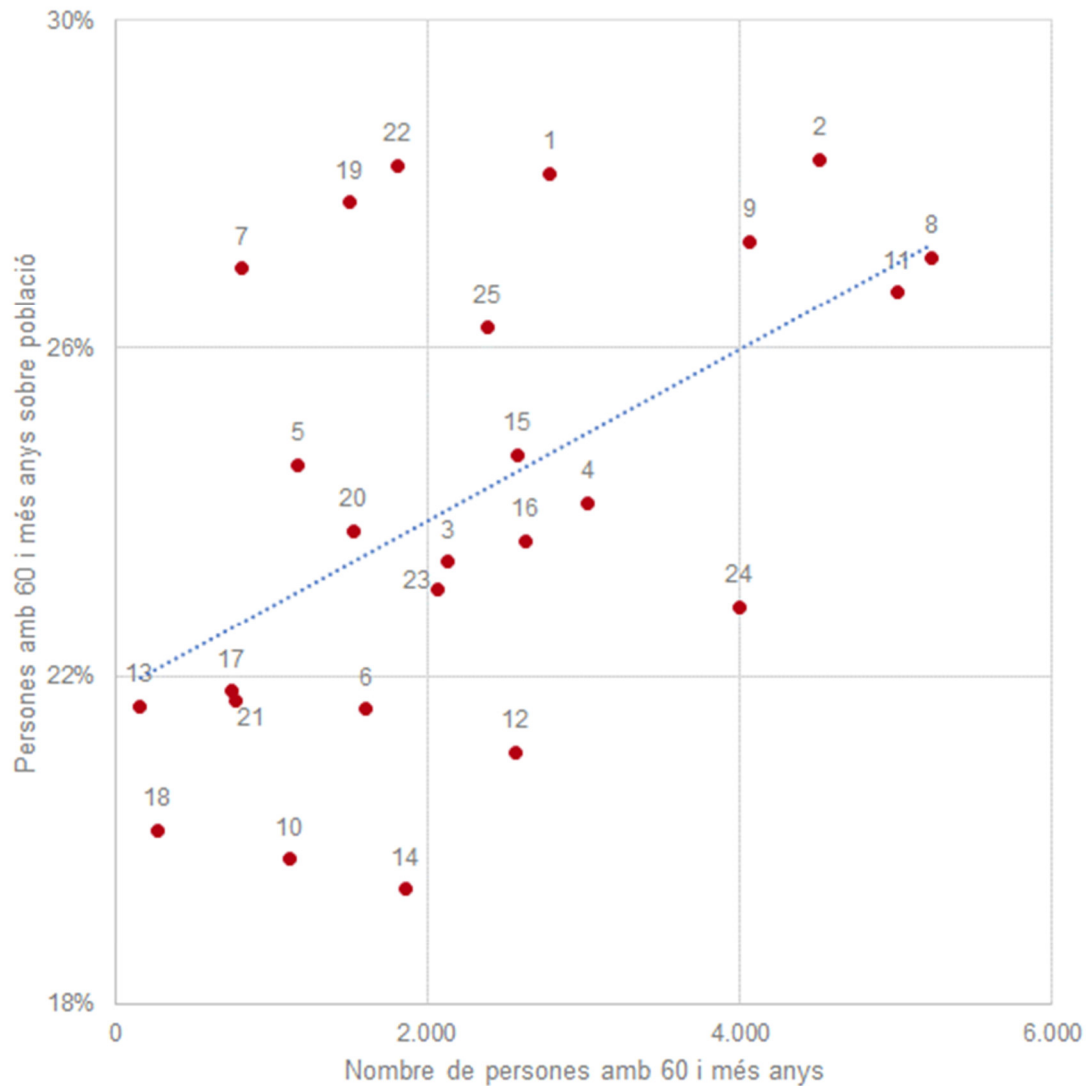

Figura 10. Evolució (2010-20) i projecció (2025-30) del nombre de persones grans

Nota. Les dades de 2010, 2015 i 2020 són observades, mentre que les de 2025 i 2030 són projectades a partir de la taxa de variació observada entre 2015 i 2020. P60+: Persones de 60 i més anys. P80+: Persones de 80 i més anys.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

A nivell municipal s'observen importants diferències en la proporció de persones amb 60 i més anys sobre la població, que es situa entre el 19,4% i el 28,3%. Aquesta diversitat també hi és en relació al nombre de persones amb 60 i més anys, que va des de les 164 persones d'Òrrius a les 5.226 de Calella. La figura 11 presenta gràficament la relació entre les dues variables indicades anteriorment. Aquí es pot apreciar una certa correlació positiva entre ambdues variables, però poc rellevant estadísticament.

1 Alella; 2 Arenys de Mar; 3 Arenys de Munt; 4 Argentona; 5 Cabrera de Mar; 6 Cabrils; 7 Caldes d'Estrac; 8 Calella; 9 Canet de Mar; 10 Dosrius; 11 Malgrat de Mar; 12 Montgat; 13 Òrrius; 14 Palafolls; 15 Premià de Dalt; 16 Sant Andreu de Llavaneres; 17 Sant Cebrià de Vallalta; 18 Sant Iscle de Vallalta; 19 Sant Pol de Mar; 20 Sant Vicenç de Montalt; 21 Santa Susanna; 22 Teià; 23 Tiana; 24 Tordera; 25 Vilassar de Mar.

Figura 11. Nombre de persones de 60 i més anys i proporció sobre població. Per municipis. 2020

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

En aquest context, destaca un grup de quatre municipis, on hi ha Canet de Mar (9), Arenys de Mar (2), Malgrat de Mar (11) i Calella (8), perquè compten amb més de 4.000 persones de 60 i més anys, les quals superen el 26% de la seva població.

Actualment, més de la meitat (56%) de les persones de 60 i més anys han nascut a Catalunya. Entre les persones que han nascut fora de Catalunya (44%), són majoria les nascudes a la resta d'Espanya, multiplicant per cinc a aquelles que han nascut a l'estranger. La distribució de les persones de 60 i més anys per lloc de naixement presenta diferències rellevants entre els grups d'edat de més de 70 anys respecte els més joves (veure figura 12), sent similar entre homes i dones dels mateixos grups d'edat. Així, la proporció de persones que han nascut a la resta d'Espanya es redueix notablement en el grup d'edat de 60 a 69 anys (33%), a favor de les persones nascudes a Catalunya (58%) i a l'estranger (10%).

En la propera dècada es pot esperar que les noves generacions de persones grans presentin una menor proporció de persones nascudes a la resta d'Espanya front a les generacions actuals. A l'any 2020, les persones de 50 i 59 anys que han nascut a Catalunya representen el 70% front el 15% de les persones nascudes a la resta d'Espanya i a l'estranger, respectivament. Dit això, a nivell de tota la gent gran el canvi serà molt més progressiu, atès el pes demogràfic i l'estructura dels grups d'edat de més edat.

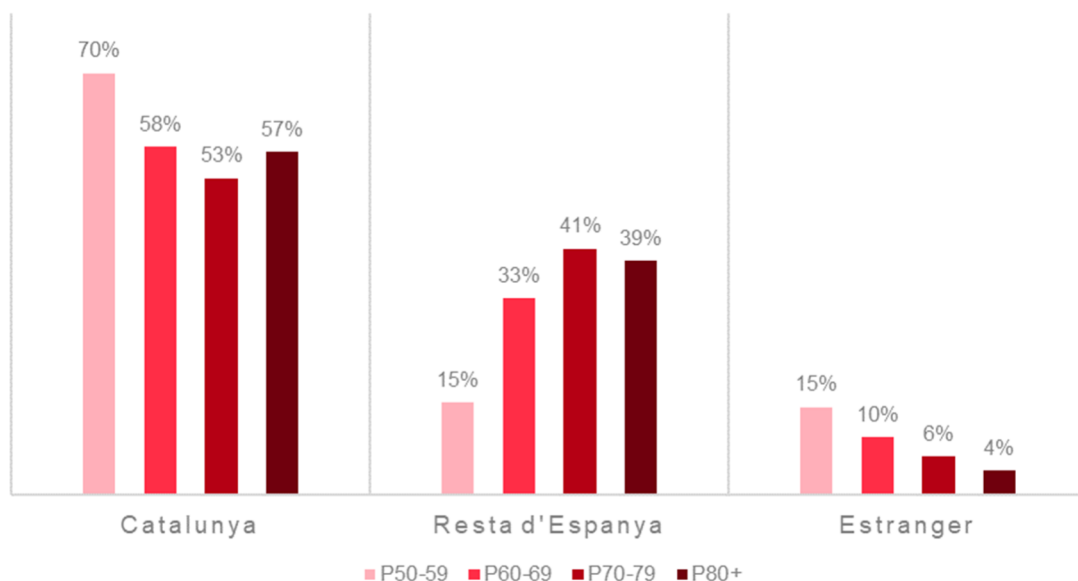

Figura 12. Lloc de naixement de les persones de 50 i més anys. Per grups d'edat. 2020

Nota. P50-P59: Persones de 50 i 59 anys. P60-69: Persones de 60 i 69 anys. P70-79: Persones de 70 i 79 anys. P80+: Persones de 80 i més anys.

Font: Dades d'Idescat. Padró Municipal d'Habitants

La figura 13 mostra la distribució per nivell d'estudis de les persones de 50 i més anys per grups d'edat i sexe. Aquí es pot comprovar com els grups més joves presenten major nivell d'estudis que els de més edat, com a conseqüència de pertànyer a generacions que van

tenir un difícil l'accés a l'educació formal per condicionaments històrics. Així, el 51% de les dones i el 41% dels homes de 80 i més anys no tenen estudis, front el 7% entre els 50 i 59 anys. Al mateix temps, s'observa que la proporció de persones amb estudis secundaris o superiors resulta més elevada quan més jove és el grup d'edat. A més, s'aprecia que les diferències entre dones i homes tendeixen a suavitzar-se, especialment quan es tracta dels estudis universitaris. En base a aquestes dades es pot predir que durant els propers deu anys es produirà un intens augment del nivell educatiu de les persones grans, el qual s'estendrà per tots els grups d'edat.

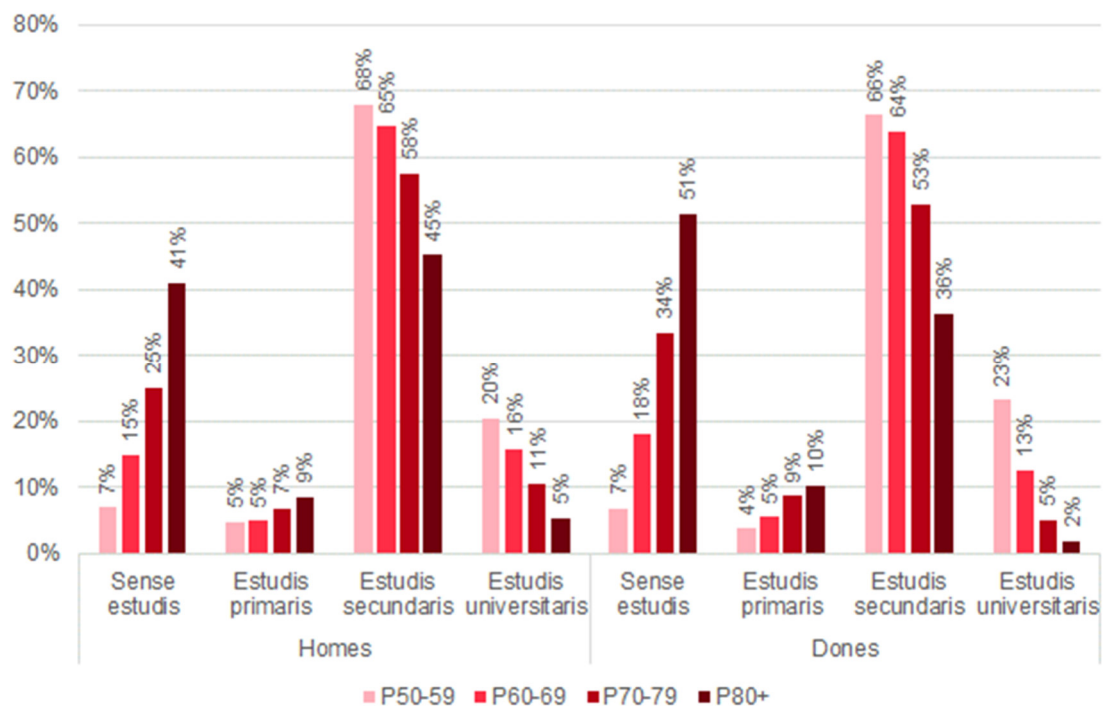

Figura 13. Nivell d'estudis de les persones de 50 i més anys. Per grups d'edat i sexe. 2020

Nota. P50-59: Persones de 50 i 59 anys. P60-69: Persones de 60 i 69 anys. P70-79: Persones de 70 i 79 anys. P80+: Persones de 80 i més anys. "Sense estudis" inclou no saber llegir ni escriure.

Font: Dades subministrades per l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme, a partir de l'explotació del Padró d'Habitants.

Per últim, la figura 14 mostra la proporció de les persones que viuen soles per grups d'edat quinquennal i sexe a partir dels 50 anys. Malgrat que el fet de que una persona visqui sola no equival necessàriament a que se senti sola, hi ha una vinculació molt freqüent entre ambdues situacions. Es pot observar que aquesta proporció, en general, resulta més elevada en el grup d'edat més avançada, especialment en les dones. En particular, a partir dels 80 anys, el 33% de les dones viu sola front al 16% dels homes de 80-84, el 21% de 85-89 i el 25% de 90 i més anys. Fins ara, aquest fenomen ha estat tradicionalment impulsat

per la defunció d'un dels membres del matrimoni¹⁴. Les dones grans que viuen soles, especialment les que ara tenen 80 i més anys, tenen major probabilitat de tenir baixos ingressos¹⁵ — associats normalment a una pensió de viduitat — i de no conduir. Resulta molt arriscat realitzar una projecció de les persones grans que viuen soles amb el coneixement disponible. Dit això, els indicis actuals, com ara el creixement en les ruptures de parelles de 60 i més anys durant la darrera dècada¹⁶, apunten més cap a una intensificació d'aquest fenomen que no pas el contrari.

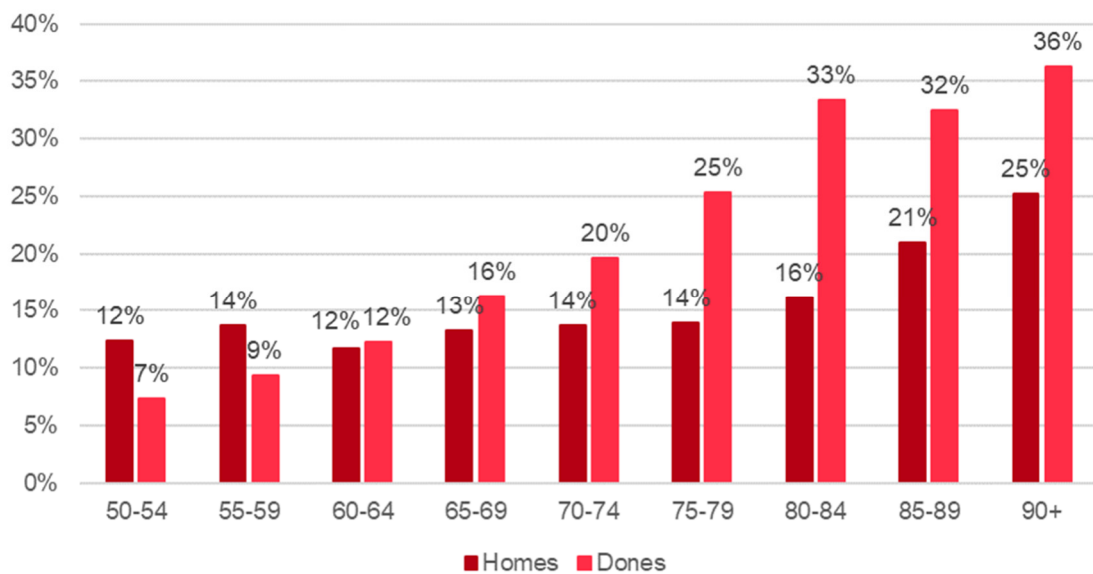

Figura 14. Proporció de persones de 50 i més anys vivint soles. Per grups d'edat i sexe. 2021

Font: Dades subministrades per l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme, a partir de l'explotació del Padró d'Habitants.

¹⁴ En aquestes generacions la gran major part de les parelles estan formades per un home i una dona, on ell acostuma a tenir major edat que ella. L'esperança de vida en dones és més elevada que en homes. A més, l'esperança de vida es redueix conforme augmenta l'edat.

¹⁵ Segons l'Enquesta de condicions de vida 2017, a Catalunya, el risc de pobresa en població de 65 i més anys és 10,9% en homes i 19,1% en dones. Font: <https://www.idescat.cat/pub/?id=ecv&n=7609>

¹⁶ Les ruptures de parelles en què els dos cònjuges tenen 60 i més anys ha augmentat un 173% entre 2005 i 2015 segons l'INE. Font: <https://www.lavanguardia.com/encatala/20161126/412174671140/canvi-de-parella-despres-dels-60.html>

3. Equipaments per a la participació sociocultural de les persones grans

S'inclou una àmplia varietat d'equipaments de proximitat, de titularitat pública i privada, els quals han estat seleccionats pel fet de que en molts municipis han esdevingut promotors de l'envelliment actiu de les persones grans. Aquests equipaments són els següents:

- **Casals de gent gran:** La seva missió principal consisteix en esdevenir un espai de relacions personals; facilitar oportunitats de formació, de promoció de la salut, i de coproducció d'activitats socioculturals; així com fomentar l'associacionisme, el voluntariat i el treball associatiu de les persones grans. En alguns casos esdevenen un punt d'informació i de referència social de les polítiques locals de gent gran. Tradicionalment, l'accés a les seves instal·lacions ha estat restringit a les persones grans, però la tendència actual és permetre l'accés lliure a tota la població. Segons el Departament de Drets Socials, a Catalunya hi havia 471 casals de gent gran de titularitat pública a l'any 2020¹⁷, la gran majoria dels quals eren de titularitat municipal (93%)¹⁸.
- **Equipaments socioculturals generalistes:** Dins d'aquesta categoria fem referència a diferents equipaments que estan adreçats a tota la ciutadania, com ara els centres cívics, casals cívics, casals de barri, cases de cultura, ateneus, hotel d'entitats o equipaments polivalents. En general, tots aquests equipaments coincideixen en tenir com a missió principal el foment de l'associacionisme, la participació ciutadana i el desenvolupament d'activitats socioculturals, especialment d'aquelles que responen a iniciatives del teixit comunitari. Segons el Departament de Drets Socials, a Catalunya hi havia prop de 2.800 equipaments d'aquestes característiques a l'any 2020, la gran majoria dels quals eren de titularitat pública municipal¹⁹.
- **Equipaments culturals:** Aquests equipaments estan adreçats a tota la ciutadania. La seva missió principal consisteix en facilitar l'accés lliure a les manifestacions culturals i les expressions artístiques, contribuint al desenvolupament personal i a la inclusió social. Entre aquests equipaments destaquen les biblioteques que, segons el Departament de Cultura, n'hi ha prop de 500 de titularitat municipal a Catalunya, juntament amb les 136 biblioteques públiques especialitzades de la Generalitat de Catalunya i les prop de 90 que depenen de les universitats catalanes²⁰. A més de les biblioteques, s'inclouen els

¹⁷ Veure https://dretssocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/

¹⁸ Aquestes dades no inclouen els casals de gent gran que han estat classificats com a equipaments polivalents.

¹⁹ Aquestes dades no inclouen els equipaments cívics que han estat classificats com a equipaments polivalents.

²⁰ Veure <http://cercadorbiblioteques.cultura.gencat.cat/search.do>

cinemes, espais d'arts visuals, espais escènics i musicals, així com museus, col·leccions i centres d'interpretació que, segons el Departament de Cultura n'hi ha més de 1.200 a tota Catalunya²¹.

- **Equipaments esportius:** Són instal·lacions amb un o més espais construïts o especialment adaptats per al desenvolupament d'activitats esportives. Inclou un ampli ventall d'equipaments a l'aire lliure, com ara els itineraris saludables, els parcs de salut, o les pistes de petanca; i en recintes tancats, com ara les sales de fitness i les piscines cobertes, així com els camps, les pistes i els pavellons esportius, etc. D'acord amb la Secretària General de l'Esport, n'hi ha més de 13.000 equipaments esportius a tota Catalunya²².

3.1. Casals de gent gran

S'han identificat 25 casals de gent gran. A la taula 2 es pot comprovar que, llevat de Dosrius, Òrrius i Sant Cebrià de Vallalta, la resta de municipis compta amb un o, excepcionalment, dos casals de gent gran (Argentona, Palafolls, Premià de Dalt). Gairebé tots aquests equipaments són de titularitat municipal, llevat dels quatre de titularitat social que es troben ubicats a Calella, Canet de Mar, Malgrat de Mar, Sant Pol de Mar i Tiana.

La relació completa de casals de gent gran apareix a la Taula A1 de l'Annex A, juntament amb la identificació del municipi, la titularitat i la superfície construïda disponible. Es constata que la major part d'aquests equipaments tenen una superfície construïda inferior als 500 m².

En tots aquests equipaments hi ha una associació de gent gran, que assumeix la seva gestió (total o parcialment), així com la programació de la majoria de les activitats que s'organitzen. Complementàriament, hi ha Ajuntaments que organitzen directament algunes activitats socioculturals, fonamentalment tallers i xerrades. A més, la Fundació "la Caixa" desenvolupa el seu programa d'activitats socioculturals per a gent gran en vuit equipaments, cinc dels quals són de titularitat municipal.

Alguns casals de gent gran tenen les seves instal·lacions en edificis compartits amb altres equipaments municipals, normalment centres cívics o cases de cultura. De fet, hi ha nou equipaments aquí considerats com a casals de gent gran, atès el seu model de funcionament, que apareixen classificats com un altre tipus d'equipament a la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya.

²¹ Veure <http://pect.cultura.gencat.cat/difusio>

²² Veure <https://equipaments.esport.gencat.cat/ceeree/cercador>

Taula 2. Nombre de casals de gent gran per municipi i titularitat

Municipi	Municipal	Social	Total
Alella	1	0	1
Arenys de Mar	1	0	1
Arenys de Munt	1	0	1
Argentona	2	0	2
Cabrera de Mar	1	0	1
Cabrils	1	0	1
Caldes d'Estrac	1	0	1
Calella	0	1	1
Canet de Mar	0	1	1
Dosrius	0	0	0
Malgrat de Mar	0	1	1
Montgat	1	0	1
Òrrius	0	0	0
Palafolls	2	0	2
Premià de Dalt	2	0	2
Sant Andreu de Llavaneres	1	0	1
Sant Cebrià de Vallalta	0	0	0
Sant Iscle de Vallalta	1	0	1
Sant Pol de Mar	0	0	0
Sant Vicenç de Montalt	1	0	1
Santa Susanna	1	0	1
Teià	1	0	1
Tiana	0	1	1
Tordera	1	0	1
Vilassar de Dalt	1	0	1
Total	20	5	25

Font: Les Websites dels Ajuntaments, així com la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya disponible a: https://dretssocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/

3.2. Equipaments socioculturals generalistes

S'han identificat 62 equipaments socioculturals generalistes. D'acord amb la Taula 3 pràcticament tots els municipis compten amb algun equipament, llevat d'Argentona i Sant Iscle de Vallalta. En particular, Tordera, amb sis; i, Vilassar de Dalt i Dosrius, amb cinc cadascú, són els municipis amb un major nombre d'equipaments. Però, el més freqüent és trobar de dos a tres equipaments per municipi.

N'hi ha diferents tipus d'equipaments, amb diferències importants entre alguns equipaments del mateix tipus. Els anomenats equipaments polivalents, que donen cabuda a diferents serveis i dispositius municipals, així com entitats del teixit associatiu local, són els més freqüents, amb 27. A més, hi ha 13 centres cívics; 13 ateneus, que són de titularitat social; 4 casals cívics, 4 hotels d'entitats i 1 casa del mar.

Taula 3: Nombre d'equipaments socioculturals generalistes per municipi i tipologia

Municipi	Polivalent	Ateneu	Centre Cívic	Casal Cívic	Hotel d'Entitats	Casa del Mar	Total
Alella	1	1	0	0	0	0	2
Arenys de Mar	1	1	0	0	1	1	4
Arenys de Munt	0	1	0	0	0	0	1
Argentona	0	0	0	0	0	0	0
Cabrera de Mar	0	0	1	0	1	0	2
Cabrils	4	1	0	0	0	0	5
Caldes d'Estrac	1	0	0	0	0	0	1
Calella	0	0	0	2	1	0	3
Canet de Mar	0	1	1	0	0	0	2
Dosrius	5	0	0	0	0	0	5
Malgrat de Mar	0	1	2	0	0	0	3
Montgat	0	1	0	1	0	0	2
Òrrius	0	0	1	0	1	0	2
Palafolls	0	0	2	0	0	0	2
Premià de Dalt	1	1	0	0	0	0	2
Sant Andreu de Llavaneres	0	1	0	0	0	0	1
Sant Cebrià de Vallalta	1	0	0	0	0	0	1
Sant Iscle de Vallalta	0	0	0	0	0	0	0
Sant Pol de Mar	1	1	1	0	0	0	3
Sant Vicenç de Montalt	1	0	1	0	0	0	2
Santa Susanna	0	0	2	0	0	0	2
Teià	2	0	1	1	0	0	4
Tiana	2	0	0	0	0	0	2
Tordera	6	0	0	0	0	0	6
Vilassar de Dalt	1	3	1	0	0	0	5
Total	27	13	13	4	4	1	62

Font: Les Webs dels Ajuntaments, així com la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya disponible a: https://dretsSocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/

La Taula A2 de l'Annex A mostra la relació complerta dels equipaments socioculturals generalistes, indicant el municipi, la titularitat, el tipus d'equipament i la direcció postal. La majoria dels equipaments socioculturals generalistes són de titularitat municipal, representant el 66% del total (41 equipaments) front el 32% que són de titularitat social (20 equipaments). Arenys de Munt, Argentona, Sant Andreu de Llavaneres i Sant Iscle de Vallalta són els únics municipis que no compten amb, al menys, un equipament de titularitat municipal. La presència de la Generalitat de Catalunya resulta testimonial, amb només la Casa del Mar d'Arenys de Mar.

Cal tenir present que alguns d'aquests equipaments corresponen a petits locals de titularitat municipal, sense la presència de personal tècnic municipal. En aquests espais bàsicament les associacions del territori i, alguna vegada, l'Ajuntament organitzen activitats socioculturals i treball comunitari. En aquest sentit, resulta il·lustratiu que dels 48 equipaments amb dades de superfície, n'hi ha 26 amb menys 500 m² front a 8 amb més de 1.000 m². Tanmateix, val a dir que sembla no haver-se seguit un criteri homogeni alhora

d'incloure els equipaments en el directori de la Generalitat de Catalunya, atès que només Tordera inclou els locals que ocupen les associacions de veïns, sent raonable espera que hi hagi altres equipaments d'aquest tipus en el territori.

3.3. Equipaments culturals

S'han identificat 67 equipaments culturals, tal com resumeix la Taula 4. Gairebé tots els municipis compten amb algun equipament cultural. Només Dosrius, Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta no tenen cap.

Taula 4: Nombre d'equipaments culturals per municipi i tipologia

Municipi	Biblioteca	Polivalent	Sala	Teatre	Cinema	Museus i similars	Total
Alella	1	2	0	0	0	0	3
Arenys de Mar	1	0	0	1	2	1	5
Arenys de Munt	1	1	2	0	0	1	5
Argentona	1	4	0	0	1	1	7
Cabrera de Mar	1	0	0	0	0	0	1
Cabrils	1	0	0	0	0	1	2
Caldes d'Estrac	1	1	0	0	0	1	3
Calella	1	0	2	1	0	2	6
Canet de Mar	1	0	1	0	0	1	3
Dosrius	0	0	0	0	0	0	0
Malgrat de Mar	1	1	0	0	0	0	2
Montgat	1	0	0	0	0	0	1
Òrrius	0	0	1	0	0	1	2
Palafolls	1	1	0	1	0	0	3
Premià de Dalt	1	1	0	0	0	1	3
Sant Andreu de Llavaneres	1	0	0	0	0	1	2
Sant Cebrià de Vallalta	0	0	0	0	0	0	0
Sant Iscle de Vallalta	0	0	0	0	0	0	0
Sant Pol de Mar	1	0	0	0	0	1	2
Sant Vicenç de Montalt	1	0	0	0	0	0	1
Santa Susanna	1	1	0	0	0	0	2
Teià	1	0	1	0	0	1	3
Tiana	1	0	3	0	0	0	4
Tordera	1	0	1	1	0	0	3
Vilassar de Dalt	1	0	2	0	0	1	4
Total	21	12	13	4	3	14	67

Font: Les Websites dels Ajuntaments, així com la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya disponible a: https://dretssocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/ Complementàriament, s'ha fet servir la base de dades del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya, disponible a: <http://pect.cultura.gencat.cat/difusio>

Les biblioteques són els equipaments culturals més freqüents, amb 21. De fet, n'hi ha una biblioteca municipal en gairebé tots els municipis, llevat de Dosrius, Òrrius, Sant Cebrià de Vallalta i Sant Iscle de Vallalta. A més, hi ha 13 sales d'exposicions o de conferències, algunes de les quals corresponen a sales d'actes de les biblioteques; 12 equipaments polivalents d'àmbit cultural, 4 teatres i 3 cinemes, així com 14 museus o instal·lacions similars.

A l'Annex A, la Taula A3 mostra la relació completa dels equipaments culturals en el territori, indicant la titularitat, la tipologia i la direcció postal. Es pot apreciar que el 92% dels equipaments culturals són de titularitat municipal.

3.4. Equipaments esportius

S'han identificat 451 equipaments i 1.330 espais esportius. La taula 5 mostra la seva distribució per municipis, diferenciant els recursos escolars dels que no ho són. La majoria són no escolars, comptabilitzant-se 366 i 1.079 equipaments i espais esportius no escolars front a 85 i 251 escolars, respectivament. Tots els municipis compten amb al menys cinc equipaments esportius no escolars, tal com succeeix a Sant Iscle de Vallalta.

A la Taula A4 de l'Annex A apareix la relació completa dels equipaments esportius no escolars en el territori, juntament amb la titularitat dels equipaments i la identificació dels espais esportius disponibles. En particular, n'hi ha 281 equipaments i 627 espais de titularitat pública, que en aquests casos és sempre municipal.

Taula 5: Nombre d'equipaments i espais esportius per municipi i tipologia

Municipi	Equipaments esportius			Espais esportius		
	Escolars	No escolars	Total	Escolars	No escolars	Total
Alella	4	12	16	17	38	55
Arenys de Mar	4	21	25	16	46	62
Arenys de Munt	3	8	11	8	25	33
Argentona	5	14	19	17	59	76
Cabrera de Mar	2	22	24	7	81	88
Cabrils	3	14	17	6	51	57
Caldes d'Estrac	1	5	6	2	10	12
Calella	6	32	38	21	79	100
Canet de Mar	6	19	25	16	49	65
Dosrius	2	13	15	6	31	37
Malgrat de Mar	7	25	32	19	96	115
Montgat	6	21	27	22	55	77
Òrrius	1	7	8	2	14	16
Palafolls	3	12	15	9	26	35
Premià de Dalt	4	15	19	8	38	46
Sant Andreu de Llavaneres	3	16	19	11	60	71
Sant Cebrià de Vallalta	1	9	10	4	19	23
Sant Iscle de Vallalta	2	3	5	4	5	9
Sant Pol de Mar	2	9	11	114	32	146
Sant Vicenç de Montalt	3	12	15	8	37	45
Santa Susanna	2	19	21	7	52	59
Teià	3	8	11	6	23	29
Tiana	3	9	12	9	29	38
Tordera	6	23	29	14	66	80
Vilassar de Dalt	3	18	21	8	58	66
Total	85	366	451	251	1079	1330

Font: <https://equipaments.esport.gencat.cat/ceeree/cercador>

4. Visions dels agents clau del territori

Aquest capítol resumeix les diferents visions que els agents clau del territori manifesten sobre la participació sociocultural de les persones grans. Es tracta d'un ampli i divers ventall de realitats, aspiracions i reflexions. Aquestes han estat plantejades a través d'entrevistes i grups focals on han participat de forma separada les persones identificades com a referents municipals en gent gran; així com referents d'associacions de gent gran i d'associacions adreçades a tota la població.

Cal tenir present que l'experiència recent de tots els agents ha estat molt afectada per la pandèmia de la Covid19. En particular, els equipaments públics i les entitats que configuren el teixit comunitari arreu del nostre país han patit una aturada dràstica del seu funcionament habitual. Més enllà de totes les dificultats que ha passat el conjunt de la societat, les associacions han tingut que fer front, a més, al tancament dels equipaments on fan activitats, desenvolupen el treball voluntari i ofereixen un espai relacional a les persones usuàries.

En el cas de les associacions i casals de gent gran aquest impacte ha estat especialment dur, atesa la seva funció relacional i el fet que una bona part de les seves persones usuàries afrontaven riscos molt greus davant la Covid19. Així, han tingut que afrontar el tancament dels espais relacionals i la cancel·lació de gairebé tota l'oferta d'activitats durant un any, com a mínim. A més, una part de les seves persones sòcies o usuàries s'han donat de baixa, algunes d'elles de forma dramàtica perquè han mort o s'han quedat vídues. La campanya de vacunació sembla que permetrà reconduir aquesta situació.

Algunes associacions de gent gran, com d'altres adreçades a tota la població, han fet un esforç titànic per mantenir el contacte amb les persones usuàries, especialment durant el confinament domiciliari, a través de mitjans a distància. Bastantes d'elles han trucat per telèfon, altres han enviat missatges de WhatsApp. A més, algunes han impulsat una nova oferta d'activitats a l'aire lliure i, en menor grau, d'activitats online de forma progressiva i a petita escala.

Entre el segon i tercer trimestre de l'any 2021, coincidint amb la realització d'aquest treball d'indagació, s'han reobert la majoria dels equipaments i s'han reiniciat les primeres activitats presencials en espais interiors, sota estrictes mesures de control del risc de contagi de la Covid19. Aquí cal destacar la reducció important dels aforaments de les instal·lacions i l'adaptació constant a l'evolució de les instruccions de les autoritats sanitàries.

Totes les entrevistes i grups focals han estat realitzats per videoconferència, a fi de minimitzar el risc de contagi entre els participants. Això no ha comportat l'exclusió de cap

persona i/o entitat, atès que es va oferir el suport municipal en cas de que l'accés a Internet i a la videoconferència pogués representar un problema. Només dues persones van necessitar aquest suport, la resta disposava de mitjans propis i de coneixements suficients per accedir-hi, fet que va succeir exitosament.

Les persones identificades com a referents municipals en gent gran van ser designades pels mateixos Ajuntaments. La Taula B1 a l'Annex B mostra la llista de persones, indicant el municipi i la seva posició a l'Ajuntament. Es pot comprovar que van participar persones de tots els Ajuntaments, des de regidores o regidors a tècniques i tècnics municipals encarregats de les polítiques locals de gent gran. En els cinc municipis de major població (Calella, Malgrat de Mar, Tordera, Arenys de Mar i Canet de Mar) es va fer una entrevista específica, ja fos individual o en grup de les persones referents del mateix municipi. En els 20 municipis restants es va fer una entrevista grupal amb persones referents de diferents municipis, agrupades per criteris de proximitat geogràfica. En tots els casos, el nombre màxim de participants va ser de cinc, però el més freqüent va ser de tres. En total es van fer 10 videoconferències d'unes dues hores de durada, on van participar 29 persones.

Les persones referents d'associacions de gent gran i d'associacions adreçades a tota la població van ser seleccionades per les pròpies entitats. Majoritàriament van ser els mateixos presidents o presidentes de la Junta Directiva. En total es van fer vuit videoconferències, d'unes dues hores de durada, reunint entre tres i quatre persones d'entitats diferents, llevat d'un únic cas on van assistir només dues persones de les confirmades. Finalment, van participar 13 referents d'associacions de gent gran i 14 referents d'associacions adreçades a tota la població, les quals apareixen identificades a la Taula B2. Es pot comprovar que van participar entitats de bona part dels municipis, cobrint els diferents trams significatius de població; així com entitats vinculades a casals de gent gran, aules d'extensió universitària, ateneus i societats, associacions de dones i entitats de caràcter específicament esportiu.

La selecció d'entitats participants va ser feta, en primera instància, per l'equip de treball i, posteriorment contrastada amb el Consell Comarcal del Maresme i, finalment, amb cada un dels Ajuntaments. Es va convidar a totes les associacions de gent gran, així com a totes les aules d'extensió universitària. A més, es va garantir la invitació a una entitat per municipi, com a mínim. Inicialment es van proposar 44 entitats, de les que van participar finalment 25. La invitació va ser cursada a través dels ajuntaments corresponents i, posteriorment, gestionada per l'equip de treball.

4.1. Ajuntaments

Què diuen sobre l'associacionisme de les persones grans?

- Les persones grans són un motor de l'associacionisme i els projectes de voluntariat en els municipis, tant en les associacions i casals de gent gran com en les associacions adreçades a tota la població.
- Les associacions de gent gran han estat tradicionalment les associacions de referència de les persones grans del territori, així com de les polítiques locals de gent gran.
- Hi ha moltes associacions de veïns que han esdevingut, de facto, una mena d'associacions de gent gran atès l'envelliment de les persones sòcies i la manca de relleu generacional.
- Moltes associacions de gent gran, com també passa a la resta d'associacions, presenten problemes de lideratge, amb excessius personalismes i manca de processos reals de participació interna. A més, algunes d'elles presenten dificultats per afrontar les justificacions de les subvencions públiques.
- Bona part de les associacions de gent gran presenten una resistència als canvis, afronten grans dificultats en el relleu de les juntes directives i estan perdent atractiu social entre les persones grans de les noves generacions.

Què diuen sobre la nova generació de persones grans?

- Les noves generacions de gent gran són sociològicament molt diferents a les anteriors generacions, tant en termes de coneixements i experiències personals, com en sentiments d'identitat, aspiracions i interessos respecte a la participació social.
- Bona part de les persones de les noves generacions de gent gran viuen al marge de l'associacionisme i els equipaments socioculturals dels municipis. Això és explicat per diferents factors, com ara:
 - Trajectòries vitals allunyades de la participació social.
 - Visió de la jubilació plantejada en termes de desvinculació de les obligacions socials i d'exaltació de l'individualisme. En alguns casos és com "mantenir una vida de cap setmana d'abans de jubilar-se".
 - Preferència per la "vida d'urbanització", sense contactes rellevants amb la comunitat.
 - Responsabilitats de cura de nets i netes i/o de persones en situació de dependència.
 - Manca d'identificació, quan no rebuig, del fet de ser gran.
 - Manca real o un desconeixement d'associacions del seu interès.
 - Dificultats per realitzar els desplaçaments vinculats a les oportunitats de participació social en el territori.
- Una part de les persones de les noves generacions de gent gran utilitzen els centres esportius i l'activitat esportiva com una via de participació social i de relacions personals, més enllà de la promoció de la seva salut.

- Una part de les persones de les noves generacions de gent gran prefereixen les associacions adreçades a tota la població i que estan centrades en uns interessos “temàtics” concrets, com ara l’activitat esportiva, la cultura, la formació i/o el voluntariat. Com a conseqüència, estan apareixent noves associacions centrades en temes d’interès específic, com ara la fotografia, el teatre o el medi ambient, i impulsades per persones grans i, malgrat la seva vocació intergeneracional, on la majoria de les persones sòcies són grans.
- Una part de les persones de les noves generacions de gent gran continuen preferint les associacions de gent gran. Hi ha associacions de gent gran que mantenen el seu atractiu social en les noves generacions de gent gran, adaptant la seva oferta d’activitats a les noves aspiracions, interessos i necessitats.

Què diuen sobre les persones grans que participen?

- Les persones grans que mantenen contacte amb l’Ajuntament responen bàsicament a dues situacions típiques: són usuàries de serveis socials o usuàries dels casals de gent gran municipals. En alguns municipis, hi ha també persones usuàries de centre cívic o centre cultural, sobretot si no hi ha casal de gent gran.
- La participació tendeix a ser de molta proximitat geogràfica, en molts casos les persones hi van caminant als espais de relació i observen poques relacions entre barris i municipis.
- Les persones grans que participen en les activitats dels equipaments municipals i del teixit associatiu del territori són només una part de tot el col·lectiu. Entre aquestes persones n’hi ha que hi participa molt intensament. En general, identifiquen els següents perfils des de la perspectiva de la participació social:
 - Les persones grans que assumeixen tasques associatives, ja sigui com a membres de les Juntetes Directives o bé com a dinamitzadores voluntàries d’activitats socioculturals o de suport a la gestió.
 - Les persones grans que consumeixen activitats socioculturals organitzades, ja sigui en les associacions i/o casals de gent gran o bé en les associacions adreçades a tota la població.
 - Les persones grans que són voluntàries de projectes de voluntariat de les associacions adreçades a tota la població.
 - Les persones grans que passen llargues estones en els espais relacionals dels casals de gent gran municipals.
 - Les persones grans que assumeixen tasques associatives tendeixen a ser més grans en bona part de les associacions de gent gran, mentre que són més joves en les associacions adreçades a tota la població i en una part de les associacions de gent gran. En general, hi ha poca barreja de grups d’edat i, per tant, de diferents generacions de gent gran.
 - Les persones grans que consumeixen activitats socioculturals organitzades configuren un col·lectiu molt heterogeni, però amb una major presència de dones, edats per sota dels 80 anys. El nivell sociocultural és variat, així com el nivell d’ús de les TIC.
 - Les persones grans que són voluntàries de projectes de voluntariat de les

associacions adreçades a tota la població són, sobretot, dones de menys de 80 anys, que no tenen excessives responsabilitats de cura d'altres, i amb un nivell sociocultural divers i usuàries de les xarxes socials. En el cas dels homes predominen les trajectòries vitals vinculades a les activitats professionals, un nivell sociocultural mig-alt i un nivell d'ús avançat de les TIC.

- Les persones grans que passen llargues estones en els espais relacionals dels casals de gent gran municipals són, sobretot, homes de més de 75 anys, de nivell sociocultural divers, amb un nivell d'ús baix de les TIC. En general, destinen moltes hores al dia als jocs de taula, sense participar en les dinàmiques dels equipaments socioculturals.

Què diuen sobre les persones grans que no participen?

- Hi ha moltes persones que es fan grans sense una tradició de participació social i que després no són capaces de desenvolupar-la per si mateixes, malgrat que es trobin en situació de risc de soledat o de desvinculació social. De fet, no són conscients o no són capaces d'abordar que el estil de vida que han escollit els condueix cap a la soledat i a l'aïllament social.
- Hi ha moltes persones grans que no tenen cap relació amb els equipaments públics i les associacions del territori per tal d'aprofitar les oportunitats de participació social. En aquest sentit, preocupa la manca de vinculació d'aquelles persones grans que viuen soles o amb la seva parella sense contactes significatius en el seu entorn comunitari.
- En les urbanitzacions o en els eixamples dels nuclis urbans hi ha moltes persones grans que han arribat al llarg dels darrers vint anys que tenen una vinculació feble amb el teixit comunitari, l'Ajuntament i la vida social del poble.
- En les urbanitzacions viuen persones grans amb dificultats per desplaçar-se que no tenen vehicle propi. A les urbanitzacions cada cop es conviu de forma més aïllada, dificultant-se les relacions veïnals, especialment les intergeneracionals.
- Una part de les persones grans que no participen és a causa de les dificultats de mobilitat, agreujada per les mancances de la xarxa de transport públic; així com per les responsabilitats de cura d'altres persones, ja siguin nets o netes o persones amb discapacitat i/o dependència.
- Moltes persones grans que no participen ho justifiquen perquè no se senten interpel·lats per les polítiques i les activitats que s'adrecen explícitament a la "gent gran", atès no se senten identificats, ja sigui perquè es consideren "més joves" o sense "cap problemàtica social pròpia de la gent gran".
- Una part de les persones grans que no participen són persones procedents d'altres països, les quals es mantenen al marge dels equipaments socioculturals i el teixit associatiu del territori, fins i tot de les associacions representatives de la seva procedència.

Què diuen sobre les activitats socioculturals que s'ofereixen a les persones grans?

- En els municipis de més població hi ha més oferta d'activitats i projectes a través dels equipaments públics i de les associacions que en els municipis més petits.

- La gran majoria dels projectes de participació social per a les persones grans estan adreçats explícitament a problemàtiques socials, com ara la soledat, la bretxa digital, la dependència.
- En alguns ajuntaments s'està oferint el voluntariat com una experiència de participació social per a les persones grans.
- En els ajuntaments amb una oferta pròpia d'activitats socioculturals per a les persones grans, o per a tota la població, hi ha un coneixement directe de les seves necessitats, aspiracions i interessos: "(referint-se a un equipament públic) és un preguntorio. Tothom que vol saber alguna cosa o proposar-la ens ve a veure".
- La intergeneracionalitat es persegueix a través d'equipaments adreçats a tota la població; però, sobretot, amb projectes d'intervenció que agrupen a joves (o infants) i persones grans al voltant d'alguna qüestió específica que és dominada per una de les dues generacions "ajuntades".
- Alguns ajuntaments estan llançant iniciatives de noves formes d'ocupació del temps lliure pensada per a la gent gran, sense explicitar-lo d'aquesta manera, que estan centrades en l'aspiració de tenir un rol "d'utilitat social", com ara noves formes de voluntariat, mentoratge de joves, etc.
- Les noves activitats atrauen públics de gent gran diferents dels tradicionals, sobre tot dones.

Què diuen sobre l'ús de les TIC per part de les persones grans?

- En general les persones grans tenen un molt baix coneixement i ús de les TIC a la seva vida quotidiana. No obstant això, la nova generació de persones grans està representant un gran canvi en aquesta qüestió, amb moltes més persones usuàries les TIC. A més, arran de la Covid19, s'ha produït un augment de l'interès per les TIC i del reconeixement de la seva importància entre les persones que no són usuàries.
- Bona part de les persones grans compta amb mòbils amb accés a Internet. Una de les aplicacions més esteses és el WhatsApp. Arran de la Covid19, bastantes persones grans han començat a utilitzar les videoconferències amb els seus familiars i amistats, i algunes d'elles per participar en activitats socioculturals online.
- Es considera que la bretxa digital en les persones grans és un problema social important en el territori, malgrat el fet que una part del col·lectiu és usuari "normalitzat".

Què diuen sobre els recursos municipals per fer promoció?

- En la majoria dels ajuntaments el personal tècnic destinat a la promoció de la gent gran comparteix responsabilitats amb els serveis socials. Com a conseqüència, la promoció de la gent gran sempre queda en segon terme, especialment durant la gestió de l'impacte de la Covid19. En altres ajuntaments no hi ha tècnics/ques de gent gran. En aquesta qüestió sovint hi ha una sensació de "No hi ha mans per fer coses"
- Hi ha molt poca presència de personal tècnic municipal en els casals de gent gran municipals. Només en uns pocs equipaments hi ha llocs de treball destinats a la informació, dinamització i/o monitoratge d'activitats socioculturals. Aquestes funcions són habitualment assumides per membres de les associacions de gent gran.

- Alguns municipis han introduït un/a tècnic/a municipal en el casal de gent gran, compartint part de la gestió amb l'associació de gent gran, això permet una presència municipal, obrir el casal i afavorir a persones diferents a les de l'associació. A més, descarrega la feina de les juntes directives.
- Alguns equipaments no tenen instal·lacions adequades per a la seva finalitat i, a més, alguns es troben en zones de baixa densitat de població i mal comunicades pel transport públic.
- En alguns equipaments socioculturals hi ha una excessiva utilització dels espais per part de l'associació de gent gran que dificulta la diversificació de l'oferta programada i genera confusió sobre la naturalesa de l'equipament. Hi ha municipis que això passa en l'únic equipament sociocultural disponible, limitant molt les capacitats.
- La programació municipal amb personal remunerat de dinamització sociocultural és molt reduïda. Bona part dels recursos municipals per l'organització de les activitats socioculturals es destinen als actes a propòsit del Dia Internacional de les Persones Grans. Pràcticament la resta de recursos municipals es destinen al manteniment dels equipaments i a la subvenció del funcionament de les associacions de gent gran. Al final, els recursos destinats a programació municipal pròpia de caràcter habitual resulta molt reduït.
- La disponibilitat d'esplais de La Caixa augmenta molt la capacitat de les polítiques locals de gent gran, malgrat que els Ajuntaments tenen molt poca influència sobre el seu funcionament.
- Alguns municipis han eliminat el terme "casal de gent gran" o similar del seu equipament, buscant la intergeneracionalitat i, sobre tot, intentant evitar l'estigma tradicional sobre aquests equipaments.
- En alguns municipis s'estan desenvolupant projectes de detecció de persones grans en situació de soledat i/o aïllament social, amb el suport de projectes de voluntariat d'algunes associacions del territori.
- En els municipis on hi ha col·laboració amb el sector sanitari els resultats són molt bons en termes d'arribar a nous perfils de gent gran, especialment a través de xerrades en salut i activitats físiques a l'aire lliure. Detecten una demanda potencial per a les denominades escoles o aules de salut.
- Alguns ajuntaments s'estan plantejant consells municipals de gent gran per estimular la participació social de les persones grans i tenir un millor coneixement de les necessitats i preferències.
- Troben a faltar espais d'intercanvi tècnic i de coneixement d'experiències entre municipis.
- Hi ha Ajuntaments que estarien disposats a compartir un/a tècnic/a en gent gran amb altres municipis.

Què diuen sobre les relacions amb les associacions?

- Les relacions amb les associacions del territori són cordials, però concentrades en projectes molt concrets que impulsen els ajuntaments i en el suport de les activitats que aquestes associacions despleguen pel seu compte.
- En molts casos hi ha dificultats per canalitzar les subvencions públiques a les

associacions, especialment en el moment de les justificacions econòmiques.

- Les associacions del municipi tenen una relació entre elles que és cordial, però que consideren escassa i poc vinculada a projectes en comú.
- El funcionament de les associacions i casals de gent gran depèn molt del relleu generacional i/o de la visió personal dels membres de la junta directiva. Així n'hi ha associacions molt tancades en lo clàssic front a d'altres totalment diferents, més obertes i modernes, obertes a persones de totes les edats, siguin o no sòcies.

Què diuen sobre la comunicació adreçada a les persones grans?

- La comunicació de les activitats socioculturals municipals es fa, sobretot, per mitjans tradicionals, com ara els cartells i fulletons; però també per Internet i correu electrònic. A més, destaquen el ressò que tenen les ràdios locals.
- Els actes a propòsit del Dia Internacional de les Persones Grans, així com les celebracions de festes populars (Nadal, Festa Major) són aprofitades per donar reconeixement social a les persones grans i comunicar les polítiques locals que s'hi adrecen.
- Reconeixen que els missatges de WhatsApp són la via de comunicació electrònica més efectiva i que arriba a més persones grans, però són utilitzats en molts pocs casos per qüestions de seguretat.
- La informació a Internet és molt bàsica, centrada en l'agenda de programació. Es considera que hi ha poca estratègia de difusió a través d'Internet, perquè molta gent gran no la utilitza. Algunes persones consideren que “manca atractiu en la informació... No tenim influencers per a la gent gran”.

Què diuen sobre la captació de noves persones grans?

- Resulta molt difícil ampliar la base de les persones grans, com d'altres edats, que participen en les activitats i equipaments municipals. Hi ha una certa sensació de que “sempre participen les mateixes persones”.
- No saben com arribar a les persones grans que no participen habitualment en la vida social i comunitària dels pobles, especialment entre aquelles que envelleixen en solitud.

4.2. Associacions de gent gran

Què diuen sobre la utilització de les associacions i casals de gent gran?

- Les associacions i casals de gent gran ajuden a mantenir les relacions personals, el sentiment de formar part d'una comunitat i la motivació davant la vida quotidiana de les seves persones usuàries. L'experiència viscuda al llarg de la pandèmia els ha convençut de que són un recurs imprescindible per a les seves persones usuàries.
- Les dones grans són majoria en les activitats organitzades. Sovint, fins i tot, hi ha casos on només hi ha dones grans. Dels pocs homes grans que participen en les activitats

organitzades, la gran majoria té menys de 80 anys. Sovint aquestes persones, tant dones com homes, també són usuàries dels centres cívics i d'altres equipaments públics de característiques similars. En canvi, la majoria d'aquestes persones no utilitzen, o en fan un ús molt puntual, dels espais relacionals dels casals de gent gran.

- El públic majoritari dels espais relacionals són homes amb una edat al voltant dels 75 anys. L'ús que aquestes persones fan de l'espai relacional consisteix en jugar a jocs de taula tradicionals (cartes, domino i billar) i consum de bar.
- Hi ha persones sòcies, en alguns casos una part important d'elles, que mantenen poc contacte amb les associacions o casals de gent gran. A vegades la relació es redueix a la renovació de la quota anual i a l'assistència de les celebracions o d'alguns balls.
- L'èxit de participació en les activitats depèn de les seves característiques. Reconeixen que segons s'organitza l'activitat, es pot tenir més o menys públic o un tipus de públic o un altre. El preu és una barrera per algunes persones, en canvi "a les coses gratuïtes tothom s'apunta...". Però, més enllà, s'indica que "a les activitats més tranquil·les, l'edat de la gent és més elevada (...). Bé, això també passa amb el bar". Tanmateix, són conscients de que hi ha diferències de gènere en les preferències de participació en les activitats: "Ui! En aquestes (activitats), només hi ha dones". "Alguna vegada ha vingut un home!".
- Les característiques de les activitats són crucials per captar l'interès de les persones grans. En alguns casos es considera que hi ha diferents públics de gent gran, cadascú amb algunes necessitats, interessos i aspiracions específiques. Es reconeix que les diferències per grups d'edat són bastant marcades. Les persones grans més joves estan interessats en fer coses diferents a les tradicionals, tant en termes de tallers, com d'esdeveniments. Per exemple, les caminades pels entorns urbans i, sobre tot, els entorns naturals del territori atrauen l'interès de persones grans més joves, sobre tot homes, que no hi són en altres activitats.
- Algunes activitats no tenen sentit que es facin en els seus equipaments perquè no hi ha condicions o bé hi ha altres que són especials per fer-ho. Específicament, apunten que en el cas de les activitats físiques resulta convenient oferir activitats adaptades als nivells bàsics, atès que per altres nivells acostuma a haver una oferta especialitzada molt potent en el territori: "Per fer això (activitats físiques de més esforç o tècnica), ja tens el centre esportiu".
- En el cas específic dels parcs de salut és crucial oferir activitats amb monitor especialitzat per assegurar la captació: "Allà no hi ha ningú.... Nosaltres tenim una monitora, que ho fa molt bé, i la gent s'hi apunta".
- Les excursions i, més recentment, les sortides a espectacles o exposicions tenen una gran capacitat de mobilització de les persones usuàries. "Nosaltres tenim persones que només estan apuntades per anar a les excursions ..." "Vam omplir tres autocars per anar a Barcelona a veure l'espectacle... Crec que tothom hi va anar".
- En molts casos s'identifica la necessitat de definir molt bé el servei públic de casal de gent gran per dotar-lo de la qualitat necessària, independentment del model de gestió. A més caldria ampliar els locals disponibles, perquè s'han quedat petits per l'increment de persones usuàries i, ara més, per les restriccions d'aforament per la Covid19.

Què diuen sobre la seva organització interna?

- El funcionament de les associacions i casals de gent gran requereix disposar d'un grup de persones voluntàries implicades de forma permanent: "Està bé tenir persones que t'ajudin puntualment, però les associacions necessiten que algú s'hi dediqui tot el temps". Aquesta implicació resulta cada vegada més complicada d'aconseguir.
- La renovació de les Junes Directives, així com de les persones grans que voluntàriament fan tasques associatives o de suport al casal de gent gran, resulta molt difícil. Llevat de casos puntuals, les associacions es troben que la gent no s'hi vol implicar en l'organització i recullen comentaris de l'estil: "A mi no m'enredis"; "Vosaltres jo ho feu molt bé"; "No vull problemes". La sensació generalitzada entre els membres actuals de les Junes Directives és que "la gent és molt còmoda. Vol que li facin tot". En general, és una qüestió que els hi preocupa molt.
- La captació de persones grans més joves per renovar les Junes Directives i implicar-se en les associacions i casals de gent gran resulta especialment difícil. "És que la gent d'ara no vol complicar-se la vida amb aquestes històries i el vells ja hem estat tots a la Junta o ja no podem (de salut)" "Saps el que passa, és que tota aquesta gent prefereix anar a jugar al pàdel, anar a Barcelona o estar-se a casa que no pas venir aquí".
- Hi ha algunes associacions en que les dones grans són majoria. No obstant això, la presència de les dones grans en les junes directives i en les tasques associatives, com ara el funcionament intern de l'associació o la dinamització de les activitats organitzades, està molt per sota de la proporció de persones usuàries o sòcies que representen.
- En els municipis on hi ha més persones grans es poden fer més coses que en els altres. Com plantejava un participant: "Hi ha una massa crítica per fer les coses. Nosaltres en el poble som molt pocs. A vegades hem fet algunes coses amb els pobles del costat, perquè sinó no arribàvem".
- En general, les instal·lacions dels equipaments són "molt justes", tant en termes de capacitat com de qualitats. A més, ara, amb les restriccions de la Covid19, els aforaments són molt reduïts. Només en pocs casos consideren que els equipaments són realment apropiats per a la seva finalitat. En alguns equipaments "la informàtica va a pedals". Consideren que els equips informàtics són massa vells i que la connexió a Internet és molt deficitària.
- Les restriccions de la Covid19 ha impulsat l'ús de les videoconferències en el funcionament habitual de la Junta Directiva, però no amb la resta de persones usuàries. "Nosaltres vam fer una Assemblea per videoconferència, però no va venir ningú. No ho hem tornat a fer".
- En un cas es va plantejar que les associacions i casals de gent gran haurien d'esdevenir un "centre integral de suport a les persones grans", que conegui bé el que necessiten i els hi ajudi a aconseguir-ho en una relació de tu a tu.

Què diuen sobre la seva imatge social?

- La imatge social de les associacions i casals de gent gran no es correspon amb les seves realitats. No obstant això, reconeixen que perviuen algunes pràctiques en alguns llocs que poden contribuir a reforçar els estereotips socials predominants.

- En alguns casos es vol evitar la paraula “casal” o “gent gran” per tenir una imatge social més favorable i atraure a nous públics.

Què diuen sobre les TIC?

- En general, hi ha poques persones usuàries que s'hagin connectat a les activitats organitzades per videoconferència. Aquelles que ho han fet estan molt satisfetes, però no volen renunciar a la presencialitat, en tot cas ho consideren un complement. Tothom coincideix en reconèixer la importància de relacionar-se en els espais comuns, de poder compartir converses a les entrades i sortides de les activitats, etc.
- La utilització de les TIC entre les persones usuàries és molt heterogènia. D'una banda, hi ha moltes persones usuàries, especialment a partir dels 80 anys, que tenen poc o nul coneixement sobre la utilització d'Internet en la vida quotidiana. A més, la majoria d'elles se sent superada en aquest àmbit i no intenta o ha renunciat a canviar-ho, tot i que reconeixen la importància creixent dels efectes negatius que els hi representa aquesta situació. D'altra banda, hi ha un grup creixent de persones usuàries, especialment entre les més joves, que són usuàries habituals de les TIC.
- El WhatsApp és, de lluny, l'aplicació TIC més utilitzada per les persones usuàries front el correu electrònic. Aquelles associacions i casals de gent gran que utilitzen les TIC per fer comunicació utilitzen WhatsApp, perquè el correu electrònic arriba a poca gent. Una de les associacions participants calculava que envien WhatsApp a unes 550 persones de les 700 usuàries que tenen actualment.
- La formació en TIC és molt important. Hi ha moltes persones usuàries que ho necessiten per incorporar-la a la seva vida quotidiana. És una activitat que no s'ha de deixar de fer i que la pandèmia per la COVID19 ha posat de manifest que és molt important.
- El format i la metodologia dels tallers d'informàtica no estan funcionant adequadament. Hi ha molta gent que es frustra i que ho deixa sense assolir els objectius.
- En alguns casos s'està estudiant el plantejament d'un projecte de voluntariat per donar suport en les gestions online a les persones grans que ho necessitin, en forma d'acompanyament personalitzat. Aquí algunes persones han reflexionat sobre la conveniència de que les persones voluntàries siguin persones grans, atès que resulta més fàcil entendre les necessitats de les persones grans que reben el suport: “És que els joves van massa ràpid i no tenen paciència. Nosaltres tenim un monitor que sap molt, però no pot estar-se tanta estona amb algunes persones”.

Què diuen sobre la comunicació i la difusió?

- La comunicació i difusió és molt important, fins i tot “quan les activitats estan plenes”, però reconeixen la dificultat d'abordar tot el treball que això representa. En particular, l'adaptació als nous formats electrònics comporta un esforç excessiu, en part, perquè la majoria de les persones usuàries no en fan ús habitual; i, en part, perquè moltes de les persones que se n'ocupen de la seva producció tenen mancances en aquest àmbit.
- La comunicació es fa, sobre tot, per canals tradicionals com ara els cartells i la distribució de fulletons o butlletins en paper, que es distribueixen en diferents punts dels municipis;

o la participació en programes de ràdios locals o la presència en esdeveniments populars, com la festa major. Només en alguns casos es menciona la comunicació per Internet, però sempre després de preguntar-ho directament: “Sí, sí, per Internet també ho fem. Tenim una pàgina on ho posem tot”.

- La població i, en particular, la gent gran ja coneix tot el que fan (a l'associació i al casal de gent gran). Si algú vol conèixer el que fan, només té que anar a l'equipament per informar-se.
- La difusió per correu electrònic és molt poc utilitzada, perquè n'hi ha poca gent que utilitzi sovint el correu electrònic. En canvi, bona part de les associacions fan comunicació mitjançant missatges de WhatsApp i, algunes d'elles arriben d'aquesta manera a la majoria de les persones usuàries.
- En alguns casos, on consideren que tenen un gran èxit de persones usuàries i amb expectatives per tornar després de les restriccions de la Covid19, no es plantegen la comunicació, la qual, en tot cas, deixen en mans de l'Ajuntament.

Què diuen sobre les relacions de l'associació?

- La relació principal és amb els ajuntaments corresponents. En general, consideren que és una relació bona i, sobre tot, cordial. La relació s'acostuma a mantenir directament amb el regidor o la regidora responsable de les polítiques de gent gran. Només en alguns casos, normalment en els municipis més grans, s'afegeix un tècnic o tècnica municipal. Els ajuntaments garanteixen la presència institucional en les seves celebracions i actes puntuals; aporten, sovint, una subvenció anual per a la realització de determinades activitats; i, a més, en bastants casos, cedeixen un equipament de titularitat municipal per a la realització de les seves activitats. No obstant això, consideren que el seu funcionament és totalment autònom en base a les seves pròpies preferències: “No s'hi fica en aquestes coses. Nosaltres fem el que es diu a la Junta”. “Aquí només venen algunes vegades. A la festa del casal venen sempre. I al Nadal, també”.
- La relació amb la resta d'entitats del municipi és bona, però escassa. En molts casos els membres de les Junes Directives es coneixen personalment, “perquè als pobles, ja se sap, que ens coneixem tots”. Però reconeixen que no hi ha una tradició de col·laboració en projectes concrets. En alguns pocs casos, la col·laboració és molt puntual i operativa, com ara “ens deixen el teatre per fer els balls del diumenge”. En tot cas consideren que aquesta situació “de tancament” es comuna a totes les entitats, que no són les seves només.
- El treball en xarxa entre associacions i casals de gent gran d'altres municipis és una estratègia que els agradaria posar en pràctica, perquè consideren que podria millorar el seu funcionament. En particular, es creu que podrien compartir l'organització de sortides i excursions, ja sigui per “omplir els autocars” o per compartir la feina: “És que no et pots imaginar el temps que costa muntar una excursió que agradi a tothom”, “Jo tinc una excursió que és preciosa, us la podria passar”.
- En alguns casos s'apunta la idea d'una certa competència entre entitats, i també amb l'ajuntament. Senten que no omplen algunes activitats perquè els treuen la gent. “Al final la gent és la mateixa, ens la trèiem els uns dels altres”.

- En un cas es demana l'elaboració d'un pla municipal de gent gran i una major implicació del Consell Comarcal en el suport a les associacions. En aquest sentit diverses persones apunten la conveniència d'organitzar trobades entre les associacions de gent gran i de recuperar el Consell Consultiu de la Gent Gran del Consell Comarcal. A més, es podria oferir suport tècnic a la gestió de les entitats per tal de fomentar la seva modernització.

Què diuen sobre la captació de les noves persones grans?

- Troben serioses dificultats per captar l'interès de la gent gran més jove, de 60 a 70 anys. Apunten diferents raons, entre les quals destaquen principalment les següents:
 - Tenen una idea estereotipada de les associacions i els casals de gent gran que no es correspon amb les seves aspiracions sobre com viure aquesta etapa de la seva vida. Així, moltes d'aquestes persones consideren que són espais on només es juga a jocs de taula, es fan balls i excursions. Com va reconèixer una persona en el grup: "Jo mateix, fa un parell d'anys, no m'hi veia en el casal. Però un dia em vaig apropar i, mira, em vaig quedar. Allò era molt diferent al que em pensava..."
 - Mantenen un altre tipus de vida social, més vinculada al seu cercle íntim d'amistats de tota la vida, o a un club esportiu o a fer "vida d'urbanització". En definitiva, al llarg de la seva trajectòria vital prèvia, aquestes persones no han establert prou vincles comunitaris al voltant del nucli tradicional dels municipis. "És que aquestes persones tampoc te les trobes a la Festa Major, eh?, no és només el casal, és tot".
 - No s'identifiquen, ni volen fer-ho, com a persona gran; en conseqüència, no volen assistir a una associació o casal de gent gran. "L'altre dia una persona en va dir que ja vindrà (a l'associació) quan sigui gran..."
 - Donen suport als seus fills i/o filles en la cura dels seus nets i/o netes: "Parlava amb una veïna (sobre l'associació), quan li vaig dir que perquè no s'animava a venir un dia, que li agradaria. Sap que em va respondre? Però com vols que hi vagi si no tinc temps, entre portar els nens a l'escola, fer la compra i el dinar, se me'n va tot el dia. La meva filla ja en té prou amb anar a la feina (...) Clar, jo li vaig dir que vingués el cap de setmana i ella em va dir que tenia que descansar".
 - Tenen molta més oferta d'activitats, projectes i associacions en el territori del que hi havia temps ençà: "Ara hi ha tantes coses... Quan jo vaig començar a anar al casal, només hi havia això al poble. Però ara ..."
 - Volen llocs (o activitats) on hi hagin persones joves (per sota de 60 anys), rebutgen participar si només poden anar les persones grans (de més de 60 anys).

4.3. Associacions adreçades a tota la població

Què diuen sobre les persones grans?

- És un col·lectiu de població molt divers, sobre tot si es considera a partir de 60 anys. Hi ha persones que dediquen la majoria del seu temps a la família, altres que es dediquen a les seves amistats, fent les activitats que sempre els han agradat, i altres que fan voluntariat. Però també n'hi ha que tenen problemes de soledat i/o de salut i/o de dependència importants.
- Troben diferències importants entre les generacions més joves i les anteriors. Consideren que "la gent gran d'ara" està més preparada i té més habilitats que fa deu o quinze anys enrere. En particular, utilitza Internet i les noves tecnologies per comunicar-se, relacionar-se i assabentar-se del que passa al seu voltant. En alguns casos defensen que "les persones grans més joves han canviat molt, ara totes van amb mòbil. Nosaltres, els missatges, els enviem tots per WhatsApp".
- A més, consideren que la bona salut i condicions físiques, juntament amb l'allargament de la vida, genera un major interès per seguir molt actiu socialment que, potser, abans no hi era tant: "Són gent que no volen deixar-se anar. No volen quedar-se a casa tancats. Volen seguir tenint una vida plena". "Crec que no és el mateix tenir 70 anys ara que abans". Aquesta actitud vital és destacada, sobre tot, entre les dones: "Jo ho veig a les dones grans que van a les activitats de la biblioteca (municipal). Tenen una empenta, que fa deu anys, això no es veia".
- Entre les persones de major edat, per sobre dels 80 o 85 anys, hi ha més que necessiten activitats "més tranquil·les" i vinculades a un espai relacional i a les activitats recreatives que no pas entre les més joves.
- Les persones grans, especialment aquelles que tenen bona salut, tendeixen a mobilitzar-se per qüestions vinculades a la promoció de la salut i, en general, per fer activitats per mantenir-se bé. Tanmateix altres qüestions que els hi poden afectar en la seva vida quotidiana. En aquest sentit creuen que elles prefereixen sentir explicacions de professionals, en actiu o jubilats, sense un "interès personal".

Què diuen sobre les persones grans de la seva associació?

- Representen una proporció elevada, en algunes entitats clarament majoritària, de persones sòcies i/o usuàries. A més, bona part de les Juntes Directives i de les persones que fan voluntariat són també persones grans. En alguns casos gairebé tothom té 60 i més anys.
- Moltes persones grans no volen ser etiquetades per la seva edat, ni es reconeixen com a gent gran. De fet, en molts casos reconeixen explícitament que la decisió d'anar a l'associació (i no a un casal de gent gran) va tenir en compte el defugir d'aquest tipus d'etiqueta. Les motivacions apuntades van des de que no es reconeixen a si mateixes com a gent gran a que volen estar en activitats on hi hagi persones de totes les edats: "És que jo no sento que sigui una persona gran. Jo soc com abans. M'agraden les mateixes coses i m'agrada estar amb gent de diferents edats" "Vaja, jo tinc 62 anys i no m'havia parat a pensar que ja soc gran". "Però, per què tenen que ser activitats només

per aquesta edat?”. A més, el voluntariat social apareix com una motivació específica d’afiliació associativa.

- Les persones grans busquen espais de relació personal al voltant de les activitats. En alguns casos es comparteix la sensació que ho fan amb més intensitat que les persones més joves, en part, perquè disposen de més temps per fer-ho, i, en part, perquè ho valoren més: “Es troben abans i després de les conferències per xerrar. La presencialitat és sempre molt important, perquè es busca la relació personal”.
- Les dones i homes grans apunten motivacions parcialment diferents en relació al voluntariat i, tal vegada, el treball associatiu. En les dones grans es fa més evident una expressa voluntat d’ajudar als demés, front la voluntat de “continuar sent útil” entre els homes grans.
- La proximitat a l’espai de les associacions resulta important en alguns casos, sobre tot en les associacions més petites “Aquí la gent ve caminant, tots viuen pel centre i triguen poc en arribar. Jo de fora (del nucli tradicional) personalment no en conec. Potser hi ha algú, però han de ser molt pocs”. No obstant això, en algunes associacions de municipis més grans, i amb més activitat social i comercial al seu entorn, es considera que la distància no és tan important com per no anar-hi: “Jo crec que la meitat de les persones que venen són de fora (del poble). Alguns em diuen que els dimecres ja ho tenen reservat per venir aquí i aprofiten per anar de tendes i donar una volta” Però en la majoria de llocs, la gent ve caminant i la que no ho pot fer ja no hi ve.

Què diuen sobre les associacions i casals de gent gran?

- Són molt importants per a la gent gran, en particular, i la vida social del municipi, en general. Però consideren que “n’hi ha de tot. No totes són iguals. Aquí al poble en tenim dues associacions. Una fa moltes coses i durant la Covid19 no han parat. Val pel passeig i els veus fen gimnàstica i *playback*. En canvi, l’altra, la veig molt aturadeta”.
- En alguns casos, la imatge de les associacions i casals de gent gran apareix estereotipada com un espai vinculat a les disputes internes, els jocs i la passivitat, així com l’aïllament social respecte a la resta de la societat: “abans, de fet, ja tenien aquells problemes típics de les juntes que discuteixen els uns amb els altres”; “crec que tenen el futur negre, perquè això de l’exclusivitat de la gent gran cada cop hi ha més gent que no ho vol, cada vegada es vol més que sigui obert a tothom”; “És veritat que algunes vegades fan coses per a totes les edats, però quan hi vas no t’hi sents còmoda, sents que no formes part de tot això”. Fins i tot, algunes persones ho plantegen com “el bar perquè els vells estiguin més tranquils”, deixant al marge les persones de l’associació o casal de gent gran que fan activitats: “Sí, també hi ha les que va a fer activitats, però són molt diferents”.
- Les referències a gent gran (o jubilats, pensionistes, vellesa, etc.), així com a casal (o esplai) podria ser una dificultat afegida per interessar a les noves persones grans i que la societat en tingui una idea sobre el seu funcionament diferent a la tradicional: “Em sembla que això de dir-se casal de gent gran no els hi ajuda gaire. Aquesta etiqueta no està ben vista”.
- Les associacions i casals de gent gran ofereixen activitats que són complementàries a

les seves. De fet, algunes persones reconeixen que comparteixen persones sòcies i/o usuàries: “Jo mateixa faig algunes activitats del casal...”. En canvi, algunes propostes són molt diferents i, en alguns casos, no s’és partidari: “És una altre estil de vida. Jo no ho critico, però això no va amb mi”. “És que van molt forts. Fan uns viatges i unes sortides que nosaltres no les podem fer”

- Bona part de les associacions i casals de gent gran estan sempre plens i fan moltes coses. “Jo veig que sempre que estan fent coses. Ara que no es podia fer res a dins, estan muntant moltes coses al carrer”. En canvi, en alguns casos hi ha una dinàmica molt diferent “jo el casal el veig avorrit, tot el dia jugant al domino o el bingo”. Però es reconeix que no es pot generalitzar: “En el nostre casal, això no es així hi ha moltes coses... El casal dona molta vida a les persones grans”.
- Una part important de les persones grans que van a les associacions i casals de gent gran són de més de 80 anys, a diferència de moltes associacions adreçades a tota la població “La gent gran és molt més gran que la que ve a la nostra entitat. Sobre tot estan jugant i fan balls, després hi ha alguns més joves que fan altres coses, més com les nostres...”.
- En alguns casos es planteja que les activitats de les associacions i casals de gent gran són més tradicionals que les organitzades per les associacions adreçades a tota la població, però no hi ha consens al respecte: “En el casal del nostre poble això no passa”

Què diuen sobre les activitats intergeneracionals?

- Totes les activitats organitzades responen a una lògica intergeneracional i en bastants tenen la intergeneracionalitat com un dels seus objectius i, fins i tot, de l’entitat: “(la intergeneracionalitat) ens convé, volem ser una entitat intergeneracional...”; “Ja ens agradaria, però és que no venen”.
- Resulta difícil aconseguir que les activitats siguin efectivament intergeneracionals. Hi ha diferents motius:
 - La participació social de les persones de menys de 60 anys és molt baixa. Troben que tenen moltes responsabilitats i que disposen de molt poc temps per a la participació: “Entre la feina, els nens i la casa, no tenen temps”.
 - Les assegurances de voluntariat no cobreixen a partir dels 80 o 85 anys d’edat (en les Associacions de Defensa Forestal a partir dels 70 anys, llevat dels que tenen carnet verd que és fins els 80).
 - Els caps de setmana és quan tenen major participació de les persones més joves, però menys disponibilitat de persones voluntàries que són de més edat: “Saps el que ens passa? que el cap de setmana no tenim voluntaris (que són persones grans) per fer les activitats. Així és que tenim molt difícil que ens vinguin els joves”.
 - La imatge social de moltes entitats s’està associant, en alguns casos, a les persones de més edat, com a conseqüència de la manca de renovació generacional: “Hi ha idees preconcebudes sobre les activitats que organitzem que acaben generant una separació no volguda entre generacions”; “Ens estem tornant invisibles per als grups d’edat més joves”.

- Moltes persones joves del poble viuen més lluny del nucli, on hi fem les activitats, provenen de l'àrea de Barcelona i no estan arrelats al nostre funcionament.
- La pràctica esportiva, les activitats familiars i el voluntariat puntual són les activitats que semblen tenir major èxit en termes d'intergeneracionalitat.
- La manca de persones sòcies i/o usuàries de totes les edats representa un perill per a la continuïtat de les associacions, perquè dificulta el relleu generacional de les juntes directives i el coneixement de les noves necessitats socials de les generacions més joves.
- Algunes associacions han iniciat col·laboracions amb les escoles i instituts per a projectes de voluntariat, que han tingut èxit de participació dels alumnes i de les seves famílies.

Què diuen sobre la seva imatge social?

- La seva imatge social està molt vinculada als interessos que promouen, ja sigui la cultura, la formació, l'activitat esportiva o el voluntariat: "Encara que la major part de les persones que hi venen ja tenen més de 60 anys, penso que ningú ens veu com una entitat de gent gran".
- La seva imatge social s'està diluint en alguns casos, ja sigui perquè no hi ha renovació generacional, ja sigui perquè hi ha un creixement demogràfic molt important de població nascuda fora del territori i que viu fora dels nuclis urbans tradicionals: "Tota aquesta gent nova, no ens coneix. A lo millor saben que fem coses, però no ens coneixen de veritat. No sé com ens veuen".

Què diuen sobre les TIC?

- Les TIC són una gran ajuda per a l'organització i difusió, especialment durant les restriccions més severes per la Covid19. Una entitat associació ha tingut unes 100 persones connectades en directe a una conferència. No obstant això, la utilització no és encara massiva perquè hi ha encara bastantes persones sòcies i/o usuàries que no les utilitzen, el que limita el seu aprofitament. Fins i tot, hi ha entitats en que la seva utilització segueix sent residual.
- Les videoconferències són útils per fer les reunions de les Juntes Directives o grups de treball, així com les activitats de formació de petit format o les conferències. Però són conscients de que generen desigualtats en la participació i dificultats en la gestió: "Ens hem sortit, però vaja, hi ha persones grans que no s'han pogut connectar". "Crec que tots hem après molt, però ha estat un mur per a una part important dels socis".
- Les activitats online no tenen res a veure amb les presencials, poden ser un complement però no les substitueixen perquè la relació personal no és la mateixa: "... és un acte solitari, encara que estiguis amb els altres, sobre tot les conferències, mentre que les presencials són convivència".
- En alguns casos es plantegen organitzar tallers de TIC per facilitar la seva utilització a les persones usuàries que tenen més dificultats per fer-ho per si mateixes.

- Les activitats online no són suficients per mantenir la motivació i el sentiment de pertinença de les persones sòcies i/o usuàries. Durant la Covid19, hi ha bastantes persones que s'han desvinculat de l'associació.

Què diuen sobre la comunicació i la difusió

- La comunicació i la difusió principalment es realitza per mitjans tradicionals com són la distribució de cartells o fulletons en diferents punts del poble, com ara les botigues. Algunes associacions afegeixen les aparicions a la ràdio local per parlar sobre les seves activitats.
- Gairebé tothom té una Website, però no transmeten una estratègia de difusió online, més aviat es planteja com un tràmit: “Sí, és clar, tenim Website. Hi ha una persona que s'encarrega de posar-les novetats”. La informació està orientada a la descripció de les activitats més que a la motivació de la participació
- Llevat d'algun cas en que, vinculat a la trajectòria professional del participant, es reconeix molt clarament la importància de la comunicació per a l'associació: “La comunicació ho es tot, has de vendre amb màrqueting”, en la resta té un paper secundari en el discurs.
- Algunes persones apunten la conveniència de crear algun nou canal que aglutini tota la comunicació i difusió sobre la participació sociocultural de les persones grans al Maresme, més enllà de La Clau o Tot Maresme.
- S'apunta la necessitat d'una millor coordinació entre els Ajuntaments i les associacions per evitar solapaments i per facilitar la programació complementària. Aquí algunes persones expressen la conveniència d'evitar campanyes públiques molt puntuals, “com bolets”, i aprofitar a les associacions per augmentar la seva difusió entre la població.

Què diuen sobre les relacions externes de l'associació?

- Hi ha relacions cordials amb les altres associacions del municipi, especialment en els més petits, on es considera que tothom es coneix. No obstant això, aquesta cordialitat no comporta una interrelació significativa. En general, consideren que la majoria de les associacions són bastant tancades i amb poques relacions amb la resta. Aquí destaca el fet diferencial de les aules d'extensió universitària, les quals participen en una xarxa de la Universitat Pompeu Fabra, així com en una altra d'AFOPA²³.
- L'Ajuntament és una de les entitats amb que es mantenen més relacions, bàsicament lligades a la cessió d'espais, la subvenció d'activitats i, en alguns casos, la difusió. En el cas de les associacions amb projectes de voluntariat s'afegeix la col·laboració amb el desenvolupament específic d'aquests projectes.
- Les biblioteques destaquen entre els equipaments socioculturals de titularitat pública per les seves relacions amb algunes entitats. En particular les biblioteques acostumen a demanar col·laboració en la difusió de les seves activitats programades, mentre que donen suport a les associacions per a què organitzin activitats que siguin

²³ AFOPA: Agrupació d'Aules per a la Gent Gran de Catalunya.

complementàries.

- En alguns casos identifiquen una certa competència alhora d'aconseguir persones usuàries per a les activitats organitzades. En els municipis més petits, especialment, es constata que una part de les persones usuàries són les mateixes. En alguns casos, tenen en compte “no trepitjar-nos amb l'oferta de l'Ajuntament, ja que és gratuïta. I si fem el mateix, no ens ve ningú”; “l'Administració pot fer competència deslleial a les entitats privades, perquè ofereixen activitats gratuïtes o a un preu que nosaltres no podem fer-ho per les despeses que tenim”.
- Algunes persones apunten la conveniència d'una col·laboració específica per decidir el que s'ofereix gratuïtament en els equipaments públics.

Què diuen sobre la captació de les noves persones grans?

- En general quan es pregunta per la captació de noves persones es fa referència a oferir noves activitats, però no de com donar-les a conèixer, ni tampoc dels missatges i les imatges que cal donar per seduir. No hi ha plantejament de màrqueting, molt menys una estratègia.
- Algunes poques entitats plantegen accions específiques per captar a noves persones usuàries, com ara noves tipologies d'activitat, nous horaris (especialment en cap de setmana pels més joves) o activitats que són més fàcils d'anar de forma puntual i que esdevingui un primer contacte. Una associació explica que la captació de noves persones grans es fa a partir d'una empresa (un hospital) al llarg del procés de preparació a la jubilació dels professionals: “En el nostre cas, la gent quan es jubila s'apunta. Ja ens coneixen, perquè li han explicat”.
- La captació s'orienta fonamentalment a les persones sòcies o que ja són usuàries. Els instruments més utilitzats són els tradicionals, com els cartels i els fulletons, així com les aparicions en la ràdio local.
- Internet no apareix com a mitjà de captació, si no és preguntat directament. En cap cas és plantejat com una via de captació important. Més aviat, sembla més una acció per obligació social del nostre temps que no pas perquè sigui considerat útil o exitós.
- En els municipis més grans hi ha una tendència a considerar que “hi ha tanta oferta en el territori, que abans no hi era, que fa més difícil arribar a noves persones grans. Tenen molt on escollir”.
- Algunes persones plantegen obertament les seves limitacions per desenvolupar una estratègia de captació exitosa més enllà del que ja tenen: “No sabem molt bé com aconseguir augmentar el nombre de socis”.

5. Diagnosi

La Covid19 ha impactat dramàticament sobre les condicions de vida de les persones grans, més enllà de com ho ha fet sobre el conjunt de la societat. En particular, durant el 2020 i bona part del 2021, va augmentar el risc de mortalitat i l'aparició i agreujament de malalties i discapacitats. Com a conseqüència, les autoritats competents van establir nombroses restriccions socials que, inicialment, van impedir la majoria de les relacions socials i, posteriorment, van permetre progressivament. En aquest context, van augmentar les situacions de soledat i d'aïllament social entre les persones grans, afectant a persones que fins llavors es trobaven socialment integrades; així com les desigualtats en envelliment actiu, incidint més negativament en les persones grans que no tenen accés a Internet.

Aquesta diagnosi estructurada a partir de l'anàlisi FODA consisteix en la formulació de les principals fortaleeses i oportunitats, així com debilitats i amenaces que poden influir en les polítiques i iniciatives de promoció de la participació sociocultural de les persones grans per part del Consell Comarcal del Maresme i dels Ajuntaments que configuren la seva àrea bàsica de serveis socials. En aquest context, les fortaleeses i les debilitats són factors interns al Consell Comarcal i als Ajuntaments, mentre que les amenaces i oportunitats són sempre factors externs. S'inclouen tant factors ja existents com altres encara potencials.

A partir dels capítols anteriors d'aquest document, s'han formulat fins a 47 components de l'anàlisi FODA, entre els quals hi ha 7 fortaleeses, 15 oportunitats, 12 debilitats i 14 amenaces.

Figura 15: Components de l'anàlisi FODA

5.1. Fortaleses

- 1) La gran majoria dels referents municipals en gent gran expressen obertament la seva disposició a la col·laboració intermunicipal, amb la participació del Consell Comarcal, fins i tot arribant a compartir professionals en aquest àmbit.
- 2) L'agrupació dels 25 municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca del Maresme configura un territori amb una escala important de població objectiu, amb més de 56.000 persones grans, que equivalen a la meitat de totes les persones d'aquesta edat que viuen al Maresme. A més, hi ha quatre municipis de més de 15.000 habitants, més alguns altres que superen els 10.000 habitants, que poden generar centralitats en el territori per aquelles iniciatives que requereixen major dimensió demogràfica.
- 3) Hi ha una extensa oferta d'equipaments per a la participació sociocultural, destacant per la seva capacitat i qualitat alguns equipaments socioculturals, culturals i esportius, fet que afavoreix la programació d'activitats socioculturals més enllà dels casals de gent gran. En tots els municipis hi ha al menys un equipament de titularitat municipal que pot facilitar la programació d'activitats i del desenvolupament d'iniciatives de participació sociocultural de les persones grans.
- 4) Es detecten indicis de bones pràctiques d'equipaments per a la participació sociocultural que presenten instal·lacions adequades, professionals de suport i organització de programes d'activitats i iniciatives que donen resposta a bona part de la diversitat de demandes de participació sociocultural de les persones grans, el que pot aprofitar-se com a model per a transferir-se a la resta de municipis.
 - En particular, destaquen les iniciatives municipals en noves activitats de lleure recreatiu, com els *escape rooms*; en iniciatives intergeneracionals, com els tallers de ràdio intergeneracionals; en l'aprofitament de les noves tecnologies, com els tallers per videoconferència; en noves activitats relacionals, com l'organització d'àpats en companyia en els equipaments; en nous serveis, com el suport personal a la realització de tràmits per Internet o la inscripció online d'activitats; i en el tractament de temes socials d'actualitat, com ara una mostra sobre drets LGTBI o actes de participació ciutadana vinculats a l'elaboració dels pressupostos municipals participatius, de projectes urbanístics o d'iniciatives comunitàries, etc.
- 5) Els Ajuntaments i el Consell Comarcal tenen bones relacions amb el teixit associatiu i una certa capacitat de lideratge que podria facilitar la col·laboració pública-privada en la posada en marxa de noves polítiques i iniciatives de promoció de la participació sociocultural de les persones grans en el territori.
 - En particular, els casals de gent gran municipals compten amb la col·laboració i la implicació de les associacions de persones grans que s'han creat al seu voltant, les quals tenen allà mateix la seva seu social, assumeixen bona part de la gestió de l'equipament i organitzen la majoria de les activitats socioculturals.
- 6) La Setmana de la Gent Gran, que bona part dels ajuntaments organitza anualment, així com les Festes Majors del municipi i altres celebracions de caràcter popular proporcionen un espai de gran ressò social per fer tant campanyes puntuals de difusió i captació dels programes de promoció de les persones grans com de reforçament d'una imatge diversa i no estereotipada de l'envelliment.

- 7) Les ràdios locals municipals, que hi ha en 18 municipis, i, en menor mesura, els butlletins municipals tenen un abast i una influència notable sobre la població i, especialment sobre les persones grans.
- En particular, els programes que compten amb la participació de persones grans com a protagonistes poden facilitar la divulgació de les polítiques i iniciatives d'envelliment actiu, així com trencar estereotips socials sobre la vellesa.

5.2. Oportunitats

- 1) La sensibilitat social post-COVID19 vers la participació sociocultural de les persones grans, bona part de les quals han descobert fins a quin punt les relacions personals, els equipaments de proximitat i les noves tecnologies de la informació i la comunicació poden resultar fonamentals per a les seves vides.
- 2) Es disposa d'una àmplia i variada riquesa ambiental, paisatgística, històrica i cultural en el territori que permet el desenvolupament d'iniciatives socioculturals vinculades al seu descobriment i aprofitament social, així com la seva recuperació i manteniment. A més, hi ha nombroses entitats socials que ja s'hi dediquen actualment.
- 3) La connexió per carretera entre els principals nuclis de població és molt bona i pot fer-se en un temps inferior als 45 minuts, especialment aquella que transcorre a través de la C32. A més, tots els nuclis principals dels municipis costaners, juntament amb Tordera, tenen connexió per ferrocarril amb la línia de la R1, amb un temps de trajecte inferior a una hora.
- 4) La població de 60 i més anys pot augmentar en un 15% entre el 2020 i el 2025, mentre que la població de 80 i més anys ho pot fer en un 20%. Aquesta taxa de creixement es preveu que es mantindrà també entre el 2025 i el 2030. Com a resultat, d'aquí al 2030 es preveu que la població de 60 i més anys augmenti prop d'un terç i la de 80 i més anys gairebé un 40% respecte la població actual, el que pot facilitar l'assoliment de les masses crítiques suficients per a iniciatives adreçades a públics molt específics de persones grans.
- 5) La meitat de les persones grans són molt joves, amb una edat entre els 60 i 69 anys, configurant un grup de població amb bona salut, dinàmic, amb un nivell alt d'estudis i que majoritàriament han nascut a Catalunya i en entorns urbans. Però, sobretot, representen definitivament un canvi generacional important respecte a les anteriors, el que facilita una aproximació intergeneracional a la participació sociocultural de les persones grans i una implicació més "sofisticada" en les diferents iniciatives.
 - En particular, es tracta de persones que van complir la vintena a la dècada de 1970, guanyant la democràcia i recuperant llibertats; i que van complir els quaranta a la dècada de 1990, vivint els Jocs Olímpics de Barcelona i assistint a la primera onada d'Internet a la seva vida quotidiana.
 - A més, durant la següent dècada s'incorporarà la generació que va complir la vintena a la dècada de 1980, impulsant la revolució cultural del país, especialment a la moda, la música, la televisió i el consum. A més, sense ser "natis informàtics" han incorporat les noves tecnologies a la seva vida quotidiana i s'adapten als canvis que

aquestes impulsen.

- 6) Es disposa de diferents associacions de gent gran, especialment en els municipis més poblats, però també en alguns més petits, que compten amb juntes directives renovades, dinàmiques i molt ben orientades a la satisfacció de les necessitats, aspiracions i interessos de diferents públics de gent gran, més enllà de les seves pròpies persones associades.
- 7) Hi ha un nombrós teixit d'entitats socials configurat per associacions, cooperatives i fundacions que representen un ampli ventall d'interessos i sensibilitats socials de la població, en general, i de les persones grans, en particular. A més, continuen apareixen espontàniament noves associacions en el territori al voltant d'interessos i aspiracions específiques.
- 8) La gran majoria dels referents d'associacions de persones grans, així com de les associacions generalistes entrevistades, expressen obertament el seu acord i voluntat en la promoció d'iniciatives públiques-privades de cooperació intermunicipal. De fet, es constata un sentiment d'identitat comarcal molt arrelat i que es compartit abastament al llarg del territori, sense menysteniment dels sentiments d'identitat i pertinença municipal i, fins tot, inframunicipal, en alguns nuclis històrics de població.
- 9) L'activitat física, així com les iniciatives comunitàries i els projectes de voluntariat resulten interessants i atractius a una bona part de les persones grans, especialment entre les més joves, havent-hi persones que poden assumir diferents nivells de participació en la gestió i organització.
- 10) Gairebé totes les persones grans tenen telèfon mòbil i bona part d'elles disposa de WhatsApp, el que pot fer-se servir com un canal d'informació i divulgació massiu i de baix cost. A més, cada cop hi ha més persones grans, sobre tot entre les generacions més recents, que són usuàries d'Internet i de les xarxes socials, malgrat la bretxa digital existent en aquest col·lectiu.
- 11) Les excursions d'un dia continuen tenint una gran acceptació entre les persones grans, facilitant la participació sociocultural d'aquelles persones grans que no acostumen a ser usuàries dels equipaments socioculturals.
- 12) Hi ha 13 ateneus impulsats per entitats socials molt arrelades al territori que ofereixen un ampli programa d'activitats i d'iniciatives socioculturals per a totes les edats, on hi ha una forta participació de persones grans.
- 13) La col·laboració amb el sector sanitari, especialment l'atenció primària de salut i les farmàcies, presenta bons resultats en termes de mobilització de noves persones grans arreu del país i en alguns municipis del territori on s'han impulsat iniciatives.
- 14) El programa de gent gran de la Fundació "la Caixa", que s'ofereix en diversos casals de gent gran que aquesta entitat manté en el territori, així com en alguns casals de gent gran municipals mitjançant conveni de col·laboració. Aquí, a més, s'ha de considerar les diferents convocatòries anuals per a projectes d'iniciatives socials que realitza aquesta entitat, especialment la corresponent a la "Promoció de l'autonomia personal i atenció a l'envelliment, a la discapacitat i a la malaltia".
- 15) Les iniciatives de l'Àrea de Benestar Social de la Diputació de Barcelona que estan vinculades a la promoció de l'envelliment actiu, com ara:
 - Recursos per als governs locals: el Programa de dinamització de persones grans; els projectes estratègics en l'àmbit de l'envelliment actiu; i el programa de suport a

ciutat amigues amb les persones grans.

- Recursos per a les entitats: la línia de subvencions a favor d'entitats sense ànim de lucre.
- Recursos per a professionals municipals: la Guia de recomanacions per realitzar activitats a distància de promoció de l'envelliment actiu en els casals municipals de persones grans davant la COVID19²⁴, la Comunitat virtual de Dinamització de les Persones Grans²⁵, així com les publicacions sobre equipaments socioculturals per a persones grans²⁶.

5.3. Debilitats

- 1) El Consell Comarcal de Maresme inclou la promoció de la participació sociocultural de les persones grans i, en general, de l'envelliment actiu dins del Servei d'Assistència Tècnica als Ajuntaments en Matèria d'Atenció a la Dependència i Gent Gran. Això comporta dos impactes negatius. Per una banda, l'atenció a la dependència absorbeix els recursos disponibles. Per altra banda, la imatge social que projecta sobre la promoció de la participació sociocultural de les persones grans queda vinculada a l'atenció de la dependència, afavorint indirecta i involuntàriament els estereotips socials en aquest àmbit. Aquesta situació es reproduïx en bona part dels Ajuntaments.
- 2) En els Ajuntaments hi ha una escassa dotació de professionals amb dedicació a les polítiques de promoció de la participació sociocultural de les persones grans. A més, bona part dels professionals disponibles formen part dels equips bàsics d'atenció social, el que absorbeix la seva dedicació, i no tenen suficients competències en animació sociocultural, el que limita la seva actuació.
- 3) En general, es detecten indicis de poca col·laboració interdepartamental dins dels Ajuntaments i el Consell Comarcal alhora de dissenyar i implementar estratègies de promoció de la participació sociocultural de les persones grans. Sovint els departaments de gent gran assumeixen la promoció en l'àmbit de les associacions i els casals de gent gran, mentre que els altres departaments poden impulsar iniciatives pel seu compte, com ara poden fer els departaments d'esports amb programes d'activitats físiques per gent gran o els departaments de cultura amb cursos d'alfabetització per gent gran.
- 4) Molts casals de gent gran de titularitat municipal no reuneixen les condicions necessàries per donar resposta a les noves demandes de participació sociocultural de les persones grans. En tots aquests casos gairebé no hi ha presència de tècnics municipals de promoció de gent gran en els equipaments, el que limita molt la seva capacitat d'influència en el seu funcionament; sovint les instal·lacions són poc adequades per a la seva funció; i, a més, la gestió de

²⁴ La guia es pot descarregar a:

https://www.diba.cat/documents/14465/345739745/Recomanacions_casalPG.pdf/cf9e67b8-0c1e-156f-684b-2cf4fd9bc520?t=1608625821217 i la infografia resum està disponible a: <https://www.diba.cat/documents/14465/345739745/Publicaci%C3%B3n1.pdf/9a400d33-6e55-6f8b-1935-f39291035d48?t=1610433584311>

²⁵ <https://d-gentgran.diba.cat/>

²⁶ Estan disponibles a: <https://www.diba.cat/web/benestar/equipaments-socioculturals>

l'equipament i la gran majoria de les activitats organitzades són assumides per una associació de gent gran que bàsicament – i legítimament –s'adreça només a les seves persones associades, deixant fora altres públics de gent gran. En general, no sembla disposar-se d'una estratègia municipal clarament definida que orienti el funcionament dels casals de gent gran municipals en el marc de les seves polítiques de gent gran. De fet, són pocs els ajuntaments que exerceixen un paper actiu en la direcció d'aquests equipaments.

- 5) En els discursos de les persones entrevistades apareixen exemples de microedadismes, com ara quan es diu “això ho fan els avis”, “pobrets no tenen ni idea de les noves tecnologies”, “tenen moltes dificultats per fer els desplaçaments.” “necessiten estar tranquils” “estant tot el dia jugant al domino o a les cartes”. Aquests microedadismes poden ser una barrera important per captar l'interès de les noves persones grans i promocionar les activitats intergeneracionals entre la població més jove.
- 6) La baixa densitat urbana de la major part del territori comporta necessitats de desplaçaments que no poden realitzar-se a peu, sent difícils de satisfer amb transport públic tradicional i fent imprescindible l'ús extensiu de mitjans de transport privat.
 - Aquí s'ha de precisar que alguns Ajuntaments han posat en marxa diferents iniciatives de transport públic a demanda amb el suport de l'Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà i la Diputació de Barcelona.
- 7) Es disposa de poc coneixement sobre les necessitats, aspiracions i interessos de les persones grans que no són actualment usuàries dels equipaments socioculturals de titularitat municipals, ni tampoc dels serveis socials d'atenció primària, les quals configuren bona part del col·lectiu.
- 8) Llevat dels municipis més grans, resulta molt difícil articular una oferta local d'activitats socioculturals que sigui prou diversa i atractiva per a totes les persones grans, perquè no s'assoleix una escala de producció suficient.
- 9) No es compta amb indicadors comparatius, espais de reflexió, ni de treball tècnic comú entre els Ajuntaments i el Consell Comarcal en aquest àmbit, tant a nivell polític com tècnic, el que limita les capacitats per generar noves iniciatives en el territori.
- 10) El Consell Assessor de la Gent Gran del Consell Comarcal del Maresme ha estat desactivat durant els darrers anys. Els seus estatuts no estan orientats suficientment a la promoció de l'envelliment actiu i manquen entitats que representin els nous públics dins de les persones grans. A més, en el passat la majoria dels debats i treballs s'han orientat a les problemàtiques vinculades als serveis socials, deixant descoberta la participació sociocultural de les persones grans no vulnerables, que són la majoria. A més, no s'han diferenciat prou els àmbits de treball que es refereixen a tota la comarca, on el Consell Comarcal podria assumir la representació dels municipis de menys de 20.000 habitants, i els que es circumscriuen als municipis de menys de 20.000 habitants, on tots aquests haurien de participar activament amb el Consell Comarcal, sense el municipi de major població.
- 11) Pocs municipis compten amb òrgans formals de participació de les persones grans que sigui veritablement representatius de la seva diversitat i pluralitat d'interessos, aspiracions i necessitats. En els òrgans existents es detecta una excessiva representació d'entitats vinculades al suport a les persones grans amb dependència i/o en situació de vulnerabilitat social front a una escassa presència de les noves entitats de persones grans i, sobre tot,

d'entitats no específiques de gent gran però que són molt actives a l'àmbit sociocultural del territori.

- 12) La divulgació de la promoció de les persones grans es canalitza principalment a través dels equipaments de proximitat, sent accessible només a les persones que ja en son usuàries. A més, pocs equipaments, sobre tot entre els casals de persones grans, disposen d'una Website amb disseny atractiu i modern, continguts detallats i actualitzats, així com una estratègia de captació de noves persones usuàries.

5.4. Amenaces

- 1) L'evolució de la COVID19 i de les mesures de distanciament social que s'apliquen conseqüentment; així com la por de les persones grans a les trobades socials, especialment en espais tancats.
- 2) Part de les persones grans viuen fora del nucli principal dels municipis, generalment en urbanitzacions de baixa densitat, amb dificultats per accedir a través del transport públic, i a una distància dels equipaments socioculturals que no es pot cobrir habitualment sense mitjans de transport.
- 3) Es detecta una tendència a la desvinculació de la participació sociocultural en diferents perfils de persones grans del territori: persones que hi viuen en urbanitzacions; persones que hi viuen soles; persones sense vehicle de transport privat; persones amb problemes de dependència o llurs cuidadores.
- 4) Hi ha indicis de processos d'afebliment i crisis institucional en bona part de les associacions de gent gran, així com de les associacions de veïns, les quals troben dificultats per renovar les seves juntes directives i veuen minvades la seva capacitat històrica de mobilització de persones grans, especialment entre les noves generacions de persones grans.
- 5) Les mancances en les noves formes de comunicació online de les associacions de gent gran i de la majoria d'associacions generalistes del territori, el que limita molt l'aprofitament d'aquest recurs, quan no contribueix a la promoció d'una imatge social distorsionada poc atractiva per a les persones grans que no coneixen realment aquest teixit associatiu.
- 6) Bona part de les persones grans, sobre tot entre les de 75 i més anys, tenen un accés molt limitat a Internet o no en tenen, el que limita l'aprofitament d'aquestes tecnologies o genera desigualtats d'accés a la participació sociocultural entre les persones grans.
- 7) Els problemes de lideratge, de renovació de juntes directives i de representació del col·lectiu entre les associacions de gent gran i, en general, de bona part de les associacions de caràcter generalista del territori.
 - En particular, moltes associacions han d'assumir que la gestió no és una cosa només de la junta directiva o de les persones voluntàries de gestió. És una cosa de totes les persones sòcies i, a ser possible, de les persones usuàries. En conseqüència cal construir equips, que treballi conjunta i col·lectivament, i desenvolupar molt els mecanismes de participació interna en tots els nivells de

l'organització.

- 8) Bona part de les persones grans, especialment en les noves generacions, que avui tenen menys de 70 anys, no s'identifiquen amb el fet de ser gran, rebutjant les polítiques de promoció de la participació sociocultural que s'adrecen en aquests termes.
- 9) La identificació de les polítiques de promoció de la participació sociocultural de les persones grans amb problemàtiques o situacions socials determinades, com ara l'analfabetisme digital, la dependència, la soledat, el baix nivell cultural o la manca de capacitats físiques davant dels públics de persones grans que no es troben en aquestes situacions.
- 10) La manca de temps i d'interès per a la participació sociocultural de la majoria de la població de menys de 60 anys dificulta molt l'organització d'activitats i iniciatives de caràcter sociocultural. A més, en el futur, quan aquestes persones esdevinguin grans no hauran desenvolupat una cultura de participació.
- 11) Bona part de les associacions entrevistades no tenen capacitat per presentar projectes a convocatòries de subvencions, el que limita molt el seu accés a recursos financers que els hi permetin impulsar noves iniciatives socioculturals amb projecció social.
- 12) La comunicació de les associacions està molt centrada en les persones que són sòcies, destinant poc esforços a la difusió entre el conjunt de la població. En general, ni tenen recursos, ni ho consideren realment prioritari en la seva acció.
- 13) La imatge social de les associacions i els casals de gent gran i, en general, de la participació sociocultural de les persones grans està bastant condicionada per estereotips socials desfasats. No hi ha referents atractius per a les persones grans en les xarxes socials, que són les noves creadores d'opinió i impulsores d'imatges i moviments socials.
 - En particular, hi ha moltes persones grans que s'autolimiten, ja sigui per la por a equivocar-se, a ser rebutjats o a creure que això no és propi de la seva edat. Cal trencar amb els estereotips sobre la vellesa que hi ha a totes les edats, perquè això pot contribuir a millorar tant el present de les persones grans actuals, com el futur de les persones joves quan esdevinguin grans.
- 14) L'augment de la població novinguda procedent d'altres països en les generacions més joves de persones grans, la qual tendeix a viure al marge de les activitats, equipaments i entitats vinculades a la participació sociocultural de les persones grans.

6. Línies estratègiques a desenvolupar

6.1. Plantejament de les línies estratègiques

A partir de la diagnosi realitzada es proposen quatre línies estratègiques, que són les següents:

- **LÍNIA ESTRATÈGIA 1: LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES GRANS EN LES POLÍTIQUES LOCALS DE PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL**

És imprescindible articular processos i mecanismes que facilitin la participació de les persones grans en el disseny, implementació i avaluació de les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural. D'aquesta manera es pot facilitar el coneixement de la diversitat d'interessos, aspiracions i preferències dels diferents públics o perfils de persones grans que hi ha en el territori al llarg del temps. A més, aquesta és una estratègia fonamental per estimular la implicació de les persones grans en la coproducció de les activitats i les iniciatives socioculturals. Aquí resultarà crucial impulsar la participació de les persones grans alineades en les associacions generalistes, així com aquelles que no formen part de cap associació o moviment social, especialment els grups minoritaris i/o amb problemàtiques especials.

- **LÍNIA ESTRATÈGIA 2: LES OPORTUNITATS DE PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS COM A FOMENT DE L'ENVELLIMENT ACTIU I LES RELACIONS INTERGENERACIONALS I INTERCULTURALS.**

Les noves generacions de persones grans valoren més que mai les oportunitats de participació sociocultural. No obstant això, presenten un major nivell de sofisticació i exigència de qualitat en les seves preferències que resulta determinant en les seves decisions de participació.

Totes les oportunitats de participació socioculturals contribueixen a la promoció de l'envelliment actiu de les persones grans, però no totes

generen els mateixos beneficis. Aquelles que comporten la participació de les persones grans en la seva planificació i gestió, un desenvolupament de competències i habilitats personals o que donen lloc a espais de relacions intergeneracionals i interculturals es reconeixen com a més beneficioses.

- **LÍNIA ESTRATÈGIA 3: ELS RECURSOS LOCALS PER A LA PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS I LA INCLUSIÓ SOCIAL DAVANT PROBLEMÀTIQUES ESPECIALS**

Els equipaments de proximitat i, sobre tot, la disponibilitat de personal tècnic municipal especialitzat en gent gran i dinamització sociocultural són instruments fonamentals per a la generació d'oportunitats de participació sociocultural en el territori. En particular, els casals de gent gran de titularitat municipal són el referent social de les polítiques locals de gent gran i, sovint, un factor determinant en la visió social de les persones grans.

El desenvolupament d'activitats i iniciatives socioculturals del teixit associatiu i/o comunitari constitueixen la màxima expressió de la participació sociocultural. Les Administracions Locals han de vetllar especialment per aquelles actuacions que reforcin les oportunitats d'envelliment actiu de les persones grans, sobretot si afavoreixen als grups de persones grans minoritaris i/o amb problemàtiques especials que limiten la seva participació sociocultural. A més, han de procurar estimular les noves associacions o grups de persones que complementin les oportunitats existents en el territori.

Hi ha persones grans que afronten diferents problemàtiques socials que limiten o impedeixen la seva participació sociocultural sense la intervenció dels altres. Calen programes i/o dispositius específics que donin suport o facin un acompanyament personalitzat davant d'aquestes situacions, on destaca la soledat, la dependència i la pobresa.

- **LÍNIA ESTRATÈGIA 4: LA COMUNICACIÓ SOCIAL SOBRE LA PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS.**

Els estereotips sobre la vellesa i les persones grans són barreres a la participació sociocultural de les persones grans que han de ser eliminades a través de campanyes de comunicació social a fi de facilitar l'aprofitament de les noves oportunitats que es puguin generar en el territori. La comunicació social en aquest àmbit ha d'impulsar l'adaptació de les visions socials a les noves realitats que configuren les persones grans del nostre temps, sense amagar que front a la majoria de persones grans amb bona salut, vitalitat i grans capacitats

hi ha també persones grans que pateixen greus problemes de salut i/o dependència o que tenen dificultats per utilitzar les noves tecnologies, entre d'altres. A més, la comunicació social ha d'assegurar l'accés de totes les persones grans a una informació útil, motivadora i accessible sobre els equipaments, les activitats i les iniciatives socioculturals en el territori, fent un especial èmfasi en Internet i els dispositius mòbils com a mitjà de comunicació.

6.2. Objectius estratègics de les línies estratègiques

Els objectius estratègics estableixen tot allò que es voldrà assolir amb el futur pla d'acció a cada una de les línies estratègiques. En conseqüència, han de servir d'orientació bàsica per a la formulació de les intervencions a realitzar.

Pels propers anys es proposen 12 objectius estratègics, amb el següent desglossament segons les línies estratègiques:

- **LÍNIA ESTRATÈGIA 1: LA PARTICIPACIÓ DE LES PERSONES GRANS EN LES POLÍTIQUES LOCALS DE PROMOCIÓ DE LA PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL**
 - Objectiu Estratègic 1.1: Potenciar els processos supramunicipals de participació de les persones grans en les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural, mitjançant mecanismes de participació formal així com enquestes, i sondejos.
 - Objectiu Estratègic 1.2: Reforçar els processos municipals de participació de les persones grans en les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural, promovent els consells consultius de la gent gran.
- **LÍNIA ESTRATÈGIA 2: LES OPORTUNITATS DE PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS COM A FOMENT DE L'ENVELLIMENT ACTIU I LES RELACIONS INTERGENERACIONALS I INTERCULTURALS**
 - Objectiu Estratègic 2.1: Facilitar la participació de les persones grans en programes i altres iniciatives de formació i cultura, que doni resposta a la diversitat d'interessos, aspiracions i capacitats, mitjançant la coproducció, la col·laboració pública i privada i el treball en xarxa a nivell territorial.
 - Objectiu Estratègic 2.2: Fomentar la participació de les persones grans en programes grupals d'activitat física i, en general, de promoció de la salut.
 - Objectiu Estratègic 2.3: Impulsar la participació de les persones grans en l'associacionisme, voluntariat i treball comunitari, reforçant les entitats i projectes que ja existeixen, de gent gran i per a tota la població, així com estimulants noves iniciatives en el territori, especialment les intergeneracionals i les interculturals.
- **LÍNIA ESTRATÈGIA 3: ELS RECURSOS LOCALS PER A LA PROMOCIÓ DE LA**

PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS I LA INCLUSIÓ SOCIAL DAVANT PROBLEMÀTIQUES ESPECIALS

- Objectiu Estratègic 3.1: Potenciar la capacitat i la qualitat dels recursos municipals per a la participació sociocultural de les persones grans, assegurant uns estàndards bàsics en funció de les característiques territorials.
 - Objectiu Estratègic 3.2: Estimular la programació d'activitats i iniciatives socioculturals de les associacions de gent gran, així com de la resta del teixit associatiu i/o comunitari del territori que siguin coherents amb l'envelliment actiu i complementàries de la programació pública.
 - Objectiu Estratègic 3.3: Facilitar la participació sociocultural de les persones grans amb problemàtiques especials, mitjançant una xarxa de dispositius i/o programes d'intervenció social especialment dissenyats i amb el suport dels entorns familiars i el teixit associatiu i/o comunitari.
- LÍNIA ESTRATÈGIA 4: LA COMUNICACIÓ SOCIAL SOBRE LA PARTICIPACIÓ SOCIOCULTURAL DE LES PERSONES GRANS
 - Objectiu Estratègic 4.1: Reconduir els estereotips sobre l'envelliment i les persones grans cap a una visió social basada en la diversitat, les capacitats, la igualtat de gènere i les relacions intergeneracionals.
 - Objectiu Estratègic 4.2: Millorar el coneixement de les persones grans sobre els processos de participació en les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural.
 - Objectiu Estratègic 4.3: Sensibilitzar a les persones grans, sobre tot a les noves generacions que arriben a la seixantena, sobre les oportunitats de participació sociocultural en el territori.
 - Objectiu Estratègic 4.4: Millorar el coneixement de les persones grans, especialment les persones que viuen soles o que cuiden d'una persona en situació de dependència, sobre els recursos locals per a la participació sociocultural en el territori.

6.3. Indicadors bàsics dels objectius estratègics prioritaris

Tots els objectius estratègics compten amb uns indicadors bàsics que hauran de ser mesurats i valorats anualment amb la finalitat de fer el seguiment de l'impacte del desplegament del futur pla d'acció. En la mesura que es vagin avançant caldrà plantejar nous indicadors complementaris. A continuació es fa la relació completa d'indicadors per objectius estratègics:

- Objectiu Estratègic 1.1:
 - Nombre de reunions realitzades pel Consell Consultiu de la Gent Gran del Maresme.
 - Nombre d'enquestes, sondejos i similars sobre la participació sociocultural de les persones grans en l'àmbit territorial.
- Objectiu Estratègic 1.2:

- Nombre de municipis amb Consell Consultiu de la Gent Gran.
- Objectiu Estratègic 2.1:
 - Nombre de persones grans que participen en programes i altres iniciatives de formació i cultura en l'àmbit territorial.
- Objectiu Estratègic 2.2:
 - Nombre de persones grans que participen en programes grupals d'activitat física i, en general, de promoció de la salut.
- Objectiu Estratègic 2.3:
 - Nombre de persones grans que participen en associacions de gent gran.
 - Nombre de persones grans que participen en associacions adreçades a tota la població.
 - Nombre de persones grans en projectes de voluntariat
 - Nombre de persones grans en iniciatives de treball comunitari.
 - Nombre de persones grans en projectes intergeneracionals.
 - Nombre de persones grans en projectes interculturals.
- Objectiu Estratègic 3.1:
 - Nombre d'hores de personal tècnic en gent gran i dinamització sociocultural que destinen les Administracions Locals.
- Objectiu Estratègic 3.2:
 - Pressupost de les Administracions Locals destinat a subvencions d'activitats i iniciatives socioculturals que siguin coherents amb l'envelliment actiu i complementàries de la programació pública.
- Objectiu Estratègic 3.3:
 - Nombre de persones grans amb problemàtiques especials que han rebut suport per a la inclusió social en la participació sociocultural.
- Objectiu Estratègic 4.1:
 - Proporció de la població que està lliure d'estereotips sobre l'envelliment i les persones grans.
- Objectiu Estratègic 4.2:
 - Proporció de persones grans que tenen coneixement sobre els processos de participació en les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural.
- Objectiu Estratègic 4.3:
 - Proporció de persones grans que tenen coneixement sobre les oportunitats de participació sociocultural en el territori.
- Objectiu Estratègic 4.4:
 - Proporció de persones grans que tenen coneixement sobre els recursos locals per a la participació sociocultural en el territori.

7. Mecanismes d'implementació i seguiment

El Programa d'Actuació Comarcal del Consell Comarcal del Maresme 2020-2024 situa la promoció de la participació sociocultural de les persones grans dins de la línia de servei “persones grans” que, juntament amb les línies de servei “persones amb dependència” i “maltractament les persones grans”, depèn del servei “Assistència tècnica als ajuntaments en matèria d'atenció a la dependència i gent gran”. Actualment, aquest servei comparteix amb el “servei d'atenció domiciliària” a la mateixa responsable tècnica.

La implementació i seguiment de les línies i objectius estratègics a desenvolupar a partir d'aquesta diagnosi suposarà un pas institucional molt ambiciós pel Consell Comarcal del Maresme que el portarà cap a una nova acció de lideratge en la promoció de la participació sociocultural de les persones grans, des d'una perspectiva centrada en l'envelliment actiu.

Però, aquest lideratge no podrà ser reconegut pels altres agents en el territori només en base a una diagnosi i un pla d'acció, per molt adequada que sigui la seva proposta. Considerem imprescindible reforçar l'estructura organitzativa comarcal dedicada a la promoció de la participació sociocultural de les persones grans i, si s'escau, de l'envelliment actiu; així com projectar una nova imatge de les polítiques locals en aquest àmbit, que sigui coherent amb el marc conceptual d'aquesta diagnosi, i que contribueixi al repte de connectar amb les noves generacions de persones grans. En conseqüència, recomanem la creació d'un nou servei de “promoció de les persones grans” dins de l'Àrea d'Equitat i Acció Social, que tingui com a missió principal la implementació de les línies i objectius estratègics d'aquesta diagnosi, amb la col·laboració d'Ajuntaments, entitats socials i empreses del territori.

Tanmateix, considerem que el reconeixement del lideratge del Consell Comarcal en aquest àmbit per part dels Ajuntaments, així com del teixit associatiu del territori, passa necessàriament per la formulació i execució de tres estratègies de suport. En primer lloc, una estratègia de treball polític i tècnic compartida pel Consell Comarcal i els Ajuntaments que haurà de tenir dues vessants complementàries. Una interna, de caràcter interdepartamental, dins de cada una de les Administracions Locals. Una altra externa, de caràcter intermunicipal, i que connecti en xarxa a totes les Administracions Locals. En segon lloc, una estratègia de participació comunitària que permeti incorporar les necessitats, interessos i aspiracions, així com les preferències dels diferents públics o perfils de persones grans a les polítiques locals de promoció de la participació sociocultural. Més enllà, que estimuli la col·laboració pública-privada amb les principals entitats socials i empreses del territori. En tercer lloc, una estratègia de seguiment i avaluació continua que inspiři confiança en els altres i oportunitats d'aprenentatge per a tots els agents a partir del coneixement i de la rendició de comptes.

7.1. Estratègia de treball transversal interdepartamental i intermunicipal

Es preveu que la formulació del pla d'acció a partir de les línies i objectius estratègics plantejats en aquesta diagnosi comportarà la necessitat d'articular una estratègia de treball transversal interdepartamental dins del Consell Comarcal del Maresme i dels Ajuntaments dels municipis de menys de 20.000 habitants que configuren l'àmbit territorial.

Per fer-ho, es recomana la constitució d'un grup de treball multidepartamental dins de cada entitat local que estigui format de forma estable pels tècnics i tècniques locals, i si s'escau pels regidors i regidores, referents en gent gran, dones, salut, esport, cultura, associacionisme i participació social. A més, es podrà comptar amb la participació de tècnics locals en altres matèries específiques en funció dels projectes a desenvolupar. D'aquesta manera es podrà evitar el risc de la compartimentació de les iniciatives locals i es podrà estimular l'abordatge centrat en temàtiques concretes per a totes les edats, però assegurant la sensibilitat vers a les diferents necessitats i capacitats de les persones grans. Preferentment, aquests grups de treball es reuniran cada dos mesos i establiran un calendari anual de fites.

A més del treball transversal interdepartamental dins de cada entitat local resultarà imprescindible establir una estratègia intermunicipal, atès que l'àmbit territorial inclou 25 Ajuntaments més el Consell Comarcal. En aquest sentit es recomana la constitució de dos grups de treball intermunicipal centrat en la promoció de la participació sociocultural de les persones grans. Un d'ells estarà format pel regidor o regidora delegada en gent gran de cada Ajuntament i la Consellera corresponent del Consell Comarcal. L'altre grup de treball estarà format per un tècnic o tècnica local referent en gent gran.

7.2. Estratègia de participació comunitària

La participació comunitària és fonamental per aprofundir en el coneixement dels diferents públics o perfils de persones grans, especialment els minoritaris i/o amb dificultats d'inclusió social; així com per estimular la col·laboració pública-privada en el desenvolupament de les activitats i iniciatives socioculturals en el territori.

La recuperació i reformulació del Consell Consultiu de la Gent Gran del Consell Comarcal del Maresme esdevé una prioritat dins de l'estratègia de participació comunitària. La reformulació ha d'orientar-se a la promoció de l'envelliment actiu, especialment a promoure la col·laboració i la complementarietat entre les Administracions Locals, les entitats socials i les empreses del territori en la vertebració d'activitats i iniciatives socioculturals que puguin captar l'interès de la diversitat de públics o perfils de persones grans. En aquest sentit serà clau la participació dels municipis de més de 20.000 habitants de la comarca, la representació dels municipis de menor població i, sobretot, la incorporació d'entitats socials que, sense estar específicament adreçades a les persones grans, compten amb un programa d'activitats i iniciatives socioculturals que resulta d'interès a un nombre important de persones grans en el territori.

En el marc d'aquesta estratègia el Consell Comarcal del Maresme ha d'instar als Ajuntaments, especialment els que tenen més de 20.000 habitants, a la constitució d'un consell consultiu de la gent gran, tal com recull la ponència "Les persones grans del futur: polítiques d'adaptació de la

societat a l'envelliment" del 8è Congrés Nacional de la Gent Gran²⁷.

Altres instruments de participació comunitària a considerar són la realització de tallers de reflexió comunitària oberts a tota la població, a realitzar en diferents municipis de la comarca, amb el suport de tècniques de dinamització grupal; el llançament d'una enquesta periòdica sobre la participació sociocultural per a persones grans i d'un panel Delphi entre les entitats socials del territori; així com la programació d'espais de participació ciutadana en mitjans de comunicació local, especialment les ràdios locals del Maresme.

7.3. Estratègia de seguiment i avaluació continua

El seguiment i avaluació continua és una estratègia fonamental per assegurar l'assoliment dels objectius estratègics plantejats. Al capítol anterior s'ha definit un sistema d'indicadors bàsics que permetrà l'avaluació continua dels impactes. Bona part d'aquests indicadors requeriran el llançament d'una enquesta supramunicipal sobre la participació sociocultural de les persones grans en el territori per tal d'obtenir les dades necessàries. A més, serà necessari la generació de consensos entre les Administracions Locals, d'una banda, i les entitats socials, d'altra banda, per a la recopilació de dades sobre la participació de les persones grans en activitats i altres iniciatives socioculturals en el territori. En aquest sentit, podria ser de gran ajuda la creació d'un carnet sociocultural que permetés la monitorització de les persones grans que s'inscriuen en l'oferta pública i privada del territori.

Tota aquesta informació haurà de ser sistematitzada, estructurada i resumida en un informe anual de seguiment i avaluació continua de la participació sociocultural de les persones grans en els municipis de menys de 20.000 habitants del Maresme. L'informe serà presentat tant en els grups de treball intermunicipal de regidors i regidores com de personal tècnic de les Administracions Locals del territori; així com en el Consell Consultiu de la Gent Gran del Maresme.

²⁷ Disponible a:

https://dixit.gencat.cat/web/.content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bsf/02_gent_gran/8e_congres_nacional_gent_gran_ponencies/8_congres_nacional_gent_gran_ponencia_b.pdf

8. Procés d'elaboració

L'elaboració d'aquesta diagnosi es va iniciar el 3 de març amb la reunió de llançament inicial de projecte amb la Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal del Maresme.

A continuació, el treball de camp es va iniciar el 8 d'abril amb una reunió amb els regidors i regidores dels Ajuntaments dels municipis de menys de 20.000 habitants del Maresme, on es va fer la presentació del projecte i la seva metodologia, així com el contrast inicial de plantejaments comuns. Posteriorment, el 10 de maig es va realitzar una reunió del Consell Consultiu de la Gent Gran del Maresme per presentar el projecte a les entitats socials del territori. A la reunió es va emmarcar la diagnosi dins del paradigma de l'envelliment actiu de l'Organització Mundial de la Salut i es va presentar la metodologia d'abordatge del treball de camp. A més, es va debatre sobre els reptes de la promoció de la participació sociocultural de les persones grans, especialment entre les noves cohorts generacionals que assoleixen actualment la seixantena.

Entre els mesos de maig a juliol es van realitzar les entrevistes a persones identificades com a referents municipals dels 25 Ajuntaments que configuren l'àmbit territorial de la diagnosi. Tots els Ajuntaments van poder participar en les entrevistes. En total, es van fer 11 entrevistes, on van participar 29 persones.

En els mesos de setembre i octubre es van realitzar els grups focals a persones identificades com referents d'associacions de persones grans i d'associacions de caràcter general, amb programa d'activitats socioculturals i/o projecte de voluntariat. En total, es van fer 8 grups focals, dels quals la meitat van ser d'associacions de persones grans, on van participar 27 persones.

La primera versió de la diagnosi es va presentar el 18 de novembre a la comissió de seguiment del projecte amb la Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal del Maresme. Aquesta versió va ser revisada atenent a les aportacions de la comissió de seguiment. Finalment, el 30 de novembre es va presentar el document actual.

Annex A

Taula A1: Relació de casals de gent gran en el territori

Municipi	Denominació	Titularitat	Direcció Postal	Sup.
Alella	Casal de la Gent Gran Can Gaza ¹	Municipal ⁴	Avinguda de Sant Josep de Calassanç, 23	250
Arenys de Mar	L'Esplai d'Arenys de Mar ³	Municipal ⁴	Riera del Pare Fita, 31	505
Arenys de Munt	L'Esplai de jubilats d'Arenys de Munt	Municipal ⁴	Pl. de l'Església, 5	403
Argentona	Casal de la Gent Gran del Cros	Municipal	Plaça de Sant Miquel del Cros, 4	189
Argentona	Casal de la Gent Gran d'Argentona	Municipal	Avinguda de Puig i Cadafalch, 2	188
Cabrera de Mar	Casal de Gent Gran El Castellet	Municipal	Carrer d'Agustí Vendrell i Solé, 11	388
Cabrils	Casal d'Avis de Cabrils ³	Municipal	Carrer Mestre J. Jambert, 6	447
Caldes d'Estrac	Casal d'Avis de Caldes d'Estrac	Municipal	Carrer La Riera, 22	109
Calella	EspaiCaixa Calella ³	Social ⁴	Carrer d'Anselm Clavé, 46	254
Canet de Mar	EspaiCaixa Canet de Mar	Social ⁴	Carrer Vall, 24	Nd
Malgrat de Mar	Casal per al Jubilat Can Campassol	Social ⁴	Carrer de Mar, 85	1285
Montgat	Casal de Gent Gran Joan Maragall	Municipal	Carrer Marina, 113	509
Palafolls	Casal de l'Avi de Sant Lluís ¹	Municipal	Carrer Sant Lluís	Nd
Palafolls	Casal del Jubilat i Pensionistes ¹	Municipal	Plaça Joaquim Ruyra	832
Premià de Dalt	Casal "La Benèfica"	Municipal	Carrer Sant Crist, 2	470
Premià de Dalt	Casal d'Avis Santa Anna	Municipal	Plaça Mil·lenari	302
Sant Andreu de Llavaneres	Casal de la Gent Gran	Municipal	Passeig Mare de Déu de Montserrat, 35	701
Sant Iscle de Vallalta	Casal de la Gent Gran	Municipal	Carrer de les Escoles, 2	553
Sant Pol de Mar	Esplai de Santa Pol de Mar	Social ⁴	Carrer Nou, 35	274
Sant Vicenç de Montalt	Esplai de Gent Gran ²	Municipal ⁴	Riera del Gorg	200
Santa Susanna	Casal de la Gent Gran ²	Municipal	Avinguda dels Països Catalans, 2	Nd
Teià	Casal Ca La Cecília	Municipal	Passeig La Riera, 94	600
Tiana	Llar de Persones Grans de Tiana	Social	Carrer d'Anselm Clavé, 18	234
Tordera	Local Associació Gent Gran l'Esplai	Municipal ⁴	Jardins de l'Alcalde Sagrera	737
Vilassar de Dalt	Casal de la Gent Gran de Can Rafart ³	Municipal	Carrer Rafart, 2	Nd

Notes: En les dades del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya aquests equipaments apareixen classificats com: 1. Casal cívic; 2. Equipament polivalent; 3. Centre cívic; a. No apareixen. Els equipaments amb titularitat assenyalada amb 4 tenen programa d'activitats socioculturals de la Fundació La Caixa.

Font: Les Websites municipals i el Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya (https://dretsSocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/) i, per l'obtenció d'algunes superfícies construïdes el cercador d'immobles disponible a: <https://www.sedecatastro.gob.es/>

Taula A2: Relació d'equipaments socioculturals generalistes en el territori

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal	Sup.
Centre Cultural Can Lleonart	Alella	Municipal	Polivalent	Plaça Germans Lleonart, 1	1268
Casal d'Alella	Alella	Social	Ateneu	Carrer de Santa Madrona, 10	Nd
Casa del Mar d'Arenys de Mar	Arenys de Mar	Generalitat	Casa del Mar	Carrer de del Port	Nd
Centre Cultural Calisay	Arenys de Mar	Municipal	Polivalent	Riera Pare Fita, 31	3078
Ateneu Arenyenc	Arenys de Mar	Social	Ateneu	Carrer de de Josep Anselm Clavé, 22	1589
Societat Coral L'Esperança	Arenys de Mar	Social	Hotel d'entitats	Carrer de Frederic Marès, 2	Nd
Ateneu - Centre Moral	Arenys de Munt	Social	Ateneu	Rambla de Francesc Macià, 57	2500
Centre Cívic Pla de l'Avellà	Cabrera de Mar	Municipal	Centre Cívic	Carrer Joan XXIII, 1	141
Can Bartomeu	Cabrera de Mar	Municipal	Hotel d'Entitats	Camí de Can Segarra, 40	Nd
Antic Escorxador	Cabrils	Municipal	Polivalent	Carrer de de Torrent Roig	86
Can Barba	Cabrils	Municipal	Polivalent	Avinguda de la Zona Esportiva	375
Centre Cívic "La Fàbrica"	Cabrils	Municipal	Polivalent	Carrer Domènec Carles, 21	758
Hotel d'Entitats	Cabrils	Municipal	Polivalent	Carrer de Can Campins, s/n	345
La Concòrdia	Cabrils	Social	Ateneu	Torrent Roig, 5	197
La Fabriqueta	Caldes d'Estrac	Municipal	Polivalent	Carrer La Riera, 5	270
Espai Mercat	Calella	Municipal	Casal Cívic	Plaça d'1 d'octubre de 2017	561
Fàbrica Llobet - Guri	Calella	Municipal	Hotel d'Entitats	Carrer Sant Pere, 152	Nd
Casal L'Amistat	Calella	Social	Casal Cívic	Carrer Església, 203	624
Centre Cívic de Vil·la Flora	Canet de Mar	Municipal	Centre Cívic	Riera Gavarra	70
Associació Cultural Plataforma Odèon	Canet de Mar	Social	Ateneu	Carrer de la Font, 17	Nd
Ajuntament Vell de Dosrius	Dosrius	Municipal	Polivalent	Plaça de l'Església, 2	100
Casal de les Cotxeres	Dosrius	Municipal	Polivalent	Carrer de Major, 47	150
Casal del Far	Dosrius	Municipal	Polivalent	Carrer de del Maresme, 1	120
Casal Josep Prats	Dosrius	Municipal	Polivalent	Camí de la Creueta	50
Casal Laietana de Dosrius	Dosrius	Municipal	Polivalent	Carrer de del Marquès del Castell de Dosrius, 1	100

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal	Sup.
Centre Cívic del Castell i la Verneda	Malgrat de Mar	Municipal	Centre Cívic	Carrer de del Segre, 1	676
Centre Cívic "La Immaculada"	Malgrat de Mar	Municipal	Centre Cívic	Carrer del Doctor Marañón, 13	620
Societat Cultural i Recreativa La Barretina Vermella	Malgrat de Mar	Social	Ateneu	Travessia del Mercat, 5	915
Centre Cívic Les Mallorquines	Montgat	Municipal	Casal Cívic	Carrer Pare Claret 25	712
Centre Recreatiu i Cultural	Montgat	Social	Ateneu	Carrer de de l'Església, 43	111
Centre Cívic Can Mestres	Òrrius	Municipal	Centre Cívic	Carrer Vista al Montseny, 15	127
Hotel d'Entitats	Òrrius	municipal	Hotel d'Entitats	Carretera de la Roca, 2	180
Centre Cívic Palafolls	Palafolls	Municipal	Centre Cívic	Carrer Francesc Macià 1	1255
Centre Cívic-Vestidors "Cim de Miralles"	Palafolls	Municipal	Centre Cívic	Avinguda de les Flors	Nd
Espai Santa Anna	Premià de Dalt	Municipal	Polivalent	Camí del Mig, 16	682
Societat Cultural Sant Jaume	Premià de Dalt	Social	Ateneu	Carrer de de La Riera, 147	360
El Casal de Llaveneres	Sant Andreu de Llaveneres	Social	Ateneu	Avinguda de Catalunya, 56	1628
Casal de Cultura i Joventut	Sant Cebrià de Vallalta	Municipal	Polivalent	Carrer 1 d'octubre de 2017	183
Antigues Escoles	Sant Pol de Mar	Municipal	Centre Cívic	Carrer de de Santa Clara, 1	539
Sala Cultural Josep M. Ainaud de Lasarte	Sant Pol de Mar	Municipal	Polivalent	Plaça de la Vila, 1	Nd
Centre Cultural i d'Esbarjo de Sant Pol de Mar	Sant Pol de Mar	Social	Ateneu	Carrer de del Consolat del Mar, 65	250
Centre Cívic El Gorg	Sant Vicenç de Montalt	Municipal	Centre Cívic	Riera del Gorg	3028
Casal de Cultura	Sant Vicenç de Montalt	Municipal	Polivalent	Plaça del Poble, 5	456
Centre Cívic	Santa Susanna	Municipal	Centre Cívic	Avinguda dels Països Catalans, 2	5107
Local Social	Santa Susanna	Municipal	Centre Cívic	Carrer Jaume I, 1	447
Casa Municipal de Cultura la Unió	Teià	Municipal	Casal Cívic	Passeig La Riera, 116	740
Espai Can Llauredor	Teià	Municipal	Centre Cívic	Avinguda Roca Suárez-Llanos, 32	574
Casal Parroquial	Teià	Social	Polivalent	Passeig de la Riera, 130, baixos	819
Societat La Flor de La Palma	Teià	Social	Polivalent	Carrer de de Pere Noguera, 6	650
Can Riera	Tiana	Municipal	Polivalent	Carrer Lola Anglada, 10	753
Catequística	Tiana	Social	Polivalent	Avinguda de Joan Garí, 4	485

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal	Sup.
AV de Fibracolor	Tordera	Municipal	Polivalent	Carrer de de la Mercè	Nd
AV de Sant Pere	Tordera	Municipal	Polivalent	Avinguda de la Costa Brava	Nd
AV veïnat de Sant Daniel	Tordera	Municipal	Polivalent	Mina Jalpí	Nd
Local Social Emili Vendrell	Tordera	Municipal	Polivalent	Carrer Ciutadans, 16	158
Associació Cultural i Recreativa Pere Cot	Tordera	Social	Polivalent	Carrer de del Dr. Fleming, 38	160
AV de Sant Andreu. Sant Jaume i Mas Martí	Tordera	Social	Polivalent	Carrer de del Camí de Vallmanya	Nd
Espai Cívic Les Escoles	Vilassar de Dalt	Municipal	Centre Cívic	Camí Can Pons, 21	959
L'Estrella	Vilassar de Dalt	Municipal	Polivalent	Passeig de la Rosa, 7	400
Casal Popular	Vilassar de Dalt	Social	Ateneu	Carrer de de Francesc i Benet Artigas, 22	315
Centre Cultural l'Aliança. El Casinet	Vilassar de Dalt	Social	Ateneu	Carrer de de Manuel Moreno, 15	470
La Massa Centre de Cultura Vilassarenc	Vilassar de Dalt	Social	Ateneu	Carrer Mestra Viladrosa, 56	482

Font: Les Websites dels Ajuntaments, així com la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya disponible a: https://dretsSocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/

Taula A3: Relació d'equipaments culturals en el territori

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal
Biblioteca Municipal Ferrer i Guàrdia	Alella	Municipal	Biblioteca	Carrer Hort de la Rectoria
Espai d'Arts Escèniques Casal d'Alella	Alella	Municipal	Polivalent	Carrer de Santa Teresa, 9
Can Manyé. Espai d'art i creació	Alella	Municipal	Polivalent	Riera Fosca, 42
Biblioteca Pare Fidel Fita	Arenys de Mar	Municipal	Biblioteca	Carrer Bonaire, 2
Teatre Principal d'Arenys de Mar	Arenys de Mar	Municipal	Teatre	Carrer de l'Església, 45
Museu d'Arenys de Mar	Arenys de Mar	Municipal	Museus i similars	Carrer de l'Església, 43
Cinemes Arenys	Arenys de Mar	Privada	Cinema	Carretera de Barcelona, s/n, Polígon Muvisa
Casal Parroquial	Arenys de Mar	Social	Cinema	Carrer Rial sa Clavella, 23
Biblioteca Antònia Torrent i Martori	Arenys de Munt	Municipal	Biblioteca	Carrer Rial de Can Bellsollé, 5
Sala Municipal	Arenys de Munt	Municipal	Sala	Rambla Francesc Macià, 59
Sala d'Exposicions Mercè Paluzie	Arenys de Munt	Municipal	Sala	Rambla Francesc Macià, 66
Masia de Can Borrell	Arenys de Munt	Municipal	Polivalent	Avinguda del Remei, 31
Museu Municipal de Fauna Vertebrada	Arenys de Munt	Municipal	Museus i similars	Rial Bellsollé, 5
Casa Gòtica	Argentona	Municipal	Polivalent	Plaça Església, 4
Biblioteca Municipal Joan Fontcuberta i Gel	Argentona	Municipal	Biblioteca	Carrer Gran, 3
La Sala d'Argentona	Argentona	Municipal	Polivalent	Plaça Nova
Saló de Pedra i Sala de Plens de l'Ajuntament Vell	Argentona	Municipal	Polivalent	Carrer Gran, 61
Sala d'actes de l'Ajuntament Nou	Argentona	Municipal	Polivalent	Carrer Gran, 59
Museu del Càntir d'Argentona	Argentona	Municipal	Museus i similars	Plaça de l'Església, 9
Centre Parroquial	Argentona	Social	Cinema	Carrer Bernat de Riudemeia, 4
Biblioteca Ilturo	Cabrera de Mar	Municipal	Biblioteca	Carrer de Sant Joan, 8
Biblioteca Pública de Cabriels	Cabriels	Municipal	Biblioteca	Carrer Domènec Carles, 21
Museu Col·lecció de Cabriels	Cabriels	Municipal	Museus i similars	Carrer Santa Creu, 5
Sala Cultural	Caldes d'Estrac	Municipal	Polivalent	Plaça de la Vila
Biblioteca Can Milans	Caldes d'Estrac	Municipal	Biblioteca	Carrer de l'Església, 6
Fundació Palau, Centre d'Art	Caldes d'Estrac	Social	Museus i similars	Carrer Riera, 54

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal
Biblioteca Can Salvador de la Plaça	Calella	Municipal	Biblioteca	Plaça de l'Ajuntament, 31
Sala d'exposicions de l'Ajuntament Vell de Calella	Calella	Municipal	Sala	Plaça de l'Ajuntament, 1
Sala Mozart	Calella	Municipal	Sala	Carrer Església, 91
Teatre Orfeó Calellenc	Calella	Municipal	Teatre	Carrer Església, 249
Museu Arxiu Municipal de Calella	Calella	Municipal	Museus i similars	Carrer de les Escoles Pies, 36
Museu del Turisme	Calella	Municipal	Museus i similars	Carrer Sant Pere, 122
Sala Cultural Ramon de Capmany	Canet de Mar	Municipal	Sala	Plaça dels Americanos
Biblioteca P. Gual i Pujadas	Canet de Mar	Municipal	Biblioteca	Riera Sant Domènec, 1
Casa Museu Lluís Domènech i Montaner	Canet de Mar	Municipal	Museus i similars	Riera Gavarra / Riera Buscarons
Centre Cultural	Malgrat de Mar	Municipal	Polivalent	Carrer del Carme, 26
Biblioteca "La Cooperativa"	Malgrat de Mar	Municipal	Biblioteca	Carrer Desclapers, 14
Biblioteca Tirant lo Blanc	Montgat	Municipal	Biblioteca	Ronda dels Països Catalans
Sala Polivalent	Òrrius	Municipal	Sala	Carrer la Pèrgola, 2
Col·lecció Plats de Ceràmica d'Esglésies de Catalunya	Òrrius	Privat	Museus i similars	Plaça de la Constitució, 3
Biblioteca Enric Miralles	Palafolls	Municipal	Biblioteca	Travessera de les Esplanes
Palafolls Centre d'Art i Media	Palafolls	Municipal	Polivalent	Carrer Sant Lluís, s/n
Teatre de Palafolls	Palafolls	Municipal	Teatre	Carrer Francesc Macià s/n
Casa de Cultura	Premià de Dalt	Municipal	Polivalent	Riera de Sant Pere, 88
Biblioteca Jaume Perich	Premià de Dalt	Municipal	Biblioteca	Riera de Sant Pere, 88
Museu de Premià de Dalt	Premià de Dalt	Municipal	Museus i similars	Riera de Sant Pere, 88
Biblioteca	Sant Andreu de Llavaneres	Municipal	Biblioteca	Carrer Clòsens, 65
Museu Arxiu de Sant Andreu de Llavaneres	Sant Andreu de Llavaneres	Municipal	Museus i similars	Carretera de Sant Vicenç, 14
Biblioteca Municipal Can Coromines	Sant Pol de Mar	Municipal	Biblioteca	Carrer Consolat de Mar, 9
Museu de Pintura de Sant Pol de Mar	Sant Pol de Mar	Municipal	Museus i similars	Plaça de la Vila, 3
Biblioteca Municipal La Muntala	Sant Vicenç de Montalt	Municipal	Biblioteca	Riera del Gorg
Biblioteca Vall d'Alfatà	Santa Susanna	Municipal	Biblioteca	Avinguda dels Països Catalans, 2
Can Ratés	Santa Susanna	Municipal	Polivalent	Carrer Montseny, s/n

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Tipologia	Direcció Postal
Sala d'Actes de la Biblioteca de Can Llaurador	Teià	Municipal	Sala	Avinguda José Roca Suárez-Llanos, 40
Biblioteca de Can Llaurador	Teià	Municipal	Biblioteca	Avinguda José Roca Suárez-Llanos, 40
Fons Batllori	Teià	Municipal	Museus i similars	Passeig la Riera, 118
Biblioteca Can Baratau	Tiana	Municipal	Biblioteca	Carrer Lola Anglada, 10
Sala Albéniz	Tiana	Municipal	Sala	Avinguda Isaac Albéniz, 8
Sala Sant Jordi	Tiana	Municipal	Sala	Avinguda Isaac Albéniz, 8
Sala d'Exposicions "Casal"	Tiana	Municipal	Sala	Avinguda Isaac Albéniz, 8
Sala d'Actes de la Biblioteca de Tordera	Tordera	Municipal	Sala	Carrer Joan Maragall, 6
Biblioteca de Tordera	Tordera	Municipal	Biblioteca	Carrer Joan Maragall, 6
Teatre Clavé	Tordera	Municipal	Teatre	Plaça del poeta Miquel Martí i Pol
Museu Arxiu de Vilassar de Dalt	Vilassar de Dalt	Municipal	Museus i similars	Carrer del Marquès de Barberà, 9
Biblioteca Can Manyer	Vilassar de Dalt	Municipal	Biblioteca	Plaça Miquel Martí i Pol, 6
Sala d'Actes de la Biblioteca Can Manyer	Vilassar de Dalt	Municipal	Sala	Plaça Miquel Martí i Pol, 6
Sala d'Actes	Vilassar de Dalt	Municipal	Sala	Carrer del Marquès de Barberà, 9

Font: Les Websites dels Ajuntaments, així com la base de dades d'equipaments cívics de Catalunya del Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya disponible a: https://dretsSocials.gencat.cat/ca/serveis/equipaments_civics_i_activitats/ Complementàriament, s'ha fet servir la base de dades del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya, disponible a: <http://pect.cultura.gencat.cat/difusio>

Taula A4: Relació d'equipaments esportius no escolars en el territori

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
CARPOL	Alella	Privada	2ESQ 5PAD 1TEN	Carretera BP-5002, Km. 3
Club Tennis i Pàdel Alella Sistres	Alella	Privada	6PAD 1PAL 3TEN	Carrer Berlin, 8
Camp Municipal Futbol	Alella	Pública	1CAM	Carretera BP-5002, km. 3,2
Carril Bici	Alella	Pública	1BIC	C, St. Josep de Calassanç
Carril Bici	Alella	Pública	1BIC	Camí del Mig
Complex Esportiu Municipal d'Alella	Alella	Pública	2PCO 4SAL	Carrer Pau Vila, 5-11
Pavelló Esports Municipal Abelardo Vera	Alella	Pública	1PAV 1POL 2SAL	Pg. de la Creu de Pedra
Pista C. Riera Principal	Alella	Pública	1POL	C. de la Riera Principal
Pista Municipal d'Atletisme J.M. Pareras	Alella	Pública	1ATL 1SAL	Camí del Mig
Punt d'informació de Senders	Alella	Pública	1ITI	Plaça de Can Lleonard
Sala Polivalent Antiques Escoles Fabra	Alella	Pública	1SAL 1URB	Avda. Ferran Fabra, 1
Skate Park Municipal	Alella	Pública	1SIN	C. de la Riera Principal
Ateneu Arenyenc	Arenys de Mar	Privada	1SAL	Carrer Anselm Clave, 22
Blue Coast Fitness	Arenys de Mar	Privada	1SAL	Passeig Xifre,4
Club Tennis Arenys de Mar	Arenys de Mar	Privada	1ESQ 1FRO 2PAL 6TEN	Afores Levant, 54
Janes Sport Gym	Arenys de Mar	Privada	1SAL	Carrer d'Avall, 14
Àrea d'Act. Física Camí de La Platja	Arenys de Mar	Pública	1URB	Camí del Mar
Àrea d'Act. Física Parc d'Antoni Torrent	Arenys de Mar	Pública	1URB	Parc d'Antoni Torrent
Camp Futbol Municipal	Arenys de Mar	Pública	1CAM	C. Fondo de les Creus
Carril Bici	Arenys de Mar	Pública	1BIC	Carretera Sant Celoni
Club de Pesca Mar Sport	Arenys de Mar	Pública	1NAT	Zona Portuària
Club Nàutic Arenys de Mar	Arenys de Mar	Pública	1NAT 2PAL	Zona Portuària
Pavellons Poliesportius Fondo les Creus	Arenys de Mar	Pública	2PAV 1ROC 2SAL	C. Fondo de les Creus

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Piscina Municipal	Arenys de Mar	Pública	2PCO 1POL 3SAL	C. Fondo de les Creus
Pista de Mini-Bàsquet del Port	Arenys de Mar	Pública	1POL	P. de l'Onze de setembre
Pista Poliesportiva Sinera	Arenys de Mar	Pública	1POL	Carrer Sant Pere, 43
Pistes d'Atletisme Municipals	Arenys de Mar	Pública	3ATL	C. Jaume Partagàs Rabell
Pistes de Petanca Arenys de Mar	Arenys de Mar	Pública	1PET	Parc Xifré
Pistes Poliesportives Parc Mare Paula	Arenys de Mar	Pública	2POL	Plaça de la Mare Paula
Platja Cavaio	Arenys de Mar	Pública	1URB	Platja Cavaio
Platja d'Arenys	Arenys de Mar	Pública	1URB	Platja d'Arenys
Punt d'informació de Rutes Saludables	Arenys de Mar	Pública	3ITI	Carrer Riera Pare Fita
Skate Park Municipal	Arenys de Mar	Pública	1SIN	Avinguda Europa
Centre Moral d'Arenys de Munt	Arenys de Munt	Privada	2SAL	Rambla Francesc Macià, 57
Espai d'oci Munt-Mar	Arenys de Munt	Privada	3PAD 1SAL	Carrer Joan Portabella, 6
Golem Escola d'Escalada	Arenys de Munt	Privada	1ROC	Passeig Can Victoriano, 8
Camp Futbol Municipal	Arenys de Munt	Pública	1CAM	Torrent d'en Terra
Pavelló Municipal Arenys de Munt	Arenys de Munt	Pública	1PAV 1POL	Torrent d'en Terra
Pavelló Poliesportiu Can Zariquiey	Arenys de Munt	Pública	8PAD 1PAV	Carretera d'Arenys de Mar
Piscines Municipals	Arenys de Munt	Pública	2PAL	Riera dels Subirans
Pistes de Petanca Can Jalpí	Arenys de Munt	Pública	4PET	Parc de Can Jalpí
Argentona Tennis Club	Argentona	Privada	6TEN	Carretera C-1415 de Mataró
Centre Parroquial	Argentona	Privada	1POL	Carrer Bernat Riudemeia, 4
Club Tennis Casino Argentona	Argentona	Privada	2PAL 2PET 1POL 2TEN	Plaça Ballot, 13
Gimnàs Forma't	Argentona	Privada	3SAL	Passatge Escoles, núm. 2
Up Club Argentona	Argentona	Privada	8PAD 1SAL	C. Torrent de Madà 16
Camp Esportiu Municipal	Argentona	Pública	1CAM	Avinguda Països Catalans
Pavelló Esportiu Municipal	Argentona	Pública	2PAV 1SAL	Avinguda Països Catalans

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Piscines Municipals	Argentona	Pública	2PAL	Avinguda Països Catalans
Punt d'informació de Senders	Argentona	Pública	11ITI	Plaça Nova
Zona Esportiva Municipal Can Raimí	Argentona	Pública	1CAM	Passeig 2
Zona Esportiva Municipal de Madà	Argentona	Pública	1CAM 2PET 1TEN	Carretera Vilassar de Mar
Zona Esportiva Municipal Les Ginesteres	Argentona	Pública	1FRO 1POL 1TEN 1URB	Carrer Ignasi Barraquer
Zona Esportiva Municipal Raul Paloma	Argentona	Pública	1CAM 1POL 1SIN	Avinguda Països Catalans
Zona Esportiva Sant Miquel del Cros	Argentona	Pública	1CAM 3PET	Avinguda del Mediterrani
Club Esportiu La Genera	Cabrera de Mar	Privada	5PAD 1PAL 3SAL 7TEN 1URB	Ronda de Catalunya, 42
Club Nàutic Cabrera de Mar	Cabrera de Mar	Privada	2NAT	Platja Torrent Vinyals
Crosslimit	Cabrera de Mar	Privada	1SAL	Rambla dels Vinyals 22
Dclub	Cabrera de Mar	Privada	2ESQ 10PAD 1PAL 5SAL	Camí del Mig, 92
Up Padel Club	Cabrera de Mar	Privada	11PAD 1POL 3SAL	Ctra. Argentona, Km. 1,1
Àrea d'Act. Física Parc Santiago Russiñol	Cabrera de Mar	Pública	1SIN 1URB	Plaça Salvador Espriu
Camp Mas Terrillo	Cabrera de Mar	Pública	1CAM	Carrer del Mediterrani
Camp Municipal Esports	Cabrera de Mar	Pública	1CAM	Avinguda Zona Esportiva
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Avinguda 11 de Setembre
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Carretera Nacional II
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Rambla dels Vinyals
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Carrer Montnegre
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Carrer Montseny
Carril Bici	Cabrera de Mar	Pública	1BIC	Camí del Mig
Club Petanca Cabrera de Mar	Cabrera de Mar	Pública	3PET	Carrer Agustí Vendrell
Club Petanca Pla de L'avellà	Cabrera de Mar	Pública	3PET	Avinguda de Burriac
Parc de Salut	Cabrera de Mar	Pública	1URB	Carrer Agustí Vendrell
Pavelló Poliesportiu	Cabrera de Mar	Pública	1PAV	Carrer de la Riera

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Piscines Municipals	Cabrera de Mar	Pública	2PAD 1PAL 1PCO 2SAL	Carrer de la Riera
Pista Poliesportiva Pl. Ajuntament	Cabrera de Mar	Pública	1POL 1URB	Plaça de l'Ajuntament
Pistes Poliesportives Pla de L'avellà	Cabrera de Mar	Pública	2POL	Carrer de Joan XXIII
Skate Park Municipal	Cabrera de Mar	Pública	1SIN	Passatge Can Martell
Club Esportiu La Llobera	Cabrils	Privada	2PAD 2PAL 2POL 1SAL 5TEN	Carrer Pollancre, 15
Club Tennis Cabrils	Cabrils	Privada	1FRO 4PAD 1PAL 7TEN	Passatge de la Piscina, 6
Club Tennis Mont Cabrer	Cabrils	Privada	1PAD 2PAL 1POL 2TEN	Carrer Can Roldós, 8
Àrea d'Act. Física Can Barba	Cabrils	Pública	1URB	Avinguda Zona Esportiva
Àrea d'Act. Física Can Batalló	Cabrils	Pública	2PET 2URB	Carrer de Can Batalló
Àrea d'Act. Física La Resclosa	Cabrils	Pública	1POL 1URB	Carrer de la Resclosa
Circuit de Fitness	Cabrils	Pública	1SIN	Avinguda Zona Esportiva
Complex Esportiu Municipal	Cabrils	Pública	2PCO 4SAL	Avinguda Zona Esportiva
Pavelló Institut Cabrils	Cabrils	Pública	1PAV	Carrer Can Blanch, 3
Pista C. Torrent Roig	Cabrils	Pública	1POL	Carrer Torrent Roig
Pista Poliesportiva Municipal Can Mas	Cabrils	Pública	1POL	Carrer Can Mas
Zona Esportiva Mil·lenari	Cabrils	Pública	1FRO 1POL	C. Mil·lenari de Catalunya
Zona Esportiva Municipal	Cabrils	Pública	1CAM 1POL 2TEN	Avinguda Zona Esportiva
Zona Esportiva Municipal Santa Elena	Cabrils	Pública	2POL	Avinguda Santa Elena
Pavelló Municipal Caldes d'Estrac	Caldes d'Estrac	Pública	1PAV 1ROC 2SAL	Carretera N-II Km. 558
Pista Municipal Can Montanyà	Caldes d'Estrac	Pública	1POL	Carrer Riera, 25
Pistes de Petanca Platja del Bassiot	Caldes d'Estrac	Pública	2PET	Passeig del Mar
Platja dels Tres Micos	Caldes d'Estrac	Pública	2URB	Passeig Anglesos
Punt d'informació de Senders	Caldes d'Estrac	Pública	1ITI	Passeig del Mar
Bowling Golf Center	Calella	Privada	2SIN	Carrer Valldebanador, 1
Club CISE	Calella	Privada	1PCO 7SAL	Carrer Batlle, 38-40

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Club de Tennis Calella	Calella	Privada	1PAD 1PAL 1SAL 5TEN	Zona Tras Faro
Club Nàutic Calella	Calella	Privada	1NAT	Passeig del Cementiri
Crol Centre Calella	Calella	Privada	1PAL 2PCO 4SAL	Avinguda Turisme, 106
Espai Mansmare	Calella	Privada	1SAL	Carrer de Jovara 317
Gimnàs+Imatge Fitness	Calella	Privada	1SAL	Carrer Jovara, 446
Pàdel Calella	Calella	Privada	5PAD	Rierany dels Frares
Silence Thalasso Spa	Calella	Privada	2PCO 4SAL	Carrer Sant Jaume, 20-34
Àrea d'Act. Física C. Ansem Clavé	Calella	Pública	1URB	Carrer Anselm Clavé
Àrea d'Act. Física C. Dr. Vivas	Calella	Pública	1PET 1POL 1URB	Carrer Dr. Vivas
Àrea d'Act. Física C. Llobet i Guri	Calella	Pública	1URB	Carrer Llobet i Guri
Àrea d'Act. Física Parc Dalmau	Calella	Pública	1URB	Avinguda del Parc
Àrea d'Act. Física Pl. Bartomeu Barceló	Calella	Pública	1URB	Plaça Bartomeu Barcoló
Base Nàutica Municipal	Calella	Pública	1NAT	Passeig de Manuel Puigvert
Camp Futbol de Mar	Calella	Pública	1CAM	Passeig Marítim
Camp Futbol Petit Pg. Manuel Puigvert	Calella	Pública	1CAM	Passeig Manuel Puigvert
Carril Bici	Calella	Pública	1BIC	Riera de Capaspre
Cistella de Basquet	Calella	Pública	1URB	Carrer Balmes
Club de Pesca Esportiva Calella	Calella	Pública	1NAT	Moll pesquer
Fabrica Llobet- Tennis Taula	Calella	Pública	2SAL	Carrer Sant Jaume, 321
Pavelló Municipal Esports Parc Dalmau	Calella	Pública	1PAV	Parc Dalmau
Piscina Coberta Municipal	Calella	Pública	2PCO 3SAL	Rierany Valldenguli
Pista Poliesportiva Pl. Lluís Gallart	Calella	Pública	1POL	Plaça de Lluís Gallart
Pistes de Petanca Pg. Manuel Puigvert	Calella	Pública	3PET	Passeig Manuel Puigvert
Pistes de Petanca Rierany Valldenguli	Calella	Pública	2PET	Rierany Valldenguli
Platja Gran de Calella	Calella	Pública	1URB	Passeig Manuel Puigvert

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Punt d'informació de Senders	Calella	Pública	1ITI	Riera Capaspre
Punt d'informació d'itineraris	Calella	Pública	1ITI	Carrer d'Anselm Clavé
Rocòdrom Fàbrica Llobet	Calella	Pública	1ROC	Carretera N-II
Skatepark C. Llobet i Guri	Calella	Pública	1SIN	Carrer Llobet i Guri
Zona Esportiva La Muntanyeta	Calella	Pública	4ATL 2CAM 1PAV 1PET 1SAL	Carrer Llobet i Guri
Club de Tennis Canet 1971	Canet de Mar	Privada	1FRO 1PAL 5TEN 1URB	Via Figuerola
Club Vela Canet de Mar	Canet de Mar	Privada	1NAT	Carretera N-II, Km. 660,7
The Rock Gym	Canet de Mar	Privada	1SAL	Rda. Josep Anselm Clavé, 2
Camp Futbol C. Jaume Romagosa	Canet de Mar	Pública	1CAM	Carrer Jaume Romagosa
Camp Municipal Atletisme	Canet de Mar	Pública	3ATL 1CAM	Ronda Dr. Angles
Camp Municipal Esports	Canet de Mar	Pública	2CAM	Afores Misericòrdia
Cistella de Basquet	Canet de Mar	Pública	1URB	Avinguda Maresme
Club Billar Canet de Mar	Canet de Mar	Pública	1SAL	Afores Misericòrdia
Club Botxes M M	Canet de Mar	Pública	5PET	Carrer Montnegre
Club Mar i Vent	Canet de Mar	Pública	1NAT	Pg. Marítim zona espigó
H2O Sports - Cem Canet de Mar	Canet de Mar	Pública	2PAD 2PCO 5SAL	Rial Mas Figarola, 2
Pavelló Municipal Esports	Canet de Mar	Pública	1PAV 2POL	Carrer Catalunya
Pistes de Petanca C. Alcalde Fors	Canet de Mar	Pública	5PET	Carrer Alcalde Fors
Platja de Canet	Canet de Mar	Pública	2URB	Platja Canet
Platja de Cavaíó	Canet de Mar	Pública	1URB	Platja Cavaíó
Punt d'informació d'itineraris	Canet de Mar	Pública	1ITI	Carrer de Carles Pasqual
Rocòdrom Municipal	Canet de Mar	Pública	1ROC	Carrer Via Cannetum
Skate Park Municipal	Canet de Mar	Pública	1SIN	Riera de Mas Farigola
Tennis Taula Rda. Anselm Clavé	Canet de Mar	Pública	1URB	Ronda Anselm Clavé

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Antigues Escoles	Dosrius	Pública	1SAL	Camí de la Creueta
Àrea d'Act. Física Pl. Can Massuet	Dosrius	Pública	1SIN 1URB	Plaça Can Massuet
Camp de Tir amb Arc Can Valentí	Dosrius	Pública	1SIN	Ctra. BV-5101 a Canyamars
Camp Futbol Can Batlle	Dosrius	Pública	1CAM	Carrer de la Formació
Camp Futbol Can Massuet El Far	Dosrius	Pública	1CAM	Carrer de Les Agudes
Parc de Salut	Dosrius	Pública	1URB	Camí del Pou de Glaç
Parc de Salut	Dosrius	Pública	1URB	Camí de la Font del Sot
Pavelló de Canyamars	Dosrius	Pública	1PAV 1SAL	Camí Mataró
Pavelló de Dosrius	Dosrius	Pública	1PAV	Carrer de Salvador Dalí
Piscines Can Batlle	Dosrius	Pública	2PAL	Carrer de la Formació
Zona Esportiva Can Massuet El Far	Dosrius	Pública	3PAD 4PET 1POL 2ROC 2TEN 1URB	Avinguda del Far, 15
Zona Esportiva de Canyamars	Dosrius	Pública	1PET 1POL 1SIN 3URB	Camí de Mataró
Zona Esportiva Pl. de Can Torres	Dosrius	Pública	1POL 1URB	Plaça de Can Torres
Club Tennis Malgrat	Malgrat de Mar	Privada	6PAD 1PAL 3SAL 7TEN 1URB	Avinguda Costa Brava
Gimnàs Antares	Malgrat de Mar	Privada	2SAL	Carrer Aragó, 38
Kenpo Karate Catalunya	Malgrat de Mar	Privada	1SAL	Carrer Doctor Marañon, 16
Squash Malgrat	Malgrat de Mar	Privada	2ESQ 1FRO 3PAD 1POL 2SAL 1SIN	Carrer Ausiàs March, 7
Top King Training Center	Malgrat de Mar	Privada	1SAL	C. Germanes Torrell, 11
Àrea d'Act. Física C. Salvador Espriu	Malgrat de Mar	Pública	5PET 2URB	Carrer Salvador Espriu
Àrea d'Act. Física Can Campassol	Malgrat de Mar	Pública	2PET 1URB	Carrer de Mar
Camp Municipal Esports	Malgrat de Mar	Pública	1ATL 1CAM 1SAL	Carrer Folch i Torres, 51
Carril Bici	Malgrat de Mar	Pública	1BIC	Carrer del Carme
Circuit Esportiu	Malgrat de Mar	Pública	1URB	Passeig de Mar
Cistella de Basquet	Malgrat de Mar	Pública	1URB	Plaça de Rossend Giol
Cistella de Basquet	Malgrat de Mar	Pública	1URB	Plaça Xesco Boix

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Grup Excursionista Malgratenc	Malgrat de Mar	Pública	2ROC	Carrer de Can Feliciano
Mes - Malgrat Esport i Salut	Malgrat de Mar	Pública	3PAD 1PAL 3PCO 1POL 4SAL	Avinguda Josep Ragull, 13
Pavelló Municipal Esports	Malgrat de Mar	Pública	1PAV 1SAL	Avinguda Tarragona
Pavelló Poliesportiu Germans Margall	Malgrat de Mar	Pública	1PAV 2SAL	Carrer de Girona
Piscina Municipal	Malgrat de Mar	Pública	2PAL	Avinguda de Tarragona
Pista d'Atletisme de Malgrat	Malgrat de Mar	Pública	4ATL 1CAM	Camí de la Pomereda
Pista de Patinatge Pl. Pere III	Malgrat de Mar	Pública	1SIN	Plaça Pere III
Pista Poliesportiva Pl. de Moguer	Malgrat de Mar	Pública	1POL	Plaça de Moguer
Pistes Municipals de Petanca	Malgrat de Mar	Pública	7PET	Passeig Marítim
Platja de La Conca	Malgrat de Mar	Pública	1URB	Passeig de Mar
Platja de Malgrat Centre	Malgrat de Mar	Pública	4URB	Passeig dels Pins
Punt d'informació de Senders	Malgrat de Mar	Pública	7ITI	Carrer Beiraire, 2
Zona Esportiva Parc Francesc Macià	Malgrat de Mar	Pública	4PET 2POL 1SIN 1URB	Parc Francesc Macià
Club Esportiu Turó de Mar	Montgat	Privada	2PAD 2PAL 1POL 1SAL 4TEN 1URB	Carrer Jordana, 72
Club Marítim Montgat	Montgat	Privada	1NAT 1URB	Carrer Mossèn Roc
Comunitat del C. Lluís Companys, 56	Montgat	Privada	2PAL 1POL 2TEN	Carrer Lluís Companys, 56
Esportiu Claret	Montgat	Privada	1PAL 2POL	Avinguda SAM Claret, 152
Gimdantae Montgat	Montgat	Privada	1SAL	Carrer Francesc Moragas
Gimnàs Gin Dan Tae	Montgat	Privada	2SAL	Carrer Francesc Moragas, 3
Pàdel Mongat- Marina Club	Montgat	Privada	4PAD 1URB	Camí Ral, 155
Àrea d'Act. Física	Montgat	Pública	1POL 2URB	Parc de la Riera d'en Font
Àrea d'Act. Física Pg. Marítim	Montgat	Pública	1URB	Passeig Marítim
Camp Municipal Esports	Montgat	Pública	1CAM	Passeig de l'Abat Escarré
Carril Bici	Montgat	Pública	1BIC	Camí Ral
Parc del Vaixell	Montgat	Pública	1POL 2URB	Parc del Vaixell

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Pavelló Poliesportiu Municipal	Montgat	Pública	2PAV	Passeig de l'Abat Escarré
Pista Poliesportiva Turó del Mar	Montgat	Pública	1POL	Pgte. del Turó
Pistes de Petanca Club Mallorquines	Montgat	Pública	1PET	Carrer SAM Claret
Pistes de Petanca AAVV Casc Antic	Montgat	Pública	1PET	Parc de la Riera d'en Font
Pistes de Petanca Les Costes	Montgat	Pública	2PET	Carrer Baix
Platja de Montgat	Montgat	Pública	3URB	Platja de Montgat
Zona Esportiva Parc de Les Bateriaes	Montgat	Pública	1PET 1POL	Camí de les Bateriaes
Zona Esportiva Parc de Les Costes	Montgat	Pública	1POL 1URB	Carrer Baix
Zona Esportiva Parc del Tramvia	Montgat	Pública	3ITI 1POL 1SIN 3URB	Avinguda de JoRondana
Bici Trial Òrrius	Òrrius	Privada	1SIN	Carrer de Lleida
Hípica d'Òrrius	Òrrius	Privada	3HIP	Camí del Pla de la Marieta
Àrea d'Activitat Física C. de Lleida	Òrrius	Pública	1URB	Carrer de Lleida
Piscines Municipals	Òrrius	Pública	2PAL	Passatge del Club
Pista Poliesportiva Municipal	Òrrius	Pública	2POL	Passatge del Club
Skate Municipal	Òrrius	Pública	1SIN	Camí de Can Prat
Zona Esportiva Municipal	Òrrius	Pública	2PAD 1PET 1TEN	Passatge del Club
Camp de Vol Palafolls	Palafolls	Privada	1NAT	Camí de Tordera
Palafolls Gym	Palafolls	Privada	3SAL	Carrer Ramon Turró, 12
Àrea d'Act. Física Parc Joaquim Ruyra	Palafolls	Pública	2URB	Parc de Joaquim Ruyra
Camp Municipal Esports	Palafolls	Pública	1CAM 2SAL	Carrer Roig i Jalpí
Carril Bici	Palafolls	Pública	1BIC	Parc de la Tordera
Carril Bici	Palafolls	Pública	1BIC	Camí del Roig
Pavelló Poliesportiu El Palauet	Palafolls	Pública	1PAV 1POL	Carrer Ramon Turró
Piscina Municipal	Palafolls	Pública	2PAL	Travessera de les Esplanes
Pistes de Petanca Parc de Les Esplanes	Palafolls	Pública	2PET	Parc de les Esplanes

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Pistes de Ses de Palafolls	Palafolls	Pública	1POL 1SIN	Carrer Saló de Mas Pedrer
Veïnat de Mas Carbó. Equipament de Lleure	Palafolls	Pública	1PET 2POL	Camí del Castell, 135
Zona Esportiva La Figuerassa	Palafolls	Pública	1ATL 1CAM 1PAV 1POL 1SIN	Avinguda d'Itaca
BDIR Maresme	Premià de Dalt	Privada	4SAL	Avinguda Pedra Blanca
Centre Entrenament Personal Funciona	Premià de Dalt	Privada	1SAL	Carrer Montseny, 1
Club de Tennis Premià de Dalt	Premià de Dalt	Privada	1FRO 4PAD 2PAL 1POL 2SAL 6TEN	C. Torrent Mateu Mas, 2
Societat Cultural Sant Jaume	Premià de Dalt	Privada	1FRO 2PAD 1PET 1POL 1URB	Riera de Premià, 147
Àrea d'Act. Física Parc Felicià Xarrié	Premià de Dalt	Pública	1URB	Carrer Ciutat d'Olot
Camp Esports Municipal	Premià de Dalt	Pública	2CAM	Carrer Riereta
La Poma Bikepark	Premià de Dalt	Pública	4SIN	Carretera dels Sis Pobles
Pavelló Municipal Esports	Premià de Dalt	Pública	1PAV 1SAL	Passeig Can Balet
Pista Poliesportiva Torrent Castell	Premià de Dalt	Pública	1POL	C. Torrent de Castells
Pista Poliesportiva Av. Josep Tarradellas	Premià de Dalt	Pública	1POL	Avda. Josep Tarradellas
Pista Poliesportiva Ctra. Vilassar	Premià de Dalt	Pública	2POL	Carretera Vilassar de Dalt
Pista Poliesportiva Municipal C. Riereta	Premià de Dalt	Pública	1POL	Carrer Riereta s/n
Pistes Volei-Platja C. Riereta	Premià de Dalt	Pública	2POL	Carrer Riereta
Ruta La Ruta de L'esquirol	Premià de Dalt	Pública	1ITI	Parc Serralada Litoral
Zona Esportiva Barri del Remei	Premià de Dalt	Pública	2PET 1POL	Carrer Torrent Castell, 89
Black & Red Padel & Tennis Llavaneres	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	3PAD 1PAL 1POL 5TEN	Avinguda Can Sans, 68
Centro Ecuestre de Llavaneres	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	6HIP	Camí de Can Cabot de Munt
Club de Golf Llavaneras	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	6GOL	Camí del Golf, 49
Club Nàutic El Balís	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	1NAT 2PAD 1PAL 2SAL	Carretera N-II Km. 653
Club Tennis Mora	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	1ESQ 1FRO 2GOL 12PAD 1SAL 11TEN	Camí de Can Pi
Gim Llavaneres	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	2SAL	Passeig Mare de Déu 24
Gimnàs Venzala Taekwondo	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	1SAL	Carrer Sant Joan, 10

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Pilates Control i Figura	Sant Andreu de Llavaneres	Privada	1SAL	Camí Pla de la Torreta, 2
Àrea d'Act. Física Parc del Monument	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1URB	Parc del Monument
Camp Futbol Municipal	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1CAM	Passeig dels Ametllers
Carril Bici	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1BIC	Passeig de la Riera
Pavelló Municipal	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1PAV	C. dels Contrabandistes
Piscines Municipals	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	2PAL	Passeig Joaquin Matas
Tennis Taula Jardins de Joaquim Passi	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1URB	C. Alcalde Andreu Bertran
Zona Esportiva Parc de Sant Pere	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1PET 2POL 1URB	Passeig de la Riera, 67
Zona Esportiva Pg. Mare de Déu de Lourdes	Sant Andreu de Llavaneres	Pública	1URB	Passeig de la Mare de Déu
Pistes de Petanca Av. Maresme	Sant Cebrià de Vallalta	Privada	5PET	Avinguda Maresme, 14
Pitch & Putt Sant Cebrià	Sant Cebrià de Vallalta	Privada	4GOL	Carretera St. Pol de Mar
Instal·lacions Municipals	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1CAM 1SIN	Avinguda del Maresme
Pavelló Poliesportiu Municipal	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1PAV	Avinguda del Maresme
Pista Parc Puigvert	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1POL	Carrer del Baix Montseny
Pista Poliesportiva Can Palau	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1POL	Carrer C
Pista Poliesportiva Vistamar	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1PET 1POL	Carrer Camí de Canet
Punt d'informació de Senders	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	2ITI	Carrer del Baix Montseny
Sala Esportiva Municipal	Sant Cebrià de Vallalta	Pública	1SAL	Avinguda del Maresme
Club Petanca Baix Montnegre	Sant Iscle de Vallalta	Pública	3PET	Camí de la Creu de Canet
Pavelló Municipal Sant Iscle	Sant Iscle de Vallalta	Pública	1PAV	Camí de la Creu de Canet
Punt d'informació de Senders	Sant Iscle de Vallalta	Pública	1ITI	Carrer del Dr. Barri
Club de Tennis La Riera	Sant Pol de Mar	Privada	1FRO 2PAD 2PAL 2POL 2TEN 1URB	Pg. de la Riera, s/n
Club Hípic Sant Pol	Sant Pol de Mar	Privada	5HIP	Carrer Golinons
Club Nàutic St. Pol de Mar	Sant Pol de Mar	Privada	1NAT 2POL	Avinguda Dr. Furest, 11-12
Club Tennis Sant Pol	Sant Pol de Mar	Privada	1PAD 1POL 1ROC 4TEN	Carrer Jordi Carrasco, 1

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Àrea d'Act. Física Parc del Litoral	Sant Pol de Mar	Pública	1URB	Parc del Litoral
Camp Futbol Municipal	Sant Pol de Mar	Pública	1CAM	Sot del Bagueny
Club Petanca Sant Pol	Sant Pol de Mar	Pública	6PET	Parc Litoral
Pavelló Poliesportiu Municipal	Sant Pol de Mar	Pública	1PAV	Parc del Litoral
Pistes de Petanca Municipals	Sant Pol de Mar	Pública	1PET	Carrer Doctor Furest
Golf Sant Vicenç de Montalt	Sant Vicenç de Montalt	Privada	4GOL	C. Vinyes d'en Mandri, 82
Hcp 1, P&P - Escola de Golf	Sant Vicenç de Montalt	Privada	3GOL	Ctra. de St. Vicenç, Km. 7
Picador La Graella	Sant Vicenç de Montalt	Privada	1HIP	Riera de Caldetes
Sorlisport Sant Vicenç de Montalt	Sant Vicenç de Montalt	Privada	4PAD 2PCO 4SAL	Carrer Montseny, 1
Àrea d'Act. Física St. Vicenç de M.	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1URB	Platja St. Vicenç Montalt
Camp Futbol	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1CAM	Avinguda Antoni Sors
Carril Bici	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1BIC	Carrer Torrent del Gorg
Pavelló Municipal	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1PAV 1POL 1SAL	Avinguda Antoni Sors
Piscina a l'Aire Lliure	Sant Vicenç de Montalt	Pública	2PAL	Avinguda Antoni Sors
Pista Poliesportiva del Balís	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1POL	Camí del Balís
Pistes Municipals de Petanca	Sant Vicenç de Montalt	Pública	9PET	Avinguda Antoni Sors
Punt d'informació de Senders	Sant Vicenç de Montalt	Pública	1ITI	Passeig Marqués Casa Riera
Futbol Project	Santa Susanna	Privada	2CAM	Carrer Pla de la Torre
Onabrava Wellness Spa	Santa Susanna	Privada	5PCO 3SAL	Avinguda del Mar, 6
Padel Santa Susanna	Santa Susanna	Privada	5PAD	Carrer Joan Maria Albin
Àrea d'Act. Física Parc del Colomer	Santa Susanna	Pública	1SIN 3URB	Passeig del Llevant
Àrea d'Act. Física Pl. Pau Casals	Santa Susanna	Pública	2URB	Plaça Pau Casals
Base Nàutica Sta. Susanna	Santa Susanna	Pública	4NAT	Avinguda del Mar
Camp Futbol Sta. Susanna	Santa Susanna	Pública	1CAM	Passeig del Llevant
Carril Bici	Santa Susanna	Pública	1BIC	Carretera Nacional II
Carril Bici	Santa Susanna	Pública	1BIC	Passeig del Llevant

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Circuit de Salut Pg. Marítim	Santa Susanna	Pública	1SIN	Passeig Marítim
Club Petanca Sta. Susanna	Santa Susanna	Pública	3PET	C. Lluís Maria Albin Solà
Piscina Municipal	Santa Susanna	Pública	1PAL	Passeig de Llevant
Pista Poliesportiva Can Torrent	Santa Susanna	Pública	1POL	Carrer del Lleó
Poliesportiu Municipal	Santa Susanna	Pública	1PAV	Passeig de Llevant
Punt d'informació de Rutes BTT	Santa Susanna	Pública	5ITI	Avinguda del Mar
Punt d'informació de Senders	Santa Susanna	Pública	1ITI	Carrer del Bou
Zona Esportiva Alt Maresme	Santa Susanna	Pública	3PET 1POL 1URB	Carrer Costabona
Zona Esportiva Parc de La Vall	Santa Susanna	Pública	1PET 1POL 1URB	Carrer Farigola
Zona Esportiva Rbla. del Montnegre	Santa Susanna	Pública	1CAM 1TEN 1URB	Rambla del Montnegre
Club de Tennis Barcelona - Teià	Teià	Privada	3GOL 5PAD 1PAL 1POL 1ROC 1SAL 13TEN	Carrer Ramon Llull, 12
Pista Poliesportiva Agrup. Esportiva Teià	Teià	Privada	1POL	Carrer Pere Noguera, 1
Camp Municipal Futbol	Teià	Pública	1CAM	Carrer Torrent Sant Berger
Club Petanca Teià	Teià	Pública	1PET	Carrer Torrent Sant Berger
Piscina Municipal	Teià	Pública	2PAL	C. Torrent de Sant Berger
Poliesportiu Municipal El Cim	Teià	Pública	1PAV 1POL 1ROC 2SAL	Carrer Puigoriol, 68
Punt d'informació de Senders	Teià	Pública	1ITI	Passeig la Riera
Punt d'informació d'itineraris Saludables	Teià	Pública	2ITI	Passeig la Riera
Casino de Tiana	Tiana	Privada	1FRO 4PAD 1PAL 1POL 1SAL 4TEN	Carrer Edith Llaurador, 4
New Sport	Tiana	Privada	2CAM 3POL	Ctra. Conreria, km. 3,1
Àrea d'Act. Física C. Dr. Barraquer	Tiana	Pública	1POL	Carrer Dr. Barraquer
Camp Futbol Municipal	Tiana	Pública	1CAM	Carrer Eduard Fontserè
Club Petanca Tiana	Tiana	Pública	4PET	Carrer de Dalt d'Alella
Pavelló Poliesportiu Municipal	Tiana	Pública	1PAV	Carrer Eduard Fontserè
Piscines Municipals	Tiana	Pública	2PAL	Carrer Eduard Fontserè, 7

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Pista Poliesportiva El Parc	Tiana	Pública	1POL	Passeig de la Vilesa
Poliesportiu Jordi Marí - Duet Sport	Tiana	Pública	2PAD 2PCO 3SAL	Carrer Eduard Fontseré
Inmove	Tordera	Privada	1SAL	Pge. Pla de Roquet, 153
Pavelló Parroquial	Tordera	Privada	1PAV	Plaça de la Concòrdia
Soccerland Catalunya	Tordera	Privada	14CAM 2PAL	Ctra. de Tordera km 2'5.
Àrea d'Act. Física Jardins Alcalde Sagre	Tordera	Pública	2PET 2URB	Carretera de Fogars
Camp Municipal Esports	Tordera	Pública	2CAM	Carretera de l'Estació
Carril Bici	Tordera	Pública	1BIC	Carretera Tordera-Blanes
Centre Esportiu Municipal Tordera	Tordera	Pública	3PAD 3PCO 3SAL	Carrer de l'Amistat
Instal·lacions Esportives	Tordera	Pública	5PET 3POL	Parc de la Sardana
Pavelló Poliesportiu Municipal	Tordera	Pública	1PAV 1SAL	Avinguda Països Catalans
Piscina de Mas Móra	Tordera	Pública	1PAL	Carrer de l'Assutzena
Piscina Municipal	Tordera	Pública	3PAL	Carretera de l'Estació
Piscina Municipal	Tordera	Pública	1PAL	Avinguda de les Ferreres
Pista L'Amistat	Tordera	Pública	1POL	Carretera Fogars
Pista Municipal de Tennis	Tordera	Pública	1TEN	Carretera de l'Estació
Pista Poliesportiva Coberta Sant Pere	Tordera	Pública	1POL 1SIN	Carretera GI - 512
Pista Poliesportiva de Sant Andreu	Tordera	Pública	1POL	Carrer Jaume I, 6
Pista Poliesportiva Fibracolor	Tordera	Pública	1POL	C. Mare de Déu Salut, 21
Pista Poliesportiva Municipal Sant Pere	Tordera	Pública	1POL	Plaça Sant Pere
Pistes Esportives de Mas Móra	Tordera	Pública	2POL	Carrer de l'Assutzena
Punt d'informació de Senders	Tordera	Pública	1ITI	Carrer d'en Puigvert
Zona Esportiva Can Domènec	Tordera	Pública	1CAM 2PET	Carrer Gran
Zona Esportiva Parc Inditex	Tordera	Pública	1POL 1URB	Carrer Mare de Deu
Zona Esportiva Parc Prudenci Bertrana	Tordera	Pública	1CAM 1POL	Parc Prudenci Bertrana

Continua taula anterior

Denominació de l'equipament	Municipi	Titularitat	Espais	Direcció Postal
Sorli Sport Vilassar	Vilassar de Dalt	Privada	6PAD 3PCO 5SAL	Carrer Lluís Jordà, 6
Vila Sport Club	Vilassar de Dalt	Privada	8PAD 1PAL 1POL 3SAL	Carrer Cadí, 8
Vilassar Gym	Vilassar de Dalt	Privada	3SAL	Passatge del Pi
Àrea d'Act. Física Barri del Pi	Vilassar de Dalt	Pública	3URB	Carrer Manuel Moreno
Àrea d'Act. Física del Veïnat La Fornaca	Vilassar de Dalt	Pública	1POL 1URB	Carrer Joan Oliver, 41
Àrea d'Act. Física Veïnat de Les Oliveres	Vilassar de Dalt	Pública	3URB	C. Mestre Lluís Millet, 2
Camp Municipal Futbol Vallmorena	Vilassar de Dalt	Pública	2CAM	Carrer Salvador Albert, 6
Carril Bici	Vilassar de Dalt	Pública	1BIC	Avinguda Lluís Companys
Carril Bici	Vilassar de Dalt	Pública	1BIC	Carretera de Premià
Cistella de Basquet	Vilassar de Dalt	Pública	1URB	Carrer Mestre Enric Morera
Edifici Joan Maragall	Vilassar de Dalt	Pública	1POL	Carrer Joan Maragall, 34
Pavelló Esportiu Can Banús	Vilassar de Dalt	Pública	1PAV 1SAL	C. Sants Màrtirs, 14-16
Piscines Municipals	Vilassar de Dalt	Pública	1PAL 1PCO 1SAL	C. Marquès de Barbarà, 11
Pista Atletisme Municipal Casilda Arnaiz	Vilassar de Dalt	Pública	2ATL 1SAL	Avinguda Santa Maria, 71
Pistes de Petanca Parc de Can Rafart	Vilassar de Dalt	Pública	1PET	Parc de Can Rafart
Pistes Poliesportives Can Banús	Vilassar de Dalt	Pública	2POL	C. Marquès de Barbarà, 16
Rocòdrom Germans Estorach	Vilassar de Dalt	Pública	2ROC	C. Mestra Viladrosa, 56
Skatepark Les Escoles	Vilassar de Dalt	Pública	1SIN	Carrer Salmero, 6

Annex B

Taula B1: Referents municipals en gent gran

Nom	Cognom	Municipi	Posició
Mercè	Vizern	Alella	Regidora de Promoció econòmica, Festes, Gent Gran, Adolescència i Joventut
Montse	Alès	Arenys de Mar	Coordinadora de serveis socials
Laura	Espinasa	Arenys de Mar	Tècnica de participació
Esther	Marques	Arenys de Mar	Treballadora social
Maria	Santjaume	Arenys de Munt	Treballadora social
Almudena	Ncunguma	Argentona	Dinamitzadora de gent gran
Pepi	Martínez	Cabrera de Mar	Coordinadora de casal de gent gran
Pilar	Mestres	Cabrils	Treballadora social i tècnica d'igualtat
Mery	Cruz	Caldes d'Estrac	Tècnica de gent gran
Toni	Parejo	Calella	Treballador social
Eloi	Moreno	Calella	Tècnic de salut
Àngels	Isart	Canet de Mar	Regidora Acció Social, Gent Gran, RRHH i Règim Intern
Toñi	Pérez	Dosrius	4a tinenta d'alcalde. Regidora de Serveis Socials i Gent Gran i Sanitat i Salut Pública
Jordi	Vila	Malgrat de Mar	Cap de l'Àrea de Qualitat de Vida
Mar	Masllovet	Malgrat de Mar	Tècnica de gent gran
Sònia	Baceiredo	Montgat	Responsable de SAD
Roser	Cuquet	Òrrius	Regidora de Salut Pública i Benestar Social
Xesca	Torres	Palafolls	Treballadora social
Maria	Planas	Premià de Dalt	Responsable de l'Espai Respir
Gemma	Martín	Sant Andreu de Llavaneres	1a Tinent d'Alcalde i responsable de les Àrees de Benestar Social, Salut Pública i Habitatge
Isabel	Vico	Sant Cebrià de Vallalta	Regidora de Governació, Esports i Gent Gran
Saida	Yáñez	Sant Iscle de Vallalta	Treballadora social
Susanna	Marangues	Sant Pol de Mar	Treballadora social
Miquel	Rovira	Sant Vicenç de Montalt	Regidor de Participació Ciutadana, Serveis Socials, Promoció Econòmica i Joventut
Laura	Vila	Santa Susanna	Treballadora social
Èrica	Busto	Teià	3a tinença d'alcaldia. Regidora de Cicles de Vida (Infància, Joventut i Gent Gran), Habitatge i Igualtat i drets civils
Marta	Serlavós	Tiana	Cap de serveis socials
			4a tinent d'alcalde. Titular de l'Àrea General d'Acció Social i Promoció Econòmica, regidora delegada de Serveis Socials, Habitatge, Pobresa Energètica i Consum, i Gent Gran
Toñi	García	Tordera	
Mieke	Gerritsma	Vilassar de Mar	Coordinadora de SAD, casal de dia i gent gran

Taula B2: Referents d'associacions de gent gran i d'associacions generalistes

Nom	Cognom	Municipi	Entitat
Jordi	Clua		Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO Vallès Oriental - Maresme - Osona
Fco. José	Carneros		Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO Vallès Oriental - Maresme - Osona
Paco	Carnota		Federació de Pensionistes i Jubilats de CCOO Vallès Oriental - Maresme - Osona
Lola	Pitarch	Alella	Associació de dones Montserrat Roig
Magda	López	Arenys de Mar	L'Esplai, Associació d'Arenys de Mar
Joana	Asensio	Arenys de Mar	Associació Fem Ateneu
Àlex	Soler	Arenys de Munt	Associació de Gent Gran i Jubilats Esplai Verge del Remei
M ^a Teresa	Valls	Argentona	Associació Casal de la Gent Gran d'Argentona
Rosa	Massó	Argentona	Associació Aula d'Extensió Universitària d'Argentona
M ^a Elena	Aguilar	Cabrera de Mar	Pensionistes i Gent Gran de Cabrera de Mar
Toni	Castro	Cabrils	Secció ciclista Cabrils La Concòrdia
Pilar	Llongueras	Cabrils	Societat La Concòrdia de Cabrils
José Antonio	Colell	Caldes d'Estrac	Agrupació de Pensionistes i Tercera Edat de Caldes d'Estrac
Josep M ^a	Granyó	Calella	Associació de Gent Gran de l'Esplai de Calella
María	Pera	Calella	Oncolliga
Josep	Puig	Calella	Associació de Voluntaris i Amics de l'Hospital de Calella Associació Aula d'Extensió Universitària de Calella per a Gent Gran
Sílvia	López	Calella	
Montserrat	Ramos	Canet de Mar	Associació de Gent Gran de Canet de Mar
Loli	Barrios	Canet de Mar	Sàlvia, Associació de Dones de Canet de Mar
Jordi	Almirall	Dosrius	Facultatius jubilats de l'Hospital de Mataró
Nom	Cognom	Municipi	Entitat
Cristina	Freixas	Òrrius	LOPITEKUS
Jesús	Zamarreño	Premià de Dalt	Associació de la Gent Gran de Premià de Dalt
Esperança	Larruy	Premià de Dalt	Dones de Dalt
Vicenç	Santolaria	Premià de Dalt	Associació Aula d'Extensió Universitària de Premià de Dalt
Mercè	Isasa	Sant Iscle de Vallalta	Associació Gent Gran de Sant Iscle
Frederic	Corominas	Tiana	Associació de Gent Gran, Jubilats i Pensionistes de Tiana
Josep M ^a	Altés	Vilassar de Dalt	Associació Àgora. Aula de Formació Permanent de Vilassar de Dalt

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Igualtat
i Sostenibilitat Social

Gerència de Serveis de Benestar Social

Recinte Mundet. Edifici Serradell Trabal, 4a planta

Passeig de la Vall d'Hebron, 171

08035 Barcelona

www.diba.cat/benestar

gs.benestars@diba.cat